

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Número 44. Octubre 2000

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Núm. 44. Octubre 2000

Ajuntament de Barcelona

Gerència Delegada de Finançament,
Empreses i Patrimoni

Ajuntament de Barcelona

Alcalde
Joan Clos i Matheu

President de la Comissió de Presidència i Hisenda
Ernest Maragall i Mira

Gerent Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni
Pilar Solans i Huguet

Direcció i realització de Barcelona Economia
Xavier Güell i Ferrer i María Jesús Calvo Nuño,
amb la col·laboració de *Marta Solano Martín*

Consell Assessor

Ricard Frigola, Gerent de Manteniment i Serveis de l'Ajuntament de Barcelona. *Jaume García*, Departament d'Economia i Empresa de la UPF. *Ramón García Bragado*, Gerent d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona. *Dolores González*, Gerent de Serveis Generals de l'Ajuntament de Barcelona. *Maria Antònia Monés*, Directora del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona. *Martí Perellada*, Director d'Estudis de Formació Continuada de la UB. *Joan Raurich*, Director de Serveis d'Empreses i Finançament de l'Ajuntament de Barcelona. *Francesc Santacana*, Coordinador General del Pla Estratègic de Barcelona. *Josep Serra*, Cap del Servei d'Estudis Territorials de la MMAMB. *Joan Trullén*, Departament d'Economia Aplicada de la UAB.

BARCELONA ECONOMIA web: http://www.bcn.es/ telèfon: 934 02 72 38	e-mail: msolano@mail.bcn.es fax: 934 02 72 25
---	---

Agraïm la informació i la col·laboració prestades per totes les entitats, organismes i empreses citades com a fonts informatives i molt especialment a:

Ajuntament de Barcelona: Departament d'Estadística; Direcció d'Actuació Urbanística; Direcció de Serveis de Neteja Urbana; Departament d'Estudis Fiscals.

Generalitat de Catalunya: Direcció General d'Ocupació; Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge; Institut d'Estadística de Catalunya; Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
Altres institucions i entitats: Turisme de Barcelona; Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona; Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona; Col·legi d'Arquitectes de Catalunya; S.P.M. Transports de Barcelona, SA; Prefectura Provincial de Trànsit; INE (Barcelona); Autoritat Portuària de Barcelona; Aeroport de Barcelona; Fira de Barcelona; RENFE; MEFFSA; Borsa de Barcelona; Forcadell.

Gerència Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni
Barcelona Economia
Indicadors econòmics de Barcelona i de la regió metropolitana
Núm. 44. Octubre 2000

Edició: © Ajuntament de Barcelona
Gerència Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni

Impressió: Impremta Municipal
Dipòsit legal: B.26.464/91

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Núm. 44, Octubre 2000

Índex

Indicadors econòmics	
Síntesi de la conjuntura	6
I. Indústria	12
Evolució de l'activitat industrial	13
II. Finances	16
Sistema bancari	17
Mercat de renda variable	20
III. Consum, comerç i preus	21
Matriculació de vehicles	22
Preus de consum	23
Consum d'energia i aigua	25
Escombraries domiciliàries	27
IV. Transports, comunicacions i turisme	28
Port: mercaderies i passatgers	29
Aeroport: passatgers i mercaderies	32
Transport públic urbà i de rodalia	36
Activitat turística	38
V. Construcció i mercat immobiliari	42
Consum de ciment	43
Construcció d'habitatges	44
Llicències d'obres	48
Valors de taxació al mercat immobiliari residencial	50
VI. Ocupació, oferta d'activitat econòmica i rendes salarials	51
Mercat de treball	52
Oferta d'activitat econòmica	57
Enquesta de salaris a la indústria i els serveis	59
Monografia	61
La rehabilitació d'edificis a l'Eixample	62
Resumen/Summary	68
Síntesis de la coyuntura/ <i>Economic outlook</i>	69

Indicadors econòmics
Síntesi de la conjuntura

Evolució de l'economia de Barcelona i de la regió metropolitana durant el tercer trimestre de 2000.

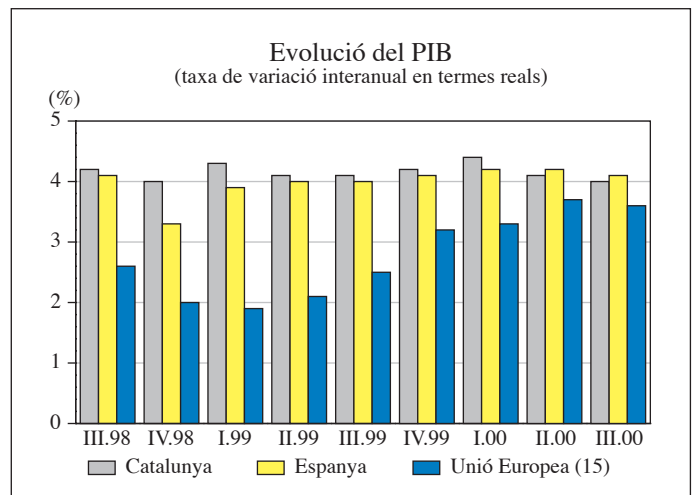
Que durant la segona meitat d'enguany les notícies econòmiques amb més ressò als mitjans de comunicació hagin girat a l'entorn del fort increment del preu del petroli, de l'augment dels tipus d'interès, de la notable i sorprenent depreciació de l'euro en relació amb el dòlar i també del rebrot de les tensions inflacionistes –a més de les portades que han acaparat les empreses de noves tecnologies– dona una bona pista de quins han estat alguns dels elements de fons que ajuden a explicar la desacceleració del creixement econòmic que la majoria dels indicadors tradicionals deixen entreveure tant a Catalunya com a la resta d'Espanya. Un alentiment ara per ara poc significatiu atès el ritme al que s'està creixent, però que afavoreix la reducció del diferencial existent entre les taxes de creixement de l'economia espanyola i catalana i la del conjunt de la Unió Europea.

Cap dels fenòmens citats com a molt rellevants per l'evolució a curt i mitjà termini de l'economia espanyola i europea es pot dir que hagi aparegut de cop ni hi ha elements que permetin esperar que els seus efectes sobre l'activitat econòmica siguin puntuals o residuals. Tampoc hi ha indicis que permetin avançar que el que durant la segona meitat de 2000 és una lleu desacceleració de les taxes de creixement s'hagi de convertir en els propers mesos en un canvi significatiu de tendència. Donem per bones, de moment, aquelles previsions que de cara al 2001 estimen un creixement del PIB només unes poques dècimes per sota de l'augment previst per enguany.

L'alentiment del creixement econòmic que reflecteixen alguns indicadors de la regió metropolitana i de Catalunya s'ha de valorar tenint present que es produeix en el quart any de creixement sostingut del PIB per sobre del quatre per cent.

Després d'un començament d'any especialment intens pel que fa al creixement del PIB català –amb una taxa interanual propera al 4,5 per cent– l'evolució de la majoria dels indicadors econòmics durant el segon trimestre i especialment durant els mesos d'estiu sembla anunciar l'inici d'una fase de moderada correcció a la baixa d'aquesta trajectòria expansiva. Així, les estimacions provisionals sobre l'evolució del PIB durant els mesos centrals de l'any reflecteixen successives retallades fins a situar la taxa de creixement interanual del tercer trimestre en el quatre per cent. Una evolució lleument a la baixa i en la línia de la que també es registra, de moment amb menys intensitat, al conjunt d'Espanya.

Atesa la varietat dels factors que en l'actual conjuntura limiten el creixement econòmic, es fa difícil identificar i diferenciar els corresponents impactes per sectors productius o components del PIB. És evident però, que ni la demanda interna de consum ni la d'inversió poden romandre inalterades davant del canvi d'escenari i d'expectatives que comporta el notable increment dels tipus d'interès i del preu dels carburants. És força inevitable que l'impacte conjunt d'aquests dos factors sobre la capacitat de despesa i d'endeutament de les famílies sigui clarament restrictiu. Igual que en el cas d'aquelles unitats productives que no poden repercutir directament i de manera automàtica via preus de venda aquest increment sobtat dels costos de producció.

La pressió de la demanda interna afegida a l'augment de preus dels derivats del petroli i d'altres importacions nominades en dòlars han forçat el creixement de l'IPC per segon any consecutiu.

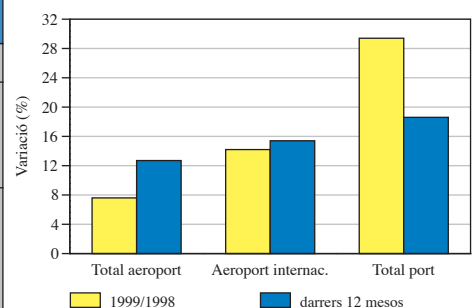
Si a aquests dos factors hom li suma una inflació que supera àmpliament les previsions oficials i que ha provocat pèrdues importants de capacitat adquisitiva a molts col·lectius, no és d'estranyar que es vagi estenent entre la població la percepció de que la situació econòmica del país i la seva particular ha empitjorat. En paraules més planeres, que ara som més pobres que un any enrrera.

Deixem les valoracions a nivell general i passem a exposar i analitzar les dades objectives que, tractades globalment, permeten qualificar la conjuntura econòmica del tercer trimestre a l'àrea de Barcelona com de creixement en fase de moderada desacceleració. Començant per l'activitat industrial, tant l'índex de producció industrial com el del clima industrial corresponents al segon trimestre registren uns valors lleument superiors als d'un any enrrera però seguint una tendència a la baixa. D'altra banda, els resultats de l'enquesta de conjuntura industrial referits als mesos d'estiu apunten més al manteniment dels nivells de producció i vendes assolits que no pas a que continuïn augmentant. En aquest sentit, el canvi de tendència és més acusat en les exportacions que no pas en les vendes interiors.

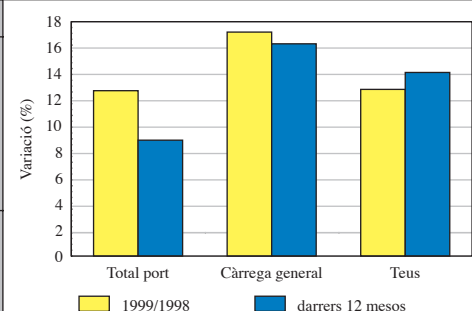
En tot cas, la immensa majoria de les indústries manufactureres de la regió metropolitana han encarat la tornada de vacances amb una cartera de comandes sensiblement més plena que un any enrrera i amb la intenció declarada de mantenir els volums d'ocupació. Fins i tot la tradicional preocupació per la feblesa de la demanda com a factor que limita els increments de producció es manté en valors històricament baixos.

Transports

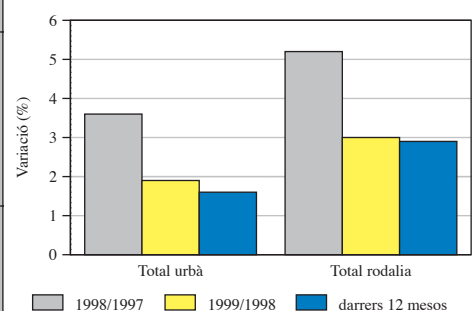
Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		1999/98 (%)
Trànsit de passatgers						
Aeroport. Total (inclòs trànsit) (milers)	3r.tr.00	5.734	13,9	19.282	12,7	7,6
— Interior (milers)	3r.tr.00	2.683	11,5	9.904	10,8	4,3
— Internacional (milers)	3r.tr.00	2.959	16,2	9.060	15,4	14,2
Port. Total (inclòs transit) (milers)	jl.-ag.00	513	19,3	1.516	18,6	29,4
L'evolució dels mesos d'estiu ha confirmat la tendència expansiva que d'ençà començament d'any manté el trànsit de passatgers tant per via aèria com marítima. A l'augment de l'oferta de places ha respost una demanda creixent d'usuaris que viatgen tant per motius professionals com turístics.						

Port. Tràfic de mercaderies						
— Total (milers de tones)	jl.-ag. 00	4.887	5,5	29.161	8,9	12,7
Sortides (milers tones)	jl.-ag. 00	2.052	19,9	10.531	11,8	7,8
Entrades (milers tones)	jl.-ag. 00	2.835	-3,2	18.630	7,3	15,6
— Càrrega general (milers tones)	jl.-ag. 00	3.097	22,7	16.820	16,3	17,2
Exportacions (milers tones)	jl.-ag. 00	1.138	22,5	6.106	15,9	16,0
Importacions (milers tones)	jl.-ag. 00	1.168	22,2	6.724	13,8	19,9
— Contenedors (milers de Teus)	jl.-ag. 00	249	20,9	1.328	14,1	12,8
L'encariment del preu del petroli i la deprecació de l'euro han ajudat a frenar les importacions, alhora que les exportacions mantenen un ritme de creixement semblant o fins i tot superior al de l'any passat. Això no treu que les previsions apunten cap a un alentiment del creixement d'aquí a final d'any.						

Transport públic de passatgers						
Total servei urbà (milers)	3r.tr.00	108.594	1,8	516.070	1,6	1,9
— Xarxa Metro (milers)	3r.tr.00	61.323	2,8	290.411	2,2	2,0
— Xarxa Bus (milers)	3r.tr.00	42.542	0,0	201.176	0,2	0,9
— FGC (Cat. i Sarrià) (milers)	3r.tr.00	4.729	5,6	24.483	6,5	11,0
Total servei de rodalia (milers)	3r.tr.00	30.611	4,8	127.273	2,9	3,0
— RENFE (milers)	3r.tr.00	22.665	5,4	92.367	2,5	1,8
— FGC (milers)	3r.tr.00	7.946	3,4	34.906	3,9	6,1
Tot i que es comencen a observar senyals d'alentiment, el nombre d'usuaris del transport públic col·lectiu s'ha mantingut en la línia expansiva d'anys anteriors gràcies a l'augment tant del nombre d'ocupats com de visitants i també de la mobilitat associada a les compres i oci. Les dificultats per ajustar l'oferta de places/km en hora punta a una demanda creixent, especialment en el servei urbà, limiten l'augment del nombre d'usuaris.						

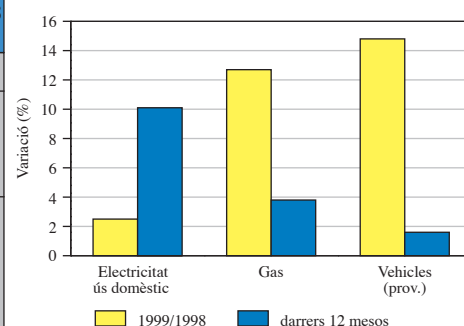
Si la tònica de l'activitat industrial durant els mesos d'estiu ha estat de contenció del creixement, el tràfic portuari de mercaderies durant aquests mateixos mesos pràcticament no ho ha notat. Llevat de la reducció del tràfic de sòlids a granel –especialment importacions de cereals i llavors per a l'alimentació animal i també ciment i clíner– la resta de grans agregats ha mantingut una tendència clarament expansiva durant els primers vuit mesos de l'any. La càrrega general, la de major valor afegit, ha recuperat el tremp perdut a començament d'any i presenta, un cop transcorreguts vuit mesos, un creixement anual de l'ordre del 16 per cent, en la línia expansiva d'un any enrera.

La reducció de les importacions –bàsicament de sòlids a granel– compensada parcialment per l'augment de les exportacions de càrrega general, modera el creixement de l'activitat portuària.

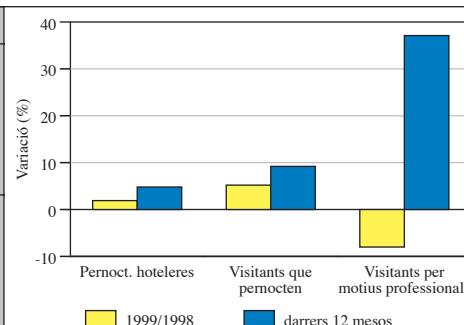
És en el tràfic internacional de càrrega general on es comencen a palesar els diferents impactes derivats de la deprecació de l'euro i dels primers senyals de refredament de la demanda interna. Així, les exportacions, aprofitant els guanys de competitivitat via tipus de canvi, mantenen una trajectòria sensiblement més expansiva que les importacions, perjudicades també per la relació euro-dòlar i per la moderació del creixement de la demanda interna. En paral·lel a la càrrega general, el tràfic de contenidors evoluciona seguint la trajectòria de fort creixement dels darrers anys i consolidant el port de Barcelona com un dels nusos d'intercanvi modal de la càrrega que, amb origen o destinació al centre i nord d'Europa, travessa el Mediterrani.

Turisme, consum i preus

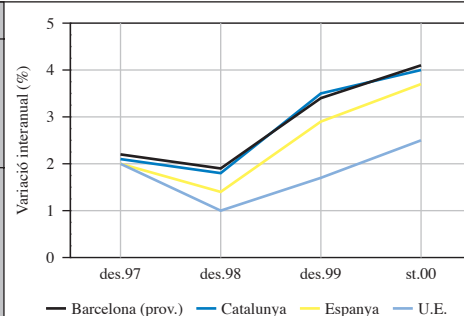
Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		1999/98 (%)
Consum - Matriculació						
Electricitat d'ús cial-ind. (Gwh)	3r.tr.00	778	-7,9	3.035	-14,5	-14,3
Electricitat d'ús domèstic (Gwh)	3r.tr.00	356	10,0	1.520	10,1	2,5
Gas canalitzat (milions tèrmies)	3r.tr.00	429	3,3	3.120	3,8	12,7
Matriculació de vehicles (prov.)	3r.tr.00	56.833	-7,4	265.621	1,6	14,8
La compra i matriculació de vehicles nous –un indicador típic de l'evolució de la despesa i de la capacitat d'endeutament d'empreses i economies domèstiques– s'ha vist afectada negativament per l'encariment dels combustibles i l'augment dels tipus d'interès.						

Visitants i pernoctacions hoteleres						
Total pernoctacions (milers)	jl-ag.00	1.460	4,3	7.779	4,8	1,9
Visitants segons motiu de la visita (milers):	jl-ag.00	594	21,0	3.250	9,2	5,2
— Negocis (milers)	jl-ag.00	163	15,9	1.146	37,1	-8,0
— Turisme (milers)	jl-ag.00	338	19,5	1.474	-3,5	10,1
— Fires i Congressos (milers)	jl-ag.00	21	-65,0	322	-37,4	47,0
— Altres (milers)	jl-ag.00	72	814,9	308	218,0	-42,1
La conjunció d'un elevat nombre de visitants per negocis amb una de les millors temporades turístiques d'estiu a la ciutat explica l'augment tan destacat que ha registrat el sector hotelier de la ciutat tant pel que fa a visitants com a pernoctacions. En ambdós casos representa assolir nous màxims i consolidar aquest sector d'activitat com un dels de més creixement.						

I.P.C. (Variació acumulada i interanual)						(1)
Barcelona (prov.) (%)	3r.tr.00	1,3	—	—	4,1	3,4
Catalunya (%)	3r.tr.00	1,3	—	—	4,0	3,5
Espanya (%)	3r.tr.00	1,3	—	—	3,7	2,9
Subjacent (%)	3r.tr.00	0,8	—	—	2,7	2,4
U.E. harmonitzat (%)	3r.tr.00	0,7	—	—	2,5	1,7
A l'augment de preus dels derivats del petroli i dels serveis turístics com a factors responsables del fort repunt de l'IPC durant els mesos d'estiu, cal afegir-hi l'encariment de les importacions de l'àrea del dòlar i el manteniment d'una demanda interna de consum relativament forta. Que les tensions inflacionistes també es manifestin a la resta de la UE no és cap consol però ajuden a no empitjorar el diferencial existent.						
(1) Taxes referides a 31de desembre de 1999						

Els vols internacionals i el pont aeri amb Madrid protagonitzen el fort creixement del trànsit aeri de passatgers. Un sector d'activitat que no mostra senyals de desacceleració del ritme de creixement.

Igual que el tràfic de mercaderies, el trànsit de passatgers tant pel port com per l'aeroport durant els mesos d'estiu ha assolit nous màxims absoluts amb taxes de creixement interanuals de dos dígit, superiors a les del conjunt de 1999. S'han superat ja els nou milions de passatgers/any de vols internacionals i els vint milions de trànsit total és una fita a l'abast en pocs mesos. Magnituds que difícilment s'haurien assolit sense l'augment de capacitat operativa que ha registrat l'aeroport i que ha permès augmentar sensiblement el nombre de vols, especialment els internacionals.

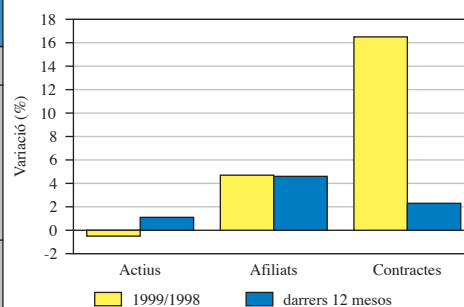
Per explicar aquest fort creixement s'ha de recórrer als factors tradicionals com ara l'augment del nombre de visitants tant per negocis i motius professionals com per oci, a l'activitat igualment creixent del negoci dels creuers i a l'augment del nombre de desplaçaments de llarga distància per motius turístics que generen els mateixos residents a Catalunya i àrees limítrofes d'influència de l'aeroport.

El sector turístic, com posa de relleu el creixement de l'activitat hotelera i l'ocupació del bus turístic, registra uns ritmes de creixement superiors als de l'any passat.

De les activitats econòmiques que es desenvolupen a la ciutat, una de les de més creixement durant els primers vuit mesos de l'any ha estat l'hotelera. L'augment superior al nou per cent del nombre de visitants –especialment per motius professionals i de negocis– que durant els darrers dotze mesos han generat 7,8 milions de pernoctacions als hotels de la ciutat confirma el dinamisme d'aquest sector d'activitat. Un ritme de creixement sensiblement superior al de 1999 i que no hauria estat possible sense el procés d'ampliació de l'oferta hotelera que s'està produint.

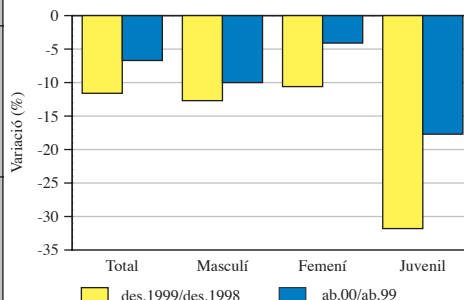
Mercat de treball

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		1999/98 (%)
Ocupació						
Residents actius	30 st.00	672.780	1,1	—	—	-0,5
Residents actius (RMB)	30 st.00	1.867.520	1,0	—	—	-0,5
Afiliats R.G. Seg.Soc.	30 jn.00	804.603	4,6	—	—	4,7
Afiliats R.G. Seg.Soc. (RMB)	30 jn.00	1.628.898	6,4	—	—	6,2
Contractes laborals registrats	3r.tr.00	168.735	-6,1	814.740	2,3	16,5
Contractes indefinits	3r.tr.00	22.844	-0,8	114.863	4,2	30,5
Després d'un primer semestre molt expansiu pel que fa a generació i regularització d'ocupació, a partir de l'estiu s'inicia una fase d'alentiment del ritme de contractació, resultat de l'orientació a la baixa de les expectatives econòmiques a mitjà termini.						

Atur registrat						
Total aturats registrats	30 st. 00	42.097	-6,7	—	—	-11,6
Atur masculí	30 st. 00	18.104	-10,0	—	—	-12,7
Atur femení	30 st. 00	23.993	-4,1	—	—	-10,6
Atur juvenil (16-24 anys)	30 st. 00	3.301	-17,7	—	—	-31,8
Aturats sense ocupació anterior	30 st. 00	4.001	-18,2	—	—	-18,1
Total aturats registrats (RMB)	30 st. 00	121.118	-6,2	—	—	-12,8

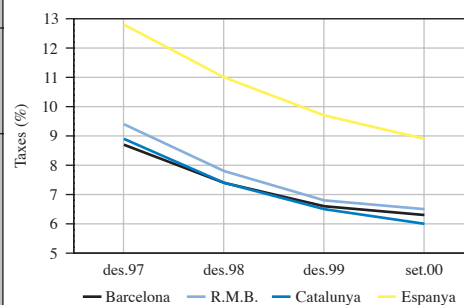
El refredament de l'activitat econòmica com a conseqüència de la trajectòria alcista dels tipus d'interès i del preu del petroli s'ha fet notar en un menor creixement del nombre de llocs de treball generats i en l'alentiment del ritme de descens de l'atur. Un ritme que en només cinc mesos s'ha reduït pràcticament a la meitat. El col·lectiu femení ha estat el més afectat com a conseqüència de que no s'han renovat molts contractes de temporada.

Taxes d'atur registrat (%)							(1)
Barcelona	30 st. 00	6,3	—	—	—	—	6,6
RMB	30 st. 00	6,5	—	—	—	—	6,8
Catalunya	30 st. 00	5,9	—	—	—	—	6,5
Espanya	30 st. 00	8,9	—	—	—	—	9,7

La reducció de les taxes d'atur també s'ha vist afectada per la desaceleració del descens del nombre d'aturats. L'impacte, però, no ha estat de la mateixa intensitat gràcies a la lleu recuperació que ha registrat la població activa en els darrers dotze mesos.

(1) Taxes referides a 31 de desembre de 1999.

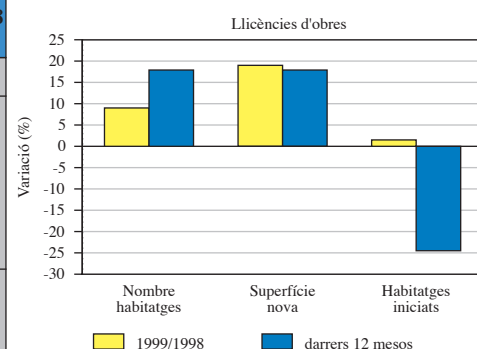
A mesura que avança l'any, l'elevada taxa d'increment del primer trimestre es va diluint i s'imposa un ritme de creixement comparable al de 1999. De fet, els factors de demanda que expliquen aquest augment de l'ordre del dos per cent del nombre de viatgers a les xarxes metropolitaniques de metro, autobús i ferrocarril són els mateixos que un any enrere. Així, uns volums creixents de població que treballa, una major despesa en consum i oci i una afluència de visitants també en augment són els factors que impulsen a l'alça els índexs de mobilitat, tant en mitjans privats com públics. D'altra banda, l'encariment dels combustibles i el retrocés de les matriculacions de vehicles pot compensar, en termes de viatges en transport públic, la desaceleració del ritme de creixement de l'ocupació i la contenció de la despesa privada.

El transport públic col·lectiu ha continuat mantenint la tendència moderadament expansiva de l'any passat, alhora que l'augment dels tipus d'interès i del preu dels combustibles desincentiva la compra de vehicles nous.

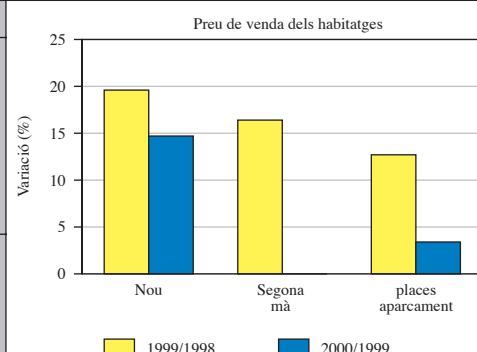
Efectivament, un dels signes externs de la capacitat de despesa de les famílies i habitual indicador dels índexs de confiança de la població en la situació econòmica, està immers en un notable canvi de tendència després de tres anys de creixements espectaculars. L'evolució del nombre de matriculacions de vehicles nous a la província de Barcelona ha registrat un descens del 7,4 per cent durant el tercer trimestre, la primera variació interanual negativa en 17 trimestres. Tot sembla indicar que aquesta tendència es mantindrà en els propers mesos i les previsions més recents apunten que enguany el total de matriculacions serà lleument inferior al de 1999.

Construcció i mercat immobiliari

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		1999/98 (%)
Construcció residencial i llicències d'obres						
Construcció d'habitatges:						
— Iniciats	3r.tr.00	983	-31,2	5.001	-24,5	1,5
— Projectes visats (prov.)	3r.tr.00	8.654	-29,6	48.333	-3,5	13,3
Obra prevista a les llicències:						
Nova planta: nombre d'habitatges	3r.tr.00	990	-21,9	6.548	17,9	9,0
Nova planta: superfície (m²)	3r.tr.00	203.939	-12,7	1.341.558	17,9	19,0
Ref. i ampliació: superfície (m²)	3r.tr.00	101.897	5,6	451.396	14,7	-2,0
El retrocés de la construcció residencial d'obra nova durant els mesos d'estiu s'ha d'emmarcar en l'elevat volum de projectes actualment en construcció. Tant els cinc mil habitatges iniciats com els més de 6.500 aprovats en els darrers dotze mesos estan en la banda alta d'activitat del sector dels darrers vint anys. A destacar l'augment sostingut del subsector de la rehabilitació.						

Preus al mercat immobiliari						
Sostre residencial (venda):						
— Habitatges nous (ptes/m²)	2n.sem.00	360.283	13,2	350.403	14,7	19,6
— Segona mà-oferta (ptes/m²)	2n.sem.99	—	—	286.904	16,4	16,4
— Lloguer (ptes/m²/mes)	1r.tr.00	1.036	12,5	—	—	11,9
— Places d'aparcament (milers ptes)	1r.sem.00	2.740	3,4	—	—	12,7
Locals de negoci (lloguer mensual):						
— Oficines (total ciutat) (ptes/m²/mes)	2n.sem.99	1.096	6,4	1.108	4,2	4,2
— Locals comercials (ptes/m²/mes)	2n.sem.99	1.280	22,5	1.225	9,4	9,4
Tot i que no es disposa de dades homogènies referides al segon semestre, informacions puntuals sobre els habitatges de nova construcció permeten avançar que els preus del sostre residencial ha iniciat una fase de lleu correcció a la baixa.						

La política d'augment gradual dels tipus d'interès que ha aplicat el BCE d'ençà l'estiu de 1999 i especialment en el que va d'any, ha començat a fer-se sentir també en el subsector de l'edificació residencial. Igual que en el cas dels vehicles, els signes negatius són el denominador comú en les magnituds bàsiques del tercer trimestre sense diferències remarcables entre els diferents àmbits territorials analitzats. A Barcelona, el subsector de la rehabilitació i reformes aconsegueix escapar a la tònica baixista de la construcció de nova planta.

L'augment del nombre de projectes que ja disposen de llicència de construcció a Barcelona relativitza l'aparent pèrdua de dinamisme que reflecteixen les dades d'habitatges iniciats.

Més enllà dels resultats puntuals d'un trimestre, especialment en un sector com el de la Construcció amb un període de maduració del producte especialment llarg, l'atenció s'ha de centrar en la trajectòria de fons. Així, tot i que es confirma la davallada del nombre d'habitatges iniciats –bàsicament perquè el punt de partida i de comparació són dos anys excepcionals– les previsions a mitjà termini són relativament positives atesa l'evolució de les llicències d'obra nova aprovades els darrers dotze mesos.

Després d'un començament d'any notablement alcista, la mitjana dels preus de venda del sostre residencial comença a moderar-se. Un canvi de tendència forçat per la necessitat d'ajustar una oferta relativament àmplia a una demanda efectiva que s'ha anat reduint progressivament com a conseqüència de l'augment dels tipus d'interès, de l'escassa revalorització o fins i tot depreciació dels actius financers i de l'enfocament de les expectatives econòmiques a mitjà termini.

A més del cost de finançament i del nivell mitjà dels preus de venda, la demanda de sostre residencial està directament relacionada amb l'evolució del mercat laboral. Si es frena la creació d'ocupació, especialment la indefinida, i el creixement monetari de les rendes salarials mitjanes es veu àmpliament desbordat per l'increment dels preus de consum, la demanda efectiva de sostre residencial tendirà també a reduir-se.

A l'espera de dades definitives del tercer trimestre, es pot avançar que durant els mesos d'estiu la generació de nous llocs de treball ha moderat sensiblement la tendència especialment expansiva del primer semestre.

Segons les dades disponibles, la creació d'ocupació ha mantingut un ritme de creixement apreciable durant el primer semestre. Una evolució que, segons les dades de l'atur i de la contractació laboral del tercer trimestre, previsiblement ha iniciat una etapa de creixement força més moderat. L'atur registrat ha continuat reduint-se però amb uns ritmes sensiblement més baixos a tots els àmbits i per a la majoria de components. Així, el col·lectiu femení, el més perjudicat per aquest alentiment en la creació d'ocupació, ha acabat l'estiu amb un descens de l'ordre del quatre per cent en relació a un any enrere, menys de la meitat del ritme de final de 1999.

L'atur masculí i el juvenil han registrat una major desacceleració a l'entorn metropolità que no pas entre els residents a Barcelona. La raó possiblement s'hagi de buscar en el diferencial de creixement de l'ocupació a la indústria i la construcció entre la ciutat central i la resta de l'entorn metropolità. En aquest sentit, l'atonía dels serveis, que presenta una reducció del nombre d'aturats testimonial en termes relatius a tots els àmbits, es revela com l'element determinant de la contenció de la trajectòria descendent del nombre de desocupats.

Les taxes d'atur –situades entre el 6 i el 6,5 per cent– es mantenen lògicament en zones de mínims a tots els àmbits i reflecteixen situacions de gairebé plena ocupació per a determinats col·lectius i especialitats. Però cal destacar que com a conseqüència de la pèrdua de dinamisme de la trajectòria descendent de l'atur i de la situació d'estancament de la població activa –més concretament de la que reflecteixen les dades oficials– les taxes d'atur han repuntat lleument en relació amb la situació d'abans de l'estiu, per primera vegada en els darrers sis anys.

L'augment acumulat de contractes indefinits en trimestres anteriors i el retrocés dels tipus de contractació més precària són alguns dels factors que expliquen el sobtat canvi de tendència de la contractació laboral.

El notable alentiment de la reducció de l'atur i dels volums d'ocupació respon a la negativa evolució que ha registrat la contractació laboral durant l'estiu. Una evolució imputable tant als primers símptomes de refredament del creixement econòmic com al fort augment de la indefinida i també al progressiu retrocés de les modalitats més precàries de contractació temporal. Pel que fa als contractes indefinits, tot i el major grau de precarització i d'atur que pateixen les dones, el col·lectiu masculí continua sent el més beneficiat a totes les modalitats excepte en els contractes a temps parcial.

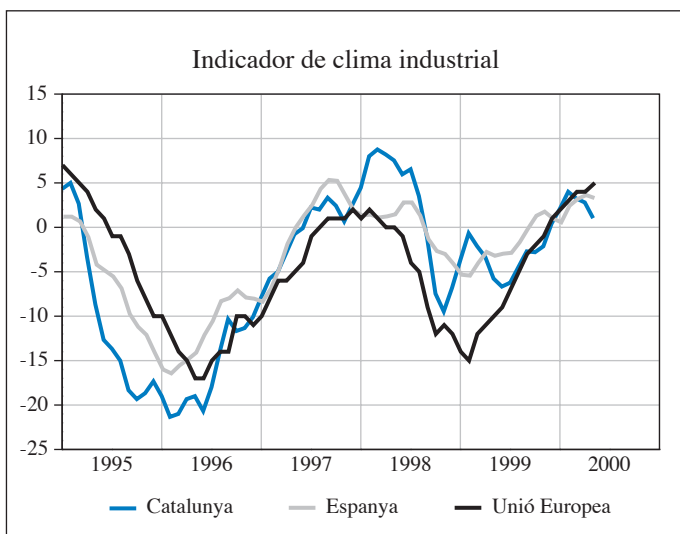
En definitiva, malgrat els símptomes de lleu refredament de l'activitat econòmica que les dades més recents permeten entreveure –força polaritzats en els indicadors de consum, en la construcció residencial i en alguns serveis– res fa pensar que l'activitat econòmica a l'àrea de Barcelona no continuï creixent, en els propers trimestres, a una taxa lleument superior a la de la resta de la Unió Europea.

I. Indústria

Indicador sintètic d'activitat industrial

A mesura que avança l'any, l'indicador del clima industrial a Catalunya reflecteix una desacceleració més marcada que no pas a Espanya i especialment al conjunt de la UE.

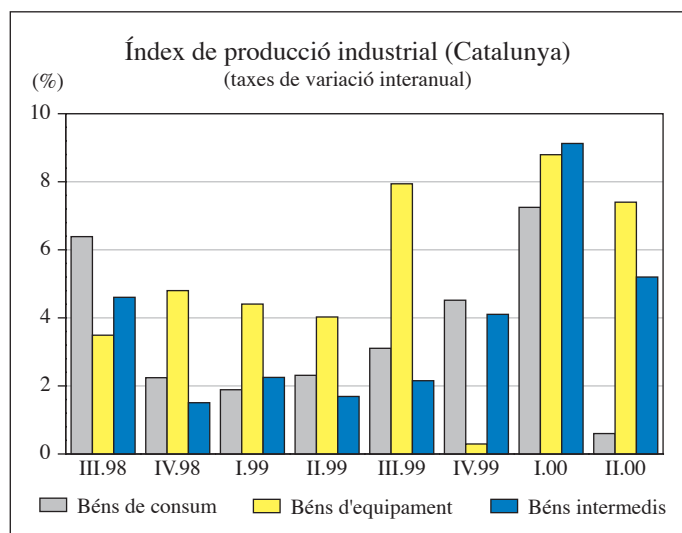
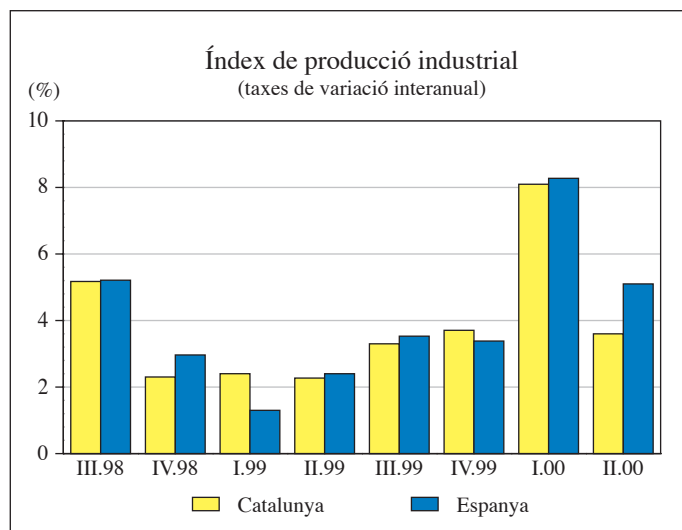
Els efectes benèfics que la notable depreciació de l'euro ha provocat sobre els nivells de producció industrial via l'impuls de les exportacions –els valors de l'IPI del primer semestre en són testimoni– deixa pas a una situació poc definida i cada cop més dominada per unes expectatives empresarials que inevitablement comencen a interioritzar l'impacte negatiu que sobre la demanda interna tindrà l'encariment del preu del petroli i el repunt dels tipus d'interès.

Nota: els valors grafiats corresponen a la mitjana dels saldos de les opinions empresarials referides a la cartera de comandes total, als estocs canviats de signe i a la tendència de la producció (mitjanes mòbils de tres mesos).

Font: Direcció General d'Indústria de la Generalitat i Ministeri d'Indústria i Energia.

Per explicar però, la diferent evolució de l'indicador del clima industrial a Catalunya en relació amb la resta d'àmbits analitzats, aquests dos factors no són suficients atès que afecten de manera relativament semblant l'activitat industrial al conjunt de la UE. Possiblement la raó s'hagi de buscar en uns índexs d'utilització de la capacitat productiva més elevats a Catalunya que no pas a la resta i també en el fet, com mostra l'evolució dels darrers anys, que l'indicador corresponent a Catalunya acostuma a registrar unes oscil·lacions superiors a les que registra pel conjunt d'Espanya.

Un bon reflex del canvi de tendència de l'indicador del clima industrial és la sensible desacceleració que registra l'índex de producció industrial durant el segon trimestre. Un alentiment de la trajectòria expansiva especialment significatiu en el cas de Catalunya i provocat bàsicament per la sobtada i notable davallada dels ritmes de creixement de l'índex de producció industrial corresponent al segment dels béns de consum. Caldrà esperar als resultats del tercer trimestre per constatar si aquesta evolució s'estén als altres segments de la producció industrial o ha estat un dal·labaix puntual.

Enquesta de conjuntura industrial

L'evolució de l'activitat industrial de l'àrea de Barcelona durant el segon quadrimestre de 2000 ha estat notablement positiva.

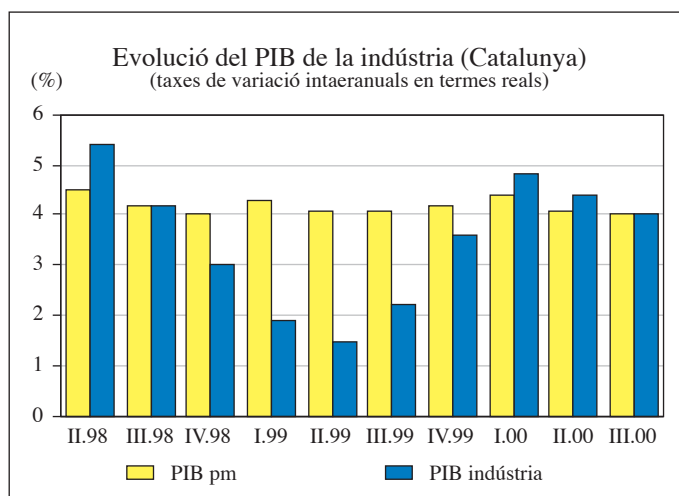
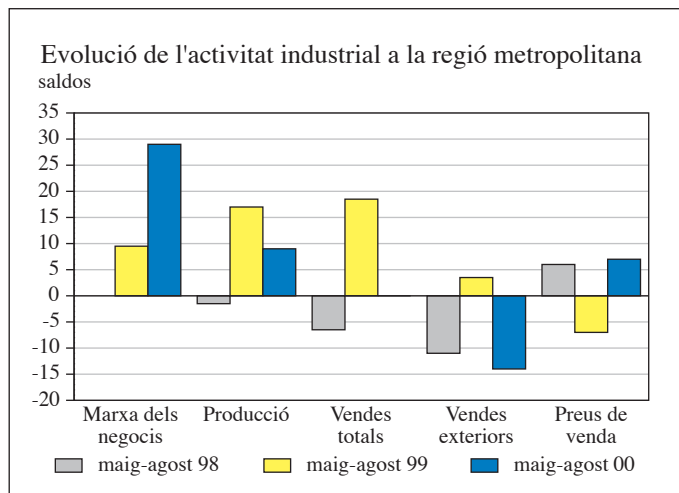
Les dades de l'enquesta de conjuntura industrial corresponents als mesos centrals de l'any presenten, en línia amb l'evolució de l'IPI i del clima industrial de Catalunya durant el segon trimestre, els primers senyals d'alentiment del creixement de l'activitat industrial de la regió metropolitana. Segons els resultats de l'enquesta, la situació de la marxa dels negocis abans del període estival era raonablement bona per a la majoria de les empreses enquestades. Es començaven a manifestar però, els primers símptomes de desacceleració dels ritmes de creixement tant pel que fa als nivells de producció com, i molt especialment, a les vendes.

Els resultats del bimestre maig-juny són de clara continuïtat respecte de la tendència clarament expansiva dels bimestres anteriors. Això no treu que es comencin a manifestar signes de lleu alentiment del ritme de creixement de les vendes, especialment entre les empreses exportadores. Un menor creixement de les vendes que coincideix amb un repunt dels preus de venda i que permet reposar estocs en aquelles empreses que els havien reduït dràsticament per fer front al creixement de les vendes durant el primer quadrimestre de l'any.

Tot i que la immensa majoria de les empreses manifestaven a començament d'estiu que la marxa dels seus negocis era bona o molt bona –de fet més del quaranta per cent de les empreses industrials havia incrementat la seva plantilla durant els mesos de maig i juny– les perspectives a curt termini declarades eren manifestament conservadores i, tant en relació amb els resultats del bimestre anterior com amb els d'un any enrere, apuntaven a un ritme de creixement força més moderat.

L'avanç de l'evolució del PIB industrial a Catalunya durant el tercer trimestre confirma la moderació del creixement de la producció industrial.

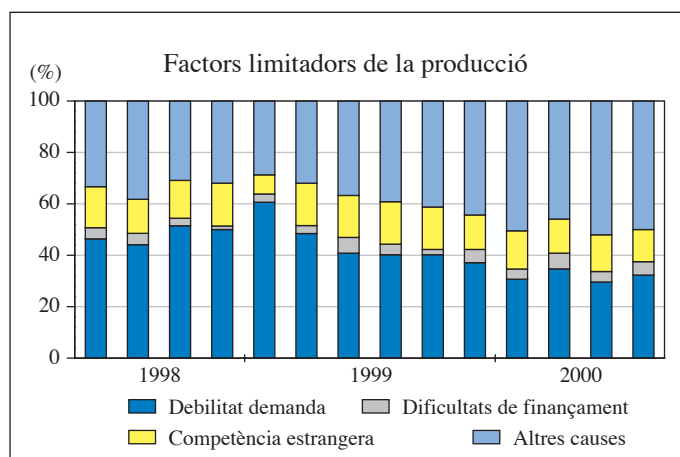
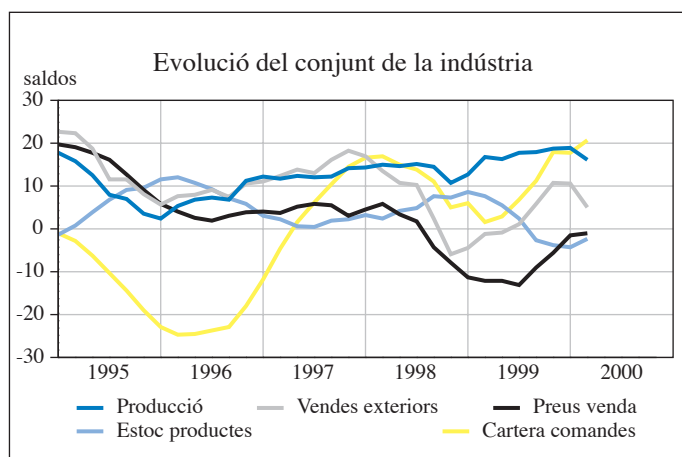
Un canvi de tendència que s'ha manifestat nítidament durant els mesos de juliol i agost. En relació amb la situació manifestada un any enrere, quan l'únic saldo lleument negatiu era el corresponent a les exportacions, enguany tots els saldos són clarament negatius. Deixant de banda els valors absoluts –durant el primer semestre d'enguany la indústria catalana ha produït i venut més que un any enrere com posa de manifest l'augment del PIB sectorial– no és menys cert que els resultats agregats de l'enquesta revelen símptomes d'esgotament del fort ritme de creixement.

Entre els factors que poden explicar aquest relatiu canvi de tendència hom pot apuntar l'impacte que sobre la demanda interna, inclosa la de la resta de països de la UE, ha tingut el repunt dels tipus d'interès i l'encariment del preu del petroli. Tot i la confluència d'aquests factors, les perspectives empresarials de cara al segon semestre d'enguany són raonablement positives tant pel que fa a producció com a vendes. S'espera però, que els preus de sortida de fàbrica segueixin a l'alça a mesura que incorporin l'augment dels costos derivats de l'encariment del petroli i d'altres inputs i productes intermedis pagats en dòlars, a més de l'augment de les despeses financeres.

Total indústria (sense Construcció)			(dades provincials)					
A) Resultats del bimestre observat comparats amb l'anterior (%)			1999			2000		
			jl-ag	st-oc	nv-ds	gn-fb	mç-ab	mg-jn
1) Producció	Igual		29	31	43	42	51	48
	Saldo		4	43	-6	12	27	31
2) Vendes totals	Igual		27	25	39	35	35	50
	Saldo		10	55	-9	11	45	31
3) Vendes en el mercat exterior	Igual		44	48	46	45	56	61
	Saldo		-9	32	-9	6	25	15
4) Preus de venda	Igual		72	67	60	63	65	75
	Saldo		-1	-9	-15	5	-6	12
B) Situació al final del bimestre (%)								
5) Marxa dels negocis	Normal		54	49	47	46	46	52
	Saldo		9	30	39	35	39	31
6) Estocs de productes elaborats	Igual		49	61	65	63	67	69
	Saldo		-8	-9	-13	-8	-4	11
7) Cartera de comandes	Normal		54	52	53	52	52	60
	Saldo		-10	19	23	23	29	20
8) Període de treball assegurat amb l'actual cartera de comandes	Dies		50	55	54	46	58	53
C) Resultats referits a les perspectives per als propers tres o quatre mesos (%)								
9) Producció	Manteniment		32	67	67	53	58	55
	Saldo		40	8	18	29	32	7
10) Vendes	Manteniment		31	52	39	52	59	51
	Saldo		36	2	-9	35	29	12
11) Cartera de comandes	Manteniment		51	62	76	58	64	60
	Saldo		34	-5	7	25	19	-4
12) Preus de venda	Manteniment		70	50	60	80	76	80
	Saldo		-14	-30	-15	8	4	-3
13) Ocupació	Manteniment		82	74	76	61	58	51
	Saldo		-4	-6	0	17	7	36
D) Capacitat productiva utilitzada (%)			67,7	69,8	68,9	79,3	77,9	69,7

Font: Tots els quadres i gràfics d'aquest apartat són d'elaboració pròpia amb dades de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació.

II. Finances

Nombre d'oficines (30 juny 2000)				
Àmbit territorial	Total	Banca	Caixes d'estalvis	Cooper. de crèdit
Barcelona	2.141	821	1.294	26
Resta província	2.998	996	1.955	47
Resta Catalunya	2.040	717	1.301	22
Total Catalunya	7.179	2.534	4.550	95
Madrid	2.995	1.736	1.236	23
Resta província	1.745	832	901	12
Total Espanya	39.095	16.424	18.859	3.812

Font: (de totes les taules i gràfics d'aquest apartat): Banco de España. Boletín estadístico.

Variació (%)	Total	Banca	Caixes	Cooper.
30 juny 2000/30 juny 1999				
Barcelona	-2,9	-11,6	3,5	-3,7
Catalunya	-1,4	-10,3	4,2	9,2
Espanya	0,6	-4,8	5,1	4,0
31 des. 1999/31 des. 1998				
Barcelona	-1,8	-6,5	1,7	8,0
Catalunya	-0,2	-5,3	2,9	25,0
Espanya	0,9	-3,1	4,3	3,8

Es manté el procés de descentralització de la xarxa d'oficines del sistema bancari cap a l'entorn metropolità alhora que s'evidencia un cert retrocés al conjunt de Catalunya.

Les dades de mitjan any 2000 corresponents al total d'oficines del sistema bancari mostren un saldo clarament negatiu en relació amb la situació d'un any enrere com a conseqüència de la notable divergència que, en termes d'implantació territorial, segueixen la majoria dels grans bancs en relació amb les caixes. A tots els àmbits territorials considerats s'accentua el tancament d'oficines de bancs –amb una taxa interanual de decrement a l'entorn del deu per cent– alhora que les caixes i també les cooperatives de crèdit mantenen un ritme relativament constant d'obertura de noves oficines d'atenció al públic.

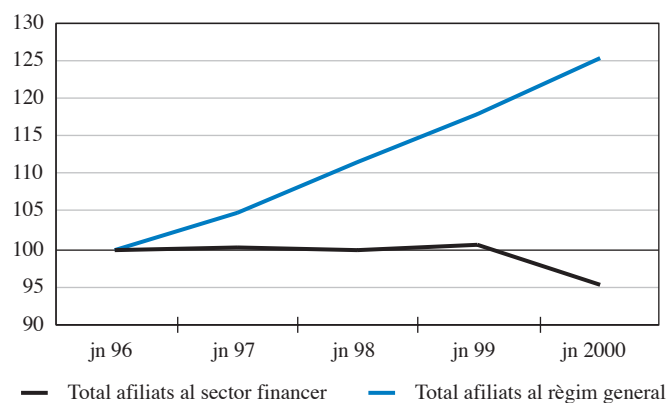
Tot i el notable ritme d'expansió que han mantingut les caixes per la via d'obrir noves oficines, especialment a les àrees de fort creixement urbà de la regió metropolitana de Barcelona, en els darrers mesos ha estat determinant l'impacte que sobre la xarxa d'oficines han començat a projectar els importants processos de concentració bancària que en poc temps han transformat radicalment el mapa bancari espanyol. Alhora, la creixent implantació de serveis de banca telefònica i per Internet frena també el ritme d'obertura de noves oficines.

Treballadors del sistema financer afiliats al Règim General de la Seguretat Social

	Barcelona	RMB	Catalunya
desembre 1996	28.010	35.010	45.005
desembre 1997	27.993	35.401	45.174
març 1998	27.885	35.331	45.165
juny 1998	27.877	35.572	45.657
setembre 1998	27.768	35.481	45.577
desembre 1998	28.022	35.695	45.597
març 1999	27.972	35.703	45.621
juny 1999	27.798	35.766	45.838
setembre 1999	27.577	35.576	45.658
desembre 1999	27.181	35.105	44.551
març 2000	27.482	35.499	44.838
juny 2000	25.431	33.887	45.522

Font: Departament de Treball de la Generalitat. Elaboració pròpia.

Evolució de l'ocupació al sistema financer a la RMB (números índex juny 96 = 100)

Mirant enrere, i sense anar massa lluny, la dotació d'oficines operatives del sistema bancari a la regió metropolitana a mitjan de 2000 ofereix un panorama sensiblement diferent a l'existent fa tot just un lustre. No tant en termes absoluts en el cas de la ciutat central, on la xarxa d'oficines s'ha reduït quasi un dos per cent, com en termes relatius i qualitatius. Per contra, en aquests cinc anys, el nombre d'oficines del sistema bancari a la resta de la província ha crescut un 13 per cent, molt més que el 5,5 per cent del conjunt de Catalunya.

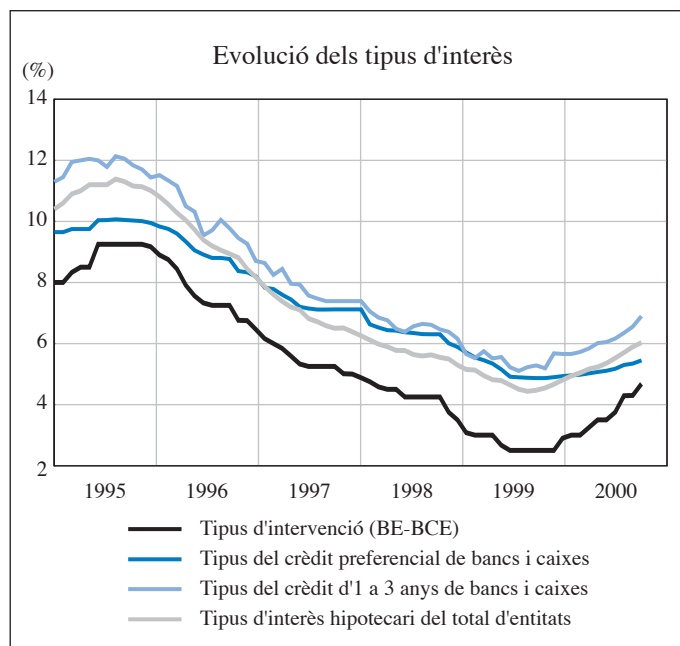
Un aspecte a ressaltar en el cas de Barcelona és la posició dominant que en termes de xarxa d'oficines ha assolit el sector de les caixes d'estalvi. A mitjan dels noranta els bancs i les caixes es repartien la titularitat de les oficines d'atenció al públic al cinquanta per cent. Tot just cinc anys més tard, les caixes controlen ja el 60 per cent del total d'oficines. A la resta del territori s'ha accentuat encara més la tradicional situació de predomini de les caixes.

Dipòsits i crèdits (milions d'Euros)				
Àmbit territorial	31 des. 97	31 des. 98	31 des. 99	31 mç. 2000
Dipòsits del sector privat en el sistema bancari				
Prov.Barcelona	64.693	64.986	68.356	66.401
Resta Catalunya	13.853	13.273	15.061	15.223
Total Catalunya	78.546	78.259	83.417	81.624
Prov.Madrid	100.453	99.168	99.384	108.233
Total Espanya	396.644	404.128	434.474	448.074
Crèdits del sistema bancari al sector privat				
Prov.Barcelona	51.843	61.344	71.302	71.996
Resta Catalunya	11.918	13.881	16.142	16.707
Total Catalunya	63.761	75.225	87.444	88.703
Prov.Madrid	87.760	105.192	113.219	117.768
Total Espanya	332.720	390.146	448.056	463.634

Variació (%)	31 mç. 2000/ 31 mç. 1999	31 ds. 1999/ 31 ds. 1998	31 ds. 1998/ 31 ds. 1997
Dipòsits			
Prov. Barcelona	-0,8	5,2	0,5
Total Catalunya	1,5	6,6	-0,4
Total Espanya	9,4	7,5	1,9
Crèdits			
Prov. Barcelona	12,7	16,2	18,3
Total Catalunya	13,3	16,2	18,0
Total Espanya	16,7	14,8	17,3

El procés de modernització i concentració que sacseja el sistema financer espanyol, a banda de provocar una reducció del nombre d'oficines i d'entitats, té un impacte notable en els volums d'ocupació sectorial.

Segons els registres de la Seguretat Social, el nombre d'ocupats al conjunt del sector a Catalunya s'ha mantingut pràcticament estancat d'ençà el 1996. Igual que amb les oficines, aquesta evolució amaga una tendència descendent per part dels bancs –només cal recordar els diferents plans de prejubilació que s'han acordat a la majoria de grans entitats– i una d'expansiva corresponent a les caixes i cooperatives de crèdit.

De ben segur que aquestes dades d'afiliats subvaloren l'ocupació que actualment genera l'activitat financera. S'han de considerar més aviat un reflex de com evoluciona el nombre de treballadors de les oficines tradicionals. Una part significativa de l'ocupació que requereix la creixent implantació de noves tecnologies i de nous canals de distribució de serveis financers es genera o comptabilitza fora del sector, bàsicament en el conglomerat dels serveis a les empreses.

Tant el volum de dipòsits com de crèdits entre sistema bancari i sector privat de l'economia mostren taxes de creixement importants, en la línia dels darrers anys.

Les dades disponibles i encara provisionals de dipòsits del sector privat en el sistema bancari apunten a un creixement interanual superior al registrat durant el 1999. L'augment de la remuneració del passiu com a conseqüència de l'evolució del preu del diner i la volatilitat dels mercats de renda variable han afavorit un augment de l'estalvi privat en aquelles col·locacions a termini amb un millor tractament fiscal.

Pel que fa al volum de crèdit en mans del sector privat, l'evolució del primer semestre de 2000 mostra símptomes lleus de moderació del creixement en relació amb la trajectòria mantinguda d'ençà el 1997. Amb tot, i gràcies al ja tradicional dinamisme del crèdit hipotecari, la taxa de creixement assolida equival a dues vegades el creixement del PIB en termes monetaris.

Crèdit del sistema bancari als sectors productius i a les famílies. Espanya.

(Milions d'Euros)

Període	Sectors productius					Economies domèstiques			
	Total	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Inversió immobiliària	Consum de béns duradors	Altres aplicacions
31 des. 88	86.888	4.694	38.711	10.253	33.230	33.404	15.001	6.088	12.315
31 des. 89	101.164	5.085	41.923	13.688	40.469	42.075	19.106	7.705	15.264
31 des. 90	112.662	5.666	44.838	16.993	45.165	47.275	23.938	8.600	14.737
31 des. 91	133.639	6.031	51.594	20.942	55.072	53.678	29.738	9.075	14.865
31 des. 92	142.746	7.038	53.687	23.918	58.103	60.815	35.610	8.528	16.677
31 des. 93	139.410	5.385	49.649	23.148	61.228	71.392	43.772	8.372	19.248
31 des. 94	142.455	5.505	48.208	21.461	67.282	88.342	61.057	8.847	18.438
31 des. 95	149.424	5.738	50.276	21.774	71.635	98.502	68.852	9.380	20.270
31 des. 96	157.821	6.193	47.937	22.498	81.192	109.267	78.216	9.941	21.110
31 des. 97	178.404	6.746	52.460	22.824	96.374	129.626	95.579	11.756	22.291
31 març 98	180.444	6.843	50.906	24.270	98.425	137.436	98.770	11.613	27.053
30 juny 98	187.794	7.197	55.422	25.871	99.303	146.540	106.818	14.353	25.369
30 set. 98	194.116	7.407	55.549	26.431	104.729	151.563	110.562	15.417	25.584
31 des. 98	204.942	7.587	58.094	26.673	112.589	156.868	113.447	16.064	27.357
31 març 99	205.929	7.819	56.496	27.122	114.491	162.698	118.090	16.518	28.090
30 juny 99	222.323	8.328	65.785	29.592	118.618	171.129	123.486	16.609	31.034
30 set. 99	225.503	8.415	64.096	30.411	122.581	177.118	128.349	17.164	31.605
31 des. 99	229.823	8.758	63.803	31.900	125.361	185.868	133.852	17.379	34.637
31 març 00	237.208	8.700	65.469	33.640	129.399	192.618	138.903	17.590	36.125
30 juny 00	249.516	9.083	65.235	35.704	139.495	201.754	146.083	18.161	37.510

Variació (%)	juny 2000/ juny 1999	des.1999/ des.1998	des.1998/ des.1997
Total sectors productius	12,2	12,1	14,9
Indústria	-0,8	9,8	10,7
Construcció	20,7	19,6	16,9
Serveis	17,6	11,3	16,8
Total famílies	17,9	18,5	21,0
Inversió immobiliària	18,3	18,0	18,7
Consum durador	9,3	8,2	36,6

L'anàlisi del crèdit viu per destinataris revela que enguany es manté, com en anys anteriors, una demanda de finançament bancari més activa per part de les economies domèstiques que no pas de les unitats productives. En aquesta línia, el volum de crèdit que les famílies destinen a la compra de béns de consum durador ha repuntat lleument fins a l'entorn del nou per cent, alhora que el corresponent per a finançar la inversió immobiliària manté el ritme de creixement per sobre del 18 per cent. Sembla que l'increment de la inversió mitjana provocat per l'augment de preus del sector immobiliari compensa de moment la desacceleració que el repunt dels tipus d'interès ha provocat en la sol·licitud de finançament bancari per la compra d'habitatges.

La conjuntura expansiva que viu l'activitat industrial i la desacceleració de la inversió empresarial han permès al sector reduir lleument el saldo de crèdit viu que manté amb el sistema bancari.

A diferència de la indústria, l'augment dels costos en el sector de la construcció i la desacceleració que es comença a palpar en la venda de les noves promocions, expliquen que el volum de crèdit viu en mans del sector tendeixi a l'alça. Per contra, el repunt que a mitjan d'any ha registrat la demanda de finançament bancari per part del conjunt dels serveis s'ha d'imputar bàsicament al dinamisme empresarial del sector. No s'ha d'oblidar que la major part dels llocs de treball que genera l'economia catalana es concreten en el terciari.

Mercat de renda variable

Volum efectiu negociat a les borses							(milions d'Euros)	
Període	Renda variable		Renda fixa pública		Renda fixa privada		Total renda fixa i variable ¹	
	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid
1992	2.564,5	21.491,0	65,3	2.914,8	175,4	2.626,3	2.805,2	27.032,1
1992	2.564,5	21.491,0	65,3	2.914,8	175,4	2.626,3	2.805,2	27.032,1
1993	2.499,4	33.229,0	165,9	4.763,3	326,9	5.804,3	2.992,2	43.947,8
1994	5.017,0	43.935,6	417,7	22.117,1	235,9	4.856,0	5.670,6	71.189,6
1995	4.113,3	39.654,4	2.271,6	22.654,8	217,6	3.031,2	6.602,5	65.385,9
1996	7.497,6	60.700,9	8.521,3	53.848,2	232,1	2.404,8	16.251,0	116.979,8
1997	19.829,4	123.195,1	11.350,8	22.379,7	144,4	1.870,7	31.341,8	147.675,8
1998	29.095,2	198.159,1	23.615,6	1.301,8	98,1	519,9	52.992,1	201.006,0
1r.tr.	7.636,8	49.739,1	3.774,1	398,6	37,3	168,2	11.481,8	50.305,9
2n.tr.	9.333,9	53.031,7	4.523,0	141,1	9,1	118,3	13.974,9	53.291,1
3r.tr.	5.558,4	47.643,3	7.299,0	382,0	7,1	93,1	12.890,8	48.118,4
4t.tr.	6.566,1	47.745,0	8.019,5	380,2	44,6	140,3	14.644,6	48.265,5
1999	31.190,1	224.713,9	28.950,8	489,6	355,4	1.090,5	60.671,7	227.343,0
1r.tr.	6.380,2	55.252,2	6.544,1	131,1	14,1	500,2	12.974,2	56.165,5
2n.tr.	9.003,1	60.493,7	6.763,9	177,4	18,6	394,6	15.867,7	61.463,7
3r.tr.	7.368,7	47.067,5	7.314,1	46,5	274,5	94,5	14.967,9	47.256,1
4t.tr.	8.438,1	61.900,5	8.328,7	134,6	48,3	101,2	16.861,9	62.457,7
2000								
1r.tr.	16.342,8	105.113,6	8.619,6	130,0	7,7	126,5	24.997,9	105.582,0
2n.tr.	12.870,2	88.291,1	8.422,9	60,4	26,2	57,1	21.350,1	88.638,3
3r.tr.	9.761,0	99.390,0	7.226,8	106,6	21,3	45,8	17.048,9	99.755,3

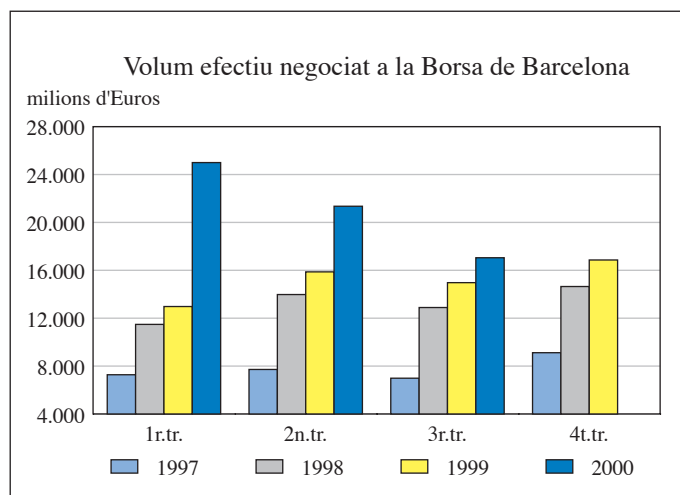
1. Inclou volum negociat de warrants i drets.

Font: Borsa de Barcelona. Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Borsa de Madrid, revista mensual, diversos números.

Variació (%)	Total negociat	
	Barcelona	Madrid
3r.tr.00/3r.tr.99	13,9	111,1
1r.sem.00/1r.sem.99	60,7	63,4
1999/1998	14,5	13,1
1998/1997	69,1	36,1

La feblesa de l'euro i la trajectòria alcista dels tipus d'interès han condicionat l'evolució de les cotitzacions i dels volums de contractació de les borses espanyoles.

L'evolució que ha registrat la contractació de títols de renda variable en els darrers dotze mesos obeeix a la necessitat de consolidar nivells de negociació elevats derivats de creixements espectaculars de les cotitzacions en un entorn d'expectatives canviants. La inflació de preus provocada per la relativa popularització dels valors tecnològics i/o associats a la nova economia entra en una fase de correcció a mesura que augmenten els tipus d'interès i s'endureixen les condicions de finançament pel conjunt de les empreses.

L'entrada en el mercat d'un volum important d'accions com a conseqüència d'ampliacions i ofertes públiques de venda explica en part el descens general de les cotitzacions alhora que ha servit per atreure nous capitals. D'altra banda, la persistència de la volatilitat durant els mesos d'estiu i la pèrdua de confiança en els valors tecnològics ha frenat, momentàniament, la sortida a borsa de més d'una empresa.

III. Consum, comerç i preus

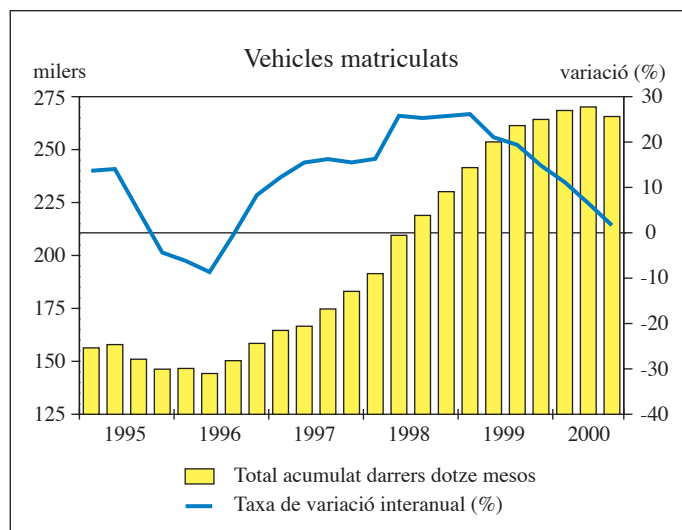
Evolució del parc automobilístic* (prov. de Barcelona)			
Període	Matriculacions	Baixes	Saldo
1988	215.631	78.322	137.309
1989	236.902	86.619	150.283
1990	204.151	64.695	139.456
1991	185.902	61.557	124.345
1992	192.843	79.213	113.630
1993	136.146	78.194	57.952
1994	152.956	88.085	64.904
1995	146.294	72.041	74.253
1996	158.475	64.536	93.939
1997	183.053	76.683	106.370
1998	230.146	77.727	152.419
1r.tr.	52.685	18.699	33.986
2n.tr.	59.972	17.439	42.533
3r.tr.	53.657	15.593	38.064
4t.tr.	63.832	25.996	37.836
1999	264.252	88.177	176.075
1r.tr.	64.042	21.211	42.831
2n.tr.	72.103	19.158	52.945
3r.tr.	61.364	18.026	43.338
4t.tr.	66.743	29.782	36.961
2000			
1r.tr.	68.267	24.511	43.756
2n.tr.	73.778	27.375	46.403
3r.tr.	56.833	23.122	33.711

* Exclosos ciclomotors

Font: Prefectura Provincial de Trànsit de Barcelona

Variació	Matriculacions	Baixes	Saldo
3r.tr.2000 / 3r.tr.1999	-7,4	28,3	-22,2
1r.sem.2000 / 1r.sem.1999	4,3	28,5	-5,9
1999/1998	14,8	13,4	15,5
1998/1997	25,7	1,4	43,3

Atesa l'evolució a la baixa de les matriculacions de vehicles d'ençà l'estiu serà difícil que a final d'any es superi el màxim històric de gairebé 265.000 vehicles nous –sense comptar ciclomotors– registrat l'any passat a la província de Barcelona. Un màxim històric que equival a un increment del cinquanta per cent en relació amb la mitjana anual del quinquenni anterior. Una evolució justificada per la trajectòria expansiva de l'activitat econòmica, l'augment dels nivells d'ocupació i la forta davallada dels tipus d'interès.

El fort augment del preu dels carburants i la tendència alcista dels tipus d'interès han accelerat l'anunciat final de l'evolució expansiva de la matriculació de vehicles.

L'entorn econòmic raonablement favorable dels darrers anys que ha servit per impulsar augments importants del parc de vehicles a tot el país comença a mostrar les primeres escletxes durant els darrers mesos de 1999. El canvi d'orientació de la política monetària per part del BCE i l'encariment del preu del petroli van ser els primers senyals. A mesura que l'evolució d'aquests dos factors empitjorava des del punt de vista de la majoria de la població, les xifres de noves matriculacions s'han moderat sensiblement. Així, durant el primer semestre d'enguany l'augment interanual ha superat lleument el quatre per cent, només una cinquena part de l'augment registrat un any abans.

La reducció del 7,4 per cent que en termes interanuals s'ha registrat durant els mesos d'estiu és la primera variació trimestral negativa en els darrers quatre anys i anuncia un nombre de matriculacions durant el segon semestre inferior al del mateix període d'un any abans. Un resultat que enfosquirà lleument el que globalment serà un molt bon any pels fabricants i venedors de cotxes.

L'augment de les baixes fa pensar que de moment aquest canvi de tendència de les matriculacions no ha afectat els qui compren un vehicle nou per substituir-ne un de vell destinat a ser desballestat. Això ha afavorit que en els darrers trimestres hagi augmentat la taxa de renovació del parc automobilístic alhora que s'ha alentit lleument el fort creixement dels darrers anys.

Preus de consum

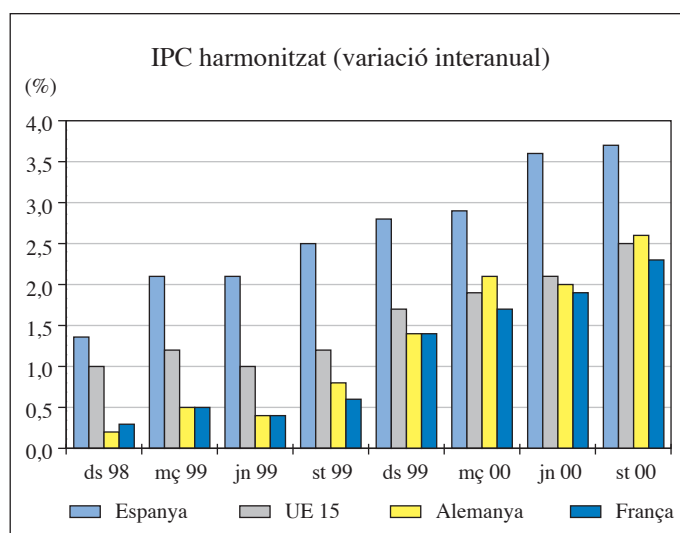
Índex general de preus de consum (1992=100)												(Prov. Barcelona/Espanya)
Any	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Oct.	Nov.	Des.
1993 B E	103,2 103,2	103,2 103,2	103,7 103,6	104,2 104,0	104,5 104,3	104,9 104,6	105,2 105,0	105,7 105,6	106,4 106,2	106,9 106,6	107,1 106,8	107,5 107,3
1994 B E	108,7 108,3	108,5 108,4	108,9 108,7	108,9 109,2	109,5 109,4	109,6 109,5	109,8 109,9	110,4 110,7	110,9 111,0	111,3 111,2	111,4 111,4	111,9 111,9
1995 B E	113,2 113,1	113,7 113,6	114,3 114,3	114,8 114,9	114,9 114,9	114,9 115,1	114,9 115,1	115,0 115,4	115,5 115,9	115,9 116,1	116,0 116,4	116,6 116,7
1996 B E	117,4 117,5	117,9 117,8	118,3 118,2	118,9 118,9	119,4 119,3	119,3 119,2	119,5 119,3	119,6 119,7	119,9 120,0	120,2 120,1	120,3 120,1	120,8 120,5
1997 B E	121,1 120,8	121,1 120,8	121,3 120,8	121,2 120,9	121,4 121,0	121,3 121,0	121,6 121,3	122,1 121,8	122,6 122,4	122,7 122,4	123,0 122,6	123,4 122,9
1998 B E	123,9 123,2	123,6 122,9	123,8 123,0	124,2 123,3	124,2 123,5	124,3 123,5	124,9 124,0	125,2 124,3	125,2 124,4	125,3 124,4	125,3 124,3	125,7 124,7
1999 B E	126,3 125,1	126,4 125,2	127,1 125,7	127,5 126,2	127,7 126,2	127,9 126,2	128,4 126,8	128,9 127,3	129,1 127,6	129,2 127,5	129,4 127,7	130,0 128,3
2000 B E	130,7 128,7	130,9 128,9	131,4 129,4	132,0 129,9	132,2 130,2	132,7 130,6	133,6 131,3	134,3 131,9	134,3 132,2			

Nota: les dades dels tres últims mesos són provisionals. Font: INE.

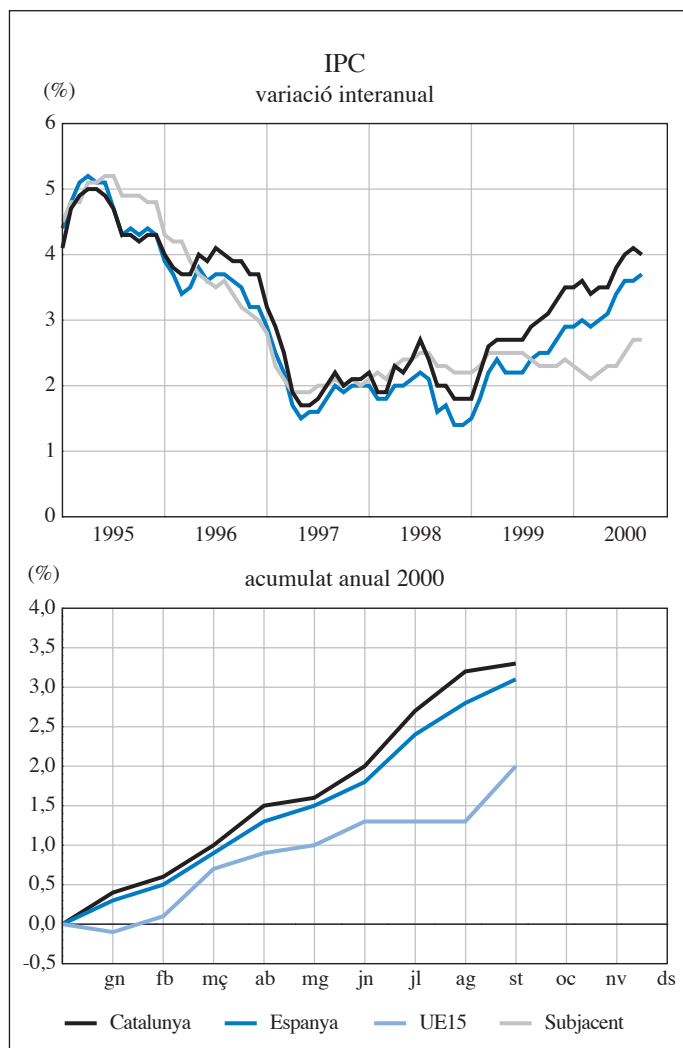
Variació (%)	set.00/set.99	des.99/des.98	des.98/des.97
Prov. Barcelona	4,1	3,4	1,9
Catalunya	4,0	3,5	1,8
Espanya	3,7	2,9	1,4
— subjacent	2,7	2,4	2,2
Prov. Madrid	3,6	2,8	1,1
UE harmonitzat	2,5	1,7	1,0

L'espectacular repunt dels preus de consum d'ençà el mes de maig ha situat el creixement interanual de l'IPC a començament de tardor en el 3,7 per cent, un nivell que es preveu difícil de reduir abans de final d'any.

Les tensions inflacionistes que ja s'havien fet evidents durant la segona meitat de 1999 a l'economia espanyola s'han accentuat durant els primers nou mesos d'enguany. Un fet especialment negatiu perquè afavoreix el manteniment, un any més, del diferencial de preus amb la resta de la UE. L'encariment del preu del petroli combinat amb l'afebliment de l'euro explica, tant aquí com a la resta d'Europa, una bona part del repunt inflacionista d'enguany. Tesi abonada per l'augment sensiblement més moderat de la inflació subjacent. En tot cas, a la influència d'aquests elements externs s'hi ha d'afegir la pressió que exerceix una demanda interna creixent sobre una oferta de béns i serveis que ja no disposa de capacitat productiva ociosa. Una demanda esperonada fins fa ben poc per la política monetària del BCE encaminada a reforçar l'encara dèbil procés de creixement de les principals economies europees.

Enmig d'aquest entorn inflacionista cal destacar el moderat increment que fins ara ha registrat l'índex de preus de consum un cop descomptats els components més volàtils. És un fet que sembla obeir a la contenció de preus que les empreses industrials han aplicat a les seves produccions finals tot i l'augment que ha registrat l'índex de preus de productes intermedis durant el primer semestre, derivat de l'augment dels preus del petroli i d'altres matèries primeres nominades en dòlars.

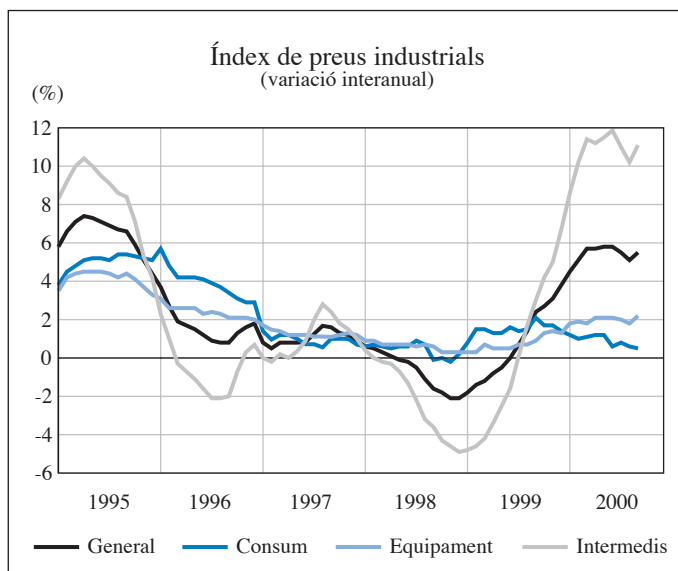

En acabar l'estiu, el diferencial de creixement dels preus de consum entre Catalunya i la resta d'Espanya s'ha començat a moderar. A banda del component més inflacionista –els transports– que té un comportament semblant a tot el territori, el diferencial s'origina bàsicament a la despesa en vestit, habitatge, i parament de la llar.

Analitzant l'evolució dels preus de consum per àmbits territorials, Catalunya i per descomptat Barcelona, continua presentant una taxa d'inflació significativament superior a la de la resta d'Espanya i especialment, a la d'aquelles regions que amb independència del seu ritme de creixement econòmic, disposen encara d'un cert marge de capacitat productiva disponible. En termes interanuals, el quatre per cent d'inflació de Catalunya el mes de setembre és lleument inferior als nivells de Múrcia i la Rioja i supera clarament les taxes d'Extremadura, Galícia i les Canàries, ancorats a l'entorn del tres per cent.

IPC per components

	set.00/set.99	des.99/des.98	des.98/des.97
Catalunya			
Alimentació	3,2	3,9	0,6
Vestit	3,7	3,2	3,1
Habitatge	5,2	2,9	1,3
Parament llar	3,6	2,7	2,5
Medicina	3,8	2,3	4,4
Transport	5,6	5,1	0,2
Cultura	3,0	1,9	2,4
Altres	4,1	3,1	3,8
Total	4,0	3,5	1,8
Espanya			
Alimentació	3,0	2,4	0,6
Vestit	2,2	2,0	2,3
Habitatge	3,8	2,9	0,8
Parament llar	2,8	1,8	2,2
Medicina	3,0	1,6	3,7
Transport	5,7	5,3	-0,3
Cultura	2,4	1,1	1,7
Altres	4,6	3,4	3,7
Total	3,7	2,9	1,4

Consum d'energia i aigua

Consum d'electricitat

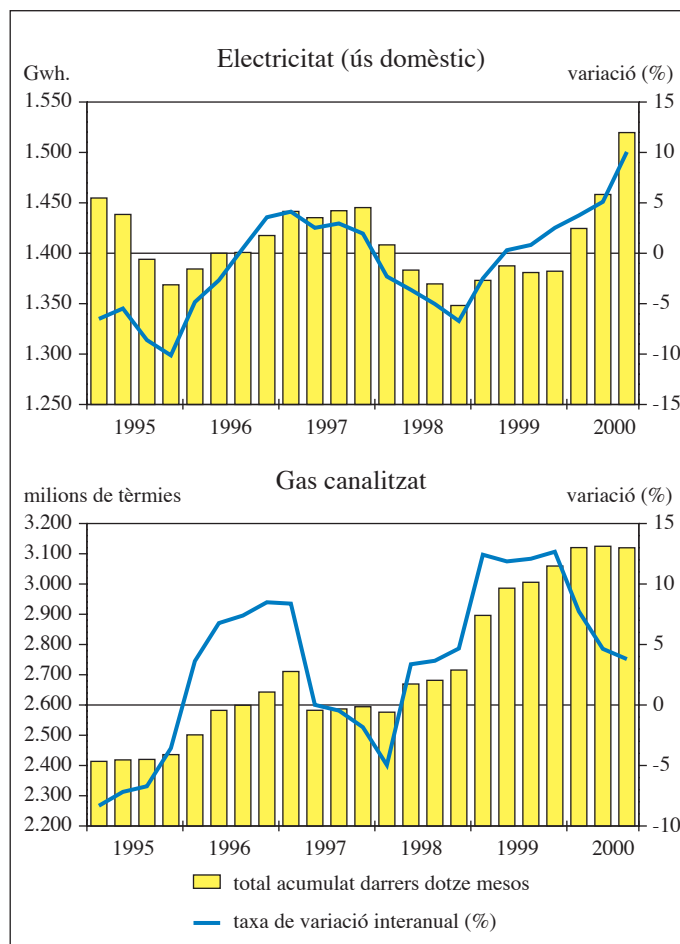
Període	Total		Estructura d'usos (Gwh)		
	Núm.índex 1988=100	Gwh	Domèstic	Comercial i industrial	Tracció
1988	100,0	4.174,9	1.262,6	2.776,4	135,9
1989	107,2	4.476,6	1.314,3	3.023,9	138,4
1990	108,2	4.516,0	1.273,5	3.093,3	149,2
1991	114,8	4.792,9	1.431,0	3.222,0	139,8
1992	123,6	5.158,1	1.524,2	3.480,8	153,0
1993	118,8	4.958,9	1.548,9	3.245,9	163,7
1994	117,9	4.922,7	1.522,9	3.241,0	158,8
1995	120,5	5.031,2	1.368,6	3.490,1	172,5
1996	124,3	5.189,3	1.417,6	3.603,3	168,4
1997	127,6	5.328,1	1.446,0	3.717,7	164,4
1998	129,0	5.384,8	1.348,2	3.917,1	119,6
1r.tr.		1.379,4	379,3	957,8	42,3
2n.tr.		1.333,8	345,0	945,6	43,2
3r.tr.		1.354,2	301,0	1.021,4	31,8
4t.tr.		1.317,4	322,9	992,3	2,3
1999	113,7	4.748,3	1.382,3	3.356,9	9,1
1r.tr.		1.304,6	404,2	899,1	1,4
2n.tr.		1.173,1	359,4	811,3	2,4
3r.tr.		1.143,4	294,4	845,0	3,9
4t.tr.		1.127,2	324,2	801,5	1,4
2000					
1r.tr.		1.184,4	446,6	737,8	0,1
2n.tr.		1.110,9	393,1	717,7	0,1
3r.tr.		1.133,9	355,8	778,0	0,1

Nota: La sèrie pel que fa a usos es trenca el 1995 i la del total a final de 1998, quan els grans consumidors passen al mercat lliure.

Font: Dades d'ENDESA i HECSA facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Consum total	Domèstic	Comercial i industrial
3r.tr.2000/3r.tr.1999	-0,8	20,9	-7,9
1r.sem.2000/1r.sem.1999	-7,4	10,0	-14,9
1999/1998	-11,8	2,5	-14,3
1998/1997	1,1	-6,8	5,4

A mesura que s'amplia en nombre de grans consumidors que poden triar empresa subministradora d'electricitat s'allarga en el temps la impossibilitat d'utilitzar el consum d'energia elèctrica per a usos comercials i industrials i també per a tracció com a indicador d'activitat econòmica.

L'augment del consum domèstic d'energia elèctrica durant els mesos d'estiu i també en el que va d'any és un reflex de la creixent popularització dels sistemes d'aire condicionat i calefacció a les llars barcelonines.

Si hom deixa de banda la magnitud sorprenent de la variació interanual –un deu per cent durant el primer semestre i més del vint per cent durant el tercer trimestre– justificada en part per la contenció registrada durant el bienni anterior, és inqüestionable que la tendència alcista que mostra el consum d'electricitat per a usos domèstics no té un únic element explicatiu –la reducció de tarifes no ha estat prou rellevant– però sí que la diversitat de factors que l'impulsen estan directament relacionats –llevat de les condicions climatològiques– amb la conjuntura expansiva del consum i de l'activitat productiva. Així, es pot esmentar l'augment de la dotació d'electrodomèstics i altres aparells elèctrics a les llars, l'augment del nombre d'habitatges ocupats i possiblement també el fet que el període de vacances de molts residents ja no es concentra bàsicament als mesos d'estiu.

Consum de gas canalitzat (milions de tèrmies)			
Període	Total	Domèstic	Comercial
1988	2.047,1		
1989	2.141,9		
1990	2.188,9		
1991	2.525,4		
1992	2.626,0		
1993	2.602,5		
1994	2.526,1	1.746,6	779,5
1995	2.436,0	1.645,7	790,3
1996	2.642,9	1.806,1	836,7
1997	2.594,3	1.771,0	823,2
1998	2.715,6	1.854,2	861,4
1r.tr.	985,3	681,8	303,5
2n.tr.	719,3	516,4	202,9
3r.tr.	414,2	275,1	139,1
4t.tr.	596,7	380,8	215,9
1999	3.059,6	2.126,1	933,5
1r.tr.	1.166,0	821,6	344,4
2n.tr.	809,4	595,8	213,5
3r.tr.	433,7	288,7	145,0
4t.tr.	650,5	419,9	230,5
2000			
1r.tr.	1.226,9	871,5	355,4
2n.tr.	813,7	596,1	217,5
3r.tr.	428,7	290,9	137,8

Font: Gas Natural S.A. Dades recollides pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Total	Domèstic	Comercial
3r.tr.2000/3r.tr.1999	-1,2	0,8	-5,0
1r.sem.2000/1r.sem.1999	3,3	3,5	2,7
1999/1998	12,7	14,7	8,4
1998/1997	4,7	4,7	4,6

A diferència del consum d'electricitat per a usos domèstics, el de gas canalitzat ha registrat un ritme de creixement molt més temperat, especialment en el consum per a usos productius. Un estiu més sec i calorós del que és habitual ha contribuït a moderar el consum d'aquest tipus d'energia a les llars, alhora que el seu encariment, com a conseqüència de la relació euro/dòlar, li ha restat competitivitat com a factor productiu.

Consum d'aigua					
Període	Total		Estructura d'usos (hm³)		
	Núm.índex 1988=100	hm³	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
1988	100,0	140,50	82,00	46,00	12,50
1989	103,9	146,00	83,50	49,60	12,90
1990	98,9	138,98	81,40	46,00	11,59
1991	98,3	138,08	81,69	44,15	12,24
1992	93,8	131,84	79,95	40,85	11,05
1993	88,0	123,66	76,85	35,66	11,14
1994	86,1	120,91	76,15	34,55	10,21
1995	84,9	119,32	75,74	33,43	10,15
1996	82,4	115,72	74,33	32,67	8,71
1997	82,7	116,22	74,82	33,41	7,96
1998	82,8	116,35	74,52	33,48	8,36
1r.tr.		28,18	18,76	7,71	1,72
2n.tr.		29,64	19,34	8,21	2,09
3r.tr.		30,53	18,86	9,01	2,66
4t.tr.		28,00	17,56	8,55	1,89
1999	82,8	116,28	73,34	34,04	8,91
1r.tr.		28,56	18,77	7,65	2,15
2n.tr.		30,47	19,40	8,91	2,16
3r.tr.		30,09	18,49	9,05	2,55
4t.tr.		27,16	16,68	8,43	2,05
2000					
1r.tr.		29,12	19,49	7,75	1,88
2n.tr.		28,88	18,85	8,10	1,93
3r.tr.		29,27	18,40	8,64	2,22

Font: Societat General d'Aigües de Barcelona, S.A. Dades recollides i facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
3r.tr.2000/3r.tr.1999	-2,7	-0,5	-4,5	-12,9
1r.sem.2000/1r.sem.1999	-2,0	-0,8	-1,7	-1,5
1999/1998	-0,1	-1,6	1,7	6,6
1998/1997	0,1	-0,4	0,2	4,8

Pel que fa al consum d'aigua, les variacions corresponents als darrers mesos són lleument negatives. La millora de l'eficiència en el consum, especialment en les activitats productives, i un creixent aprofitament dels recursos hídrics del subsòl i dels dipòsits reguladors per al reg viari i de verd públic, han aconseguit un important estalvi en el consum d'aigua. Un estalvi que a final d'any pot ajudar a orientar a la baixa aquest tipus de consum, en situació d'estancament d'ençà el 1996.

Escombraries recollides

Escombraries recollides (en contenidors)			(tones)
Any	Domiciliàries	Selectiva	Total
1990	625.793	n.d.	n.d.
1991	656.371	n.d.	n.d.
1992	675.215	n.d.	n.d.
1993	666.388	13.311	679.699
1994	650.057	15.604	665.661
1995	622.585	16.625	639.210
1996	627.134	20.596	647.730
1997	635.803	23.485	659.288
1998	631.956	32.201	663.801
1r.tr.	163.027	7.433	170.460
2n.tr.	160.526	7.876	168.345
3r.tr.	143.382	7.396	150.613
4t.tr.	165.021	9.496	174.383
1999	647.516	43.617	691.133
1r.tr.	163.458	9.924	173.382
2n.tr.	165.392	10.769	176.161
3r.tr.	148.711	9.992	158.703
4t.tr.	169.955	12.932	182.887
2000	169.322	12.858	182.180
1r.tr.	169.284	10.615	179.899
2n.tr.	147.314	9.077	156.391
3r.tr.			

Font: Direcció de Serveis de Neteja Urbana de l'Ajuntament de Barcelona

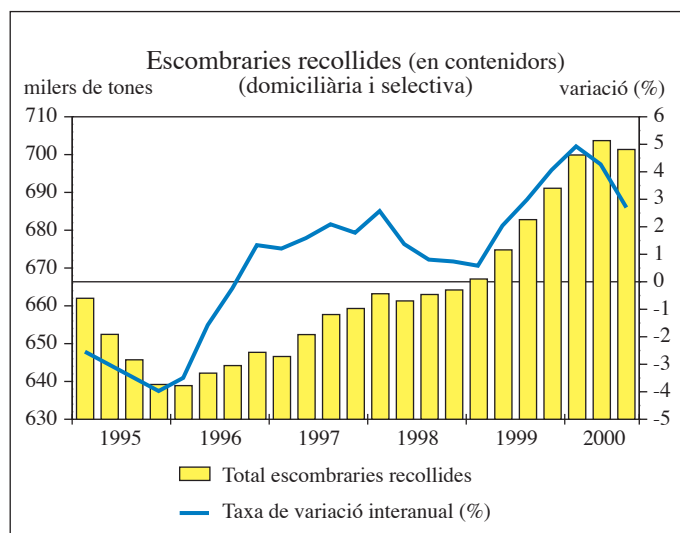
Variació (%)	Domicil.	Selectiva	Total
3r.tr.2000/3r.tr.1999	-0,9	-9,2	-1,5
1r.sem.2000/1r.sem.1999	3,0	13,4	3,6
1999/1998	2,5	35,5	4,1
1998/1997	-0,6	37,1	0,7

La recollida d'escombraries en contenidors a la ciutat durant el tercer trimestre, especialment de la selectiva, mostra símptomes de desacceleració.

Segons les darreres dades disponibles, el volum d'escombraries recollides en contenidors a la ciutat durant el primer semestre d'enguany ha mantingut un ritme de creixement comparable a grans trets al de l'any passat. Es tracta d'una evolució congruent amb la continuïtat del procés de creixement econòmic recolzat, entre altres factors, en l'increment del nombre de visitants i especialment en l'augment del consum de les famílies.

Mentre la brossa domiciliària ha registrat un creixement interanual del tres per cent durant la primera meitat de l'any, la dipositada en els contenidors de selectiva s'ha estancat durant el segon trimestre i ha moderat sensiblement l'impuls mostrat a començament d'any. Si bé aquesta correcció de la tendència es pot considerar lògica i necessària després del procés de fort creixement d'anys anteriors, no ho és que es concentri bàsicament en la recollida de paper.

Recollida selectiva (en contenidors)				(tones)
Període	Paper	Envasos	Vidre	Total
1993	n.d.	n.d.	7.857	13.311
1994	n.d.	n.d.	9.202	15.601
1995	4.244	2.153	10.228	16.625
1996	7.322	2.707	10.567	20.596
1997	9.153	3.147	11.185	23.485
1998	15.650	4.153	12.398	32.201
1r.tr.	3.245	936	3.252	7.433
2n.tr.	3.810	1.038	3.028	7.876
3r.tr.	3.594	1.002	2.800	7.396
4t.tr.	5.001	1.177	3.318	9.496
1999	24.317	5.392	13.908	43.617
1r.tr.	5.145	1.242	3.537	9.924
2n.tr.	6.061	1.351	3.357	10.769
3r.tr.	5.537	1.288	3.167	9.992
4t.tr.	7.574	1.511	3.847	12.932
2000				
1r.tr.	7.166	1.639	4.053	12.858
2n.tr.	5.239	1.633	3.744	10.615
3r.tr.	4.377	1.440	3.261	9.077

Tant el volum recollit d'envasos com de vidre –contenidors grocs i verds de selectiva– han mantingut durant els primers nou mesos taxes de creixement semblants o fins i tot superiors a les del mateix període de 1999. Per contra, el volum de paper recollit s'ha reduït sensiblement durant el segon i tercer trimestre. Un fet que possiblement s'explica per l'augment de la recollida paral·lela d'aquest producte per part de drapaires ocasionals aprofitant la recuperació del preu del paper en els mercats internacionals.

IV. Transports, comunicacions i turisme

Tràfic de mercaderies pel port de Barcelona									(Milers de tones)	
Període	Total		Càrrega General		Líquids a doll		Sòlids a granel		Total	
	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Exportacions	Importacions
1988	6.136	11.828	3.819	2.649	400	6.339	1.917	2.840	3.600	8.025
1989	6.247	11.896	3.902	3.073	417	6.676	1.928	2.147	3.334	7.579
1990	5.367	12.662	3.627	2.817	447	6.991	1.293	2.855	2.809	8.945
1991	5.253	13.059	3.761	2.988	417	7.209	1.075	2.862	2.607	9.917
1992	5.330	13.008	4.258	3.343	388	7.140	684	2.525	3.089	10.241
1993	5.217	12.466	3.969	2.947	361	7.298	887	2.222	3.575	10.296
1994	6.975	13.415	5.065	3.473	225	7.810	1.685	2.132	4.796	11.130
1995	7.949	14.782	5.428	3.973	284	7.931	2.237	2.878	5.832	13.080
1996	8.803	14.769	5.949	4.146	235	8.112	2.619	2.512	6.573	12.725
1997	9.398	15.489	6.723	5.042	281	7.764	2.394	2.683	6.762	13.629
1998	9.073	15.652	7.137	5.943	293	6.946	1.644	2.763	6.148	13.633
1r.tr.	2.224	3.953	1.653	1.352	68	1.872	503	729	1.557	3.402
2n.tr.	2.367	3.976	1.860	1.571	84	1.723	424	682	1.614	3.499
3r.tr.	2.299	3.521	1.778	1.484	73	1.354	449	683	1.511	3.098
4t.tr.	2.182	4.202	1.846	1.536	68	1.997	268	669	1.466	3.634
1999	9.783	18.093	8.258	7.065	280	8.219	1.245	2.809	6.431	16.001
1r.tr.	2.258	4.530	1.840	1.650	66	2.229	352	652	1.472	3.999
2n.tr.	2.541	4.461	2.202	1.892	63	1.806	276	762	1.687	3.925
3r.tr.	2.462	4.253	2.056	1.681	87	1.917	318	655	1.591	3.744
4t.tr.	2.522	4.849	2.160	1.842	64	2.267	298	740	1.681	4.333
2000										
1r.tr.	2.499	4.719	2.142	1.819	76	2.353	281	548	1.676	4.244
2n.tr.	2.720	4.912	2.460	2.125	96	2.198	165	589	1.829	4.357
j.l.ag.	2.052	2.835	1.737	1.360	107	1.178	208	297	1.374	2.513

Nota: a partir de 1995, les dades es comptabilitzen segons data de trànsit de la mercaderia i no segons documents. Les dades dels darrers 12 mesos són provisionals.

Font (de totes les dades d'aquest apartat): Autoritat Portuària de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Tràfic total	Sortides				Entrades			
		Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel	Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel
Total Cabotatge Exterior		gn.-ag.2000/gn.-ag.1999							
	7,0	11,5	15,8	44,3	-23,7	4,5	13,5	8,4	-27,2
	2,1	6,3	16,1	132,5	-54,3	-4,6	24,6	-29,3	36,9
	8,2	14,2	15,7	24,0	0,0	5,7	11,9	14,9	-29,2
Total Cabotatge Exterior		1999/1998							
	12,7	7,8	15,7	-4,3	-24,2	15,6	18,9	18,3	1,6
	10,1	14,6	15,1	10,3	12,8	3,6	11,9	-0,1	-18,4
	13,4	4,6	16,0	-8,4	-39,6	17,4	19,9	21,9	2,4

Els gairebé 2,5 milions de tones de mercaderies que de mitjana mensual han passat pel port en el que va d'any assegura que el 2000 s'assolirà un nou màxim històric, possiblement superant-se els 30 milions de tones.

Una simple ullada a les dades provisionals del tràfic portuari de mercaderies corresponents als primers vuit mesos d'enguany és suficient per confirmar que, tot i registrar un creixement interanual de l'ordre del set per cent, s'entra en una fase de desacceleració del fort creixement registrat l'any 1999. Un moviment de contenció relativament puntual i molt polaritzat en l'entrada de productes energètics i de sòlids a granel. La tendència de fons recolzada en el tràfic de càrrega general, és, però, clarament expansiva.

Si hom analitza amb detall l'evolució de les mercaderies entrades, es constata un especial impacte en les importacions de sòlids a granel, bàsicament cereals, farines i llavors. Amb tot, l'alentiment dels ritmes de creixement interanual en relació amb els d'un any enrere és força general a totes les grans partides d'entrada. A més de l'impacte del preu del petroli sobre la importació dels seus derivats, que possiblement no sigui significatiu a mitjà termini, s'hi ha d'afegir l'induit per la notable depreciació de l'euro en relació amb el dòlar. Una part molt significativa dels fluxos comercials canalitzats a través del port són extracomunitaris i en conseqüència, sensibles a aquesta paritat.

Distribució del tràfic per productes (gn.-ag. 2000)			
Productes	Tones	gn.-ag.2000/ gn.-ag.99 (%)	%
Gas natural	2.529.662	1,9	12,8
Gasoil, gasolina i fuel	2.462.132	17,3	12,5
Altres productes energètics	245.191	-19,2	1,2
Productes siderúrgics	790.826	18,8	4,0
Minerals i prod. metal·lúrgics	513.619	-10,2	2,6
Potasses i altres adobs	206.440	16,8	1,0
Productes químics	1.852.940	17,1	9,4
Ciment i clínter	661.007	-23,0	3,3
Altres materials de construcció	571.483	10,3	2,9
Cereals, faves i farines	1.054.582	-27,3	5,3
Begudes i derivats	472.221	15,8	2,4
Olis i greixos	375.587	4,3	1,9
Tabac, cafè i cacau	356.110	4,9	1,8
Pinsos i farratges	208.881	4,9	1,1
Resta de productes alimentaris	995.650	4,6	5,0
Paper i pasta	444.692	5,9	2,3
Maquinària i recanvis	663.544	16,3	3,4
Automòbils i peces	697.878	15,4	3,5
Resta de mercaderies	1.936.057	22,5	9,8
Tares	2.699.008	19,7	13,7
Total	19.737.510	7,0	100,0

La davallada del tràfic de sòlids a granel durant els primers vuit mesos d'enguany ha estat àmpliament compensada per l'augment tant dels líquids a doll com de la càrrega general.

De les tres grans categories en les que s'agrupa el tràfic portuari segons el tipus d'envàs, la dels sòlids a granel ha estat la única que al llarg d'enguany ha registrat una sensible contracció dels volums negociats. La reducció del tràfic de cabotatge del ciment i clínter i de la importació de cereals, faves i farines només ha estat parcialment compensada per l'augment d'altres partides quantitativament menys importants com ara els adobs i les potasses. Per contra, el tràfic de líquids a doll, bàsicament importació de gas natural i derivats del petroli, ha continuat a l'alça però evidenciant símptomes de desaceleració.

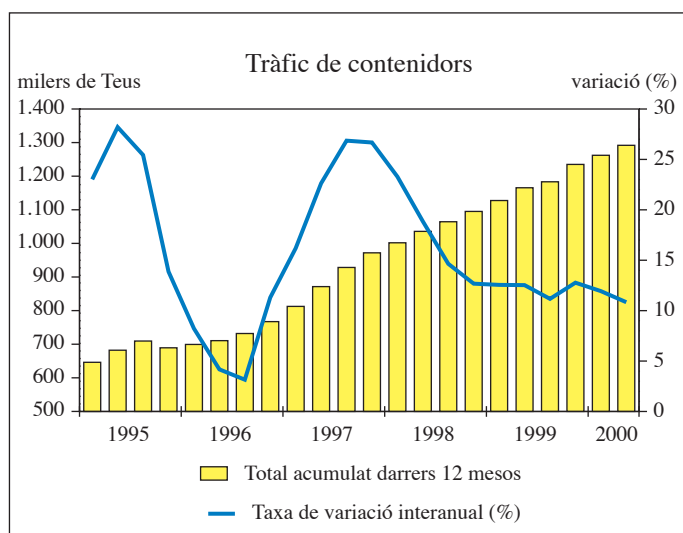
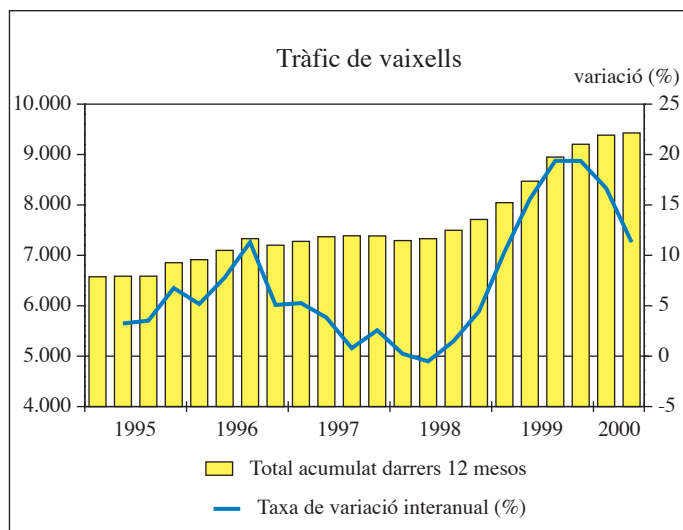
Tràfic de contenidors				
Període	Nombre de contenidors		Mercaderia conteneritzada	
	Teus	núm. índex	Milers tones	(%) ¹
1988	409.542	100,-	4.345	67,1
1989	439.969	107,4	4.862	70,8
1990	447.920	109,4	4.577	71,0
1991	488.917	119,4	5.001	74,1
1992	552.309	134,9	5.738	75,5
1993	501.146	122,4	5.411	74,4
1994	605.356	147,8	6.097	71,4
1995	689.324	168,3	6.981	74,3
1996	767.236	187,3	7.628	75,6
1997	971.921	237,3	9.071	77,1
1998	1.095.113	267,4	10.002	76,5
1r.tr.	253.193		2.353	
2n.tr.	283.572		2.574	
3r.tr.	278.647		2.511	
4t.tr.	279.701		2.563	
1999	1.234.987	301,6	11.532	75,3
1r.tr.	285.633		2.687	
2n.tr.	321.551		3.039	
3r.tr.	296.410		2.829	
4t.tr.	331.393		2.977	
2000				
1r.tr.	312.791		2.959	
2n.tr.	351.246		3.325	
jl.-ag.	249.003		2.310	

1. Pes de la conteneritzada sobre el total de la càrrega general.

Variació (%)	Teus	Tones
jl.-ag.2000/jl.-ag.1999	20,7	20,9
1r.sem.2000/1r.sem.1999	9,4	9,7
1999/1998	12,8	15,3
1998/1997	12,7	10,3

Pel que fa a la càrrega general, inclosa la conteneritzada, ha mantingut un ritme de creixement interanual superior al 14 per cent, només lleument inferior al d'un any abans. Una dinàmica recolzada tant en la represa de les exportacions industrials com en l'augment sostingut d'importacions de béns de consum i d'inversió per part d'una demanda interna igualment expansiva. Una singularitat de l'evolució enguany de la càrrega general és que el tràfic de cabotatge creix a un major ritme que l'exterior.

Una simple ullada a la distribució del tràfic per tipus de productes és suficient per copsar que els grans agregats que han registrat majors taxes de creixement en el que va d'any han estat els productes energètics derivats del petroli, els productes químics, la maquinària, els automòbils incloses peces i recanvis i les begudes i derivats. Per contra, en franc retrocés o en una situació d'estancament es troben el tràfic de ciment i clínter, el de cereals, faves i farines, i també l'epígraf que inclou els minerals i productes metal·lúrgics.

Després de doblar el tràfic anual en només un lustre, en el que va d'any el nombre de contenidors que han passat pel port continua creixent per sobre del deu per cent.

Un lleu retrocés del grau de containerització de la mercaderia de càrrega general explica que l'augment del nombre de contenidors embarcats o desembarcats al port sigui lleument inferior al ritme expansiu que manté l'agregat de la càrrega general. D'altra banda, atès el fort creixement acumulat el darrer quinquenni fins a superar actualment la mitjana mensual de 110.000 Teus, i amb independència de quin sigui l'impacte a mitjà termini sobre el comerç mundial de l'encariment del preu del petroli, és d'esperar un progressiu alentiment del ritme de creixement de cara als propers trimestres.

Trànsit de passatgers

Període	Ferris regulars	Creuers	Creuers en trànsit	Total
1988	727.031	12.804	72.606	812.441
1989	667.045	32.971	72.639	772.655
1990	617.395	48.110	69.251	734.756
1991	595.298	32.869	82.555	710.722
1992	556.197	46.502	59.230	661.929
1993	425.025	50.619	96.297	571.941
1994	490.843	63.321	108.934	663.098
1995	448.170	69.563	156.374	674.107
1996	453.126	98.912	179.123	731.161
1997	509.944	127.894	231.096	868.934
1998	602.361	224.136	238.925	1.065.422
1r.tr.	67.978	492	8.844	77.314
2n.tr.	129.048	85.792	85.135	299.975
3r.tr.	301.831	105.326	102.467	509.624
4t.tr.	103.504	32.526	42.479	178.509
1999	836.656	247.758	293.838	1.378.252
1r.tr.	110.217	6.644	7.477	124.338
2n.tr.	196.347	84.252	85.441	366.040
3r.tr.	335.422	113.984	140.078	589.484
4t.tr.	194.670	42.878	60.842	298.390
2000				
1r.tr.	112.645	12.204	11.186	136.035
2n.tr.	203.794	101.212	87.950	392.956
jl.-ag.	346.779	89.991	76.075	512.845

Variació (%)	jl.-ag.2000/ jl.-ag.1999	1r.sem.2000/ 1r.sem.1999	1999/1998
Ferris regulars	26,2	3,2	38,9
Creuers	30,8	24,8	10,5
Creuers en trànsit	-11,7	6,7	23,0
Total	19,3	7,9	29,4

L'increment de passatgers durant els mesos centrals de l'estiu ha estat espectacular tant en l'apartat de ferris regulars com de creuers amb origen o destinació al port de Barcelona.

Per enèsim trimestre consecutiu, el nombre de passatgers que han utilitzat el port com a punt d'arribada o sortida de la ciutat durant els mesos d'estiu presenta un saldo notablement positiu si es compara amb el mateix període d'un any abans. Això no treu però, que d'ençà començament d'un es detecti un sensible alentiment de les taxes de creixement en aquest segment d'activitat portuària. Una desacceleració que, com en el cas dels contenidors, s'explica en part pel fort creixement acumulat durant els anys immediatament anteriors. Després de doblar el nombre de passatgers en només quatre anys s'imposa una fase de consolidació del volum assolit. Si durant el darrer quadri-mestre d'enguany es manté mínimament la trajectòria alcista dels vuit primers mesos, el 2000 es pot tancar havent superat el milió i mig de passatgers.

Aeroport: passatgers i mercaderies

Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies per l'aeroport de Barcelona

Període	Avions			Passatgers (milers)				Mercaderies (tones)		
	Total¹	Interior	Internacional	Total¹	Interior	Internacional	Trànsit	Total¹	Interior	Internacional
1988	96.263	61.427	34.836	7.539	4.752	2.482	305	55.622	30.575	25.047
1989	106.129	61.271	44.858	8.462	5.144	3.002	316	61.321	33.687	27.634
1990	125.193	59.955	57.776	9.205	5.654	3.388	366	66.622	34.942	31.557
1991	127.288	63.806	59.242	9.145	5.710	3.266	215	58.516	30.290	31.372
1992	141.678	68.053	68.028	10.196	6.123	3.913	284	72.054	34.202	38.180
1993	137.069	65.144	68.397	9.999	5.706	3.949	338	57.480	29.637	27.841
1994	145.583	73.863	68.929	10.647	6.094	4.202	346	58.891	27.840	31.051
1995	155.803	80.249	72.593	11.728	6.751	4.563	414	68.285	31.047	37.238
1996	180.462	91.868	85.810	13.435	7.562	5.357	516	80.077	32.452	47.625
1997	210.960	111.996	96.019	15.066	8.301	6.262	504	80.946	32.383	48.520
1998	217.553	113.140	104.413	16.195	8.673	7.073	449	80.011	31.798	48.213
1r.tr.	49.412	26.035	22.828	3.374	1.946	1.340	88	19.034	7.541	11.493
2n.tr.	55.367	28.409	26.290	4.250	2.247	1.881	122	19.072	7.510	11.562
3r.tr.	57.546	29.290	27.721	4.670	2.291	2.234	145	19.178	8.214	10.964
4t.tr.	55.213	28.425	26.064	3.903	2.190	1.618	94	22.748	8.537	14.211
1999	233.609	119.932	113.666	17.422	9.049	8.080	292	86.215	32.920	53.253
1r.tr.	53.513	27.874	25.019	3.662	2.031	1.555	75	18.497	6.928	11.569
2n.tr.	58.179	29.527	27.827	4.509	2.313	2.129	67	20.903	8.455	12.448
3r.tr.	62.645	31.369	30.480	5.033	2.407	2.546	80	22.474	9.007	13.468
4t.tr.	59.261	29.990	28.541	4.217	2.297	1.850	70	24.299	8.530	15.769
2000										
1r.tr.	58.816	29.419	28.729	4.078	2.264	1.739	74	22.755	7.690	15.065
2n.tr.	64.992	30.647	33.462	5.253	2.659	2.512	81	21.411	8.069	13.342
3r.tr.	67.757	31.164	35.818	5.734	2.683	2.959	92	21.469	8.761	12.708

1. Es comptabilitza la totalitat del tràfic, no només el comercial. Les dades trimestrals són provisionals.

Font: Aeroport de Barcelona

Variació (%)	Avions	Passatgers	Mercaderies
3r.tr.2000/3r.tr.1999			
Total	8,2	13,9	-4,5
Interior	-0,7	11,5	-2,7
Internacional	17,5	16,2	-5,6
BCN-MDD	—	18,2	—
1r.sem.2000/1r.sem.1999			
Total	10,8	14,2	12,1
Interior	4,6	13,3	2,4
Internacional	17,7	15,4	18,3
BCN-MDD	—	18,0	—
1999/1998			
Total	7,4	7,6	7,7
Interior	5,9	4,3	3,5
Internacional	8,7	14,2	10,4
BCN-MDD	—	6,0	—

Els 19,3 milions de passatgers que han utilitzat l'aeroport durant els darrers dotze mesos fan preveure que la fita dels vint milions anuals s'assolirà durant el primer semestre de 2001.

Mantenint la tendència fortament expansiva del primer quadrimestre, l'activitat aeroportuària ha registrat uns ritmes de creixement espectaculars durant els dos trimestres centrals d'enguany. Novament les taxes de creixement interanual del nombre de passatgers tornen a superar àmpliament la trajectòria alcista del sistema aeroportuari espanyol, que segons les dades de meitat de l'any es mou al voltant del deu per cent.

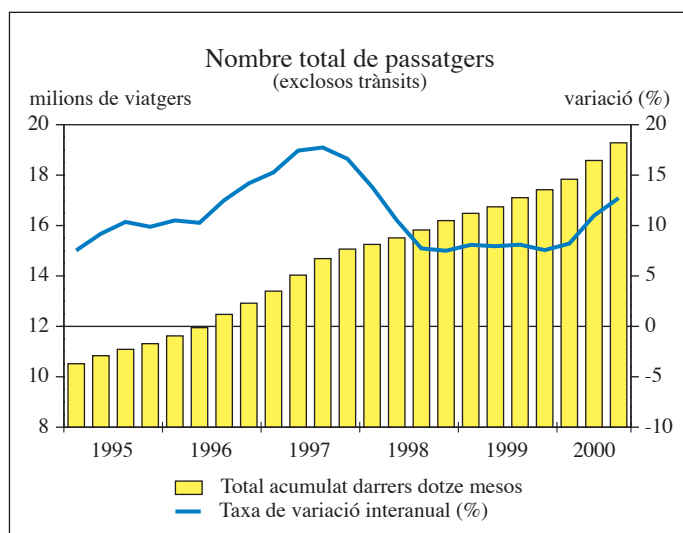
El creixement sostingut a l'entorn del 14 per cent en el que va d'any a l'aeroport de Barcelona s'explica per l'existència d'una àmplia demanda –tant per motius professionals o de negocis com per turisme– que s'ha pogut satisfer gràcies a l'augment de l'oferta de vols derivat de la darrera ampliació del nombre d'operacions d'enlairament i aterratge per hora i a l'entrada en funcionament de noves instal·lacions de facturació a una de les terminals. El fet que en els vols interiors l'increment del nombre de passatgers hagi estat clarament superior a l'augment del nombre de vols s'ha d'imputar bàsicament a l'increment del nombre de passatgers que s'ha registrat en la línia Barcelona-Madrid i possiblement també a la utilització d'avions més grans.

Trànsit de passatgers als principals aeroports espanyols

(1r. sem. 2000)

Aeroports	Interior			Internacional			Total		
	Total	Regular	No regular	Total	Regular	No regular	Absolut	Variació(%) interanual	(%) Internacional
Alacant	676.115	624.014	52.101	2.031.790	636.331	1.395.459	2.707.905	12,9	75,0
Barcelona	4.923.417	4.882.579	40.838	4.251.504	3.896.935	354.569	9.174.921	14,3	46,3
Bilbao	842.846	801.922	40.924	356.794	340.260	16.534	1.199.640	18,7	29,7
Eivissa	510.966	495.397	15.569	1.027.858	312.709	715.149	1.538.824	8,1	66,8
Fuerteventura	342.354	320.802	21.552	1.280.909	583.367	697.542	1.623.263	4,4	78,9
Gran Canària	1.346.942	1.337.803	9.139	3.052.843	934.013	2.118.830	4.399.785	0,4	69,4
Lanzarote	557.271	516.082	41.189	1.686.082	430.632	1.255.450	2.243.353	5,1	75,2
Madrid	7.933.654	7.899.439	34.215	7.432.534	7.167.160	265.374	15.366.188	20,7	48,4
Màlaga	1.048.683	1.009.011	39.672	3.264.640	1.431.143	1.833.497	4.313.323	9,8	75,7
Menorca	366.340	360.312	6.028	622.841	95.328	527.513	989.181	-2,6	63,0
Palma de Mallorca	2.288.887	2.151.897	136.990	5.987.379	3.201.508	2.785.871	8.276.266	0,8	72,3
Santiago de Compost.	523.667	489.085	34.582	54.322	43.178	11.144	577.989	-0,1	9,4
Sevilla	818.362	773.861	44.501	183.202	129.172	54.030	1.001.564	26,8	18,3
Tenerife Nord	1.090.342	1.089.680	662	18.969	18.820	149	1.109.311	13,1	1,7
Tenerife Sud	589.352	449.885	139.467	3.606.994	858.295	2.748.699	4.196.346	0,1	86,0
València	759.662	729.802	29.860	325.715	286.369	39.346	1.085.377	21,0	30,0
Total Espanya	27.375.727	26.549.255	826.472	36.217.292	20.745.771	15.471.521	63.593.019	10,4	57,0

Font: Subsecretaria de Aviación Civil. Dades recollides pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

L'augment més espectacular s'ha de buscar novament en el trànsit internacional. Per cinquè any consecutiu, el nombre de passatgers de vols internacionals amb sortida o arribada a Barcelona augmenta a una taxa de l'ordre del quinze per cent. La persistència d'aquest ritme de creixement explica que en només cinc anys, aquest tipus de trànsit hagi passat de representar el 39 per cent del total al 47 per cent. Un pes del component internacional similar al de l'aeroport de Madrid.

En la mateixa línia de progressió, però concentrada bàsicament en el segment internacional, el tràfic de mercaderia per via aèria continua també a l'alça tot i l'ensopegada del tercer trimestre. Per contra, el tràfic interior es manté relativament estancat a nivells fins i tot inferiors als de deu anys enrere.

Usuaris de la línia BCN-MDD

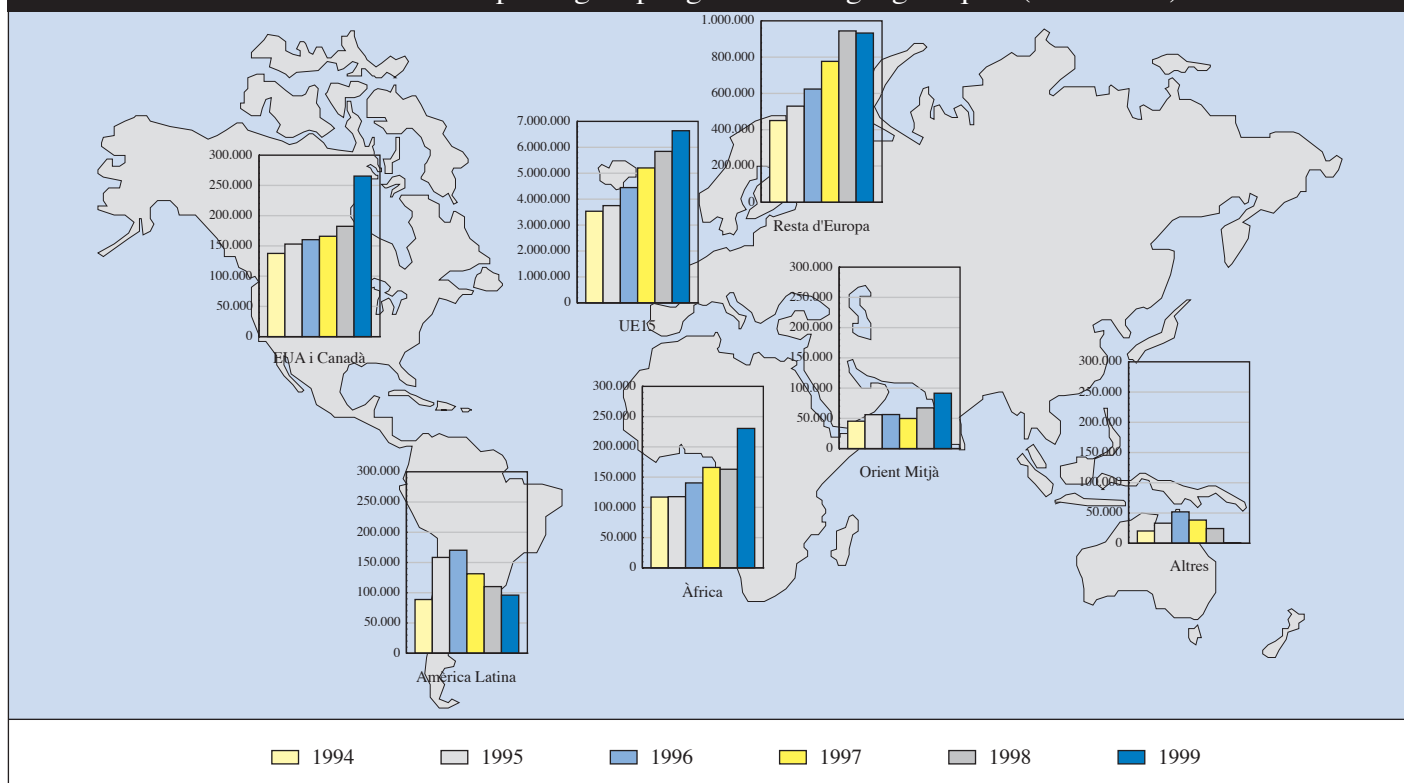
(milers)

Anys	1r.tr.	2n.tr.	3r.tr.	4t.tr.	Total
1989	379,6	456,3	352,4	472,1	1.660,4
1990	407,6	490,6	383,7	496,6	1.778,5
1991	421,4	493,9	377,0	561,6	1.853,9
1992	556,9	562,3	466,8	537,9	2.123,9
1993	547,7	563,1	430,6	546,4	2.087,8
1994	582,5	650,4	516,1	619,5	2.368,5
1995	636,4	684,4	548,2	675,9	2.544,9
1996	720,0	750,0	606,2	782,0	2.858,2
1997	739,8	811,3	631,9	787,8	2.970,8
1998	765,5	806,6	675,7	867,9	3.115,7
1999	802,1	876,1	711,6	913,4	3.303,1
2000	953,9	1.025,9	841,3		

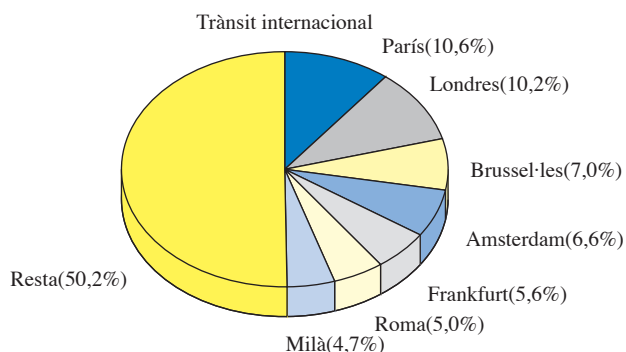
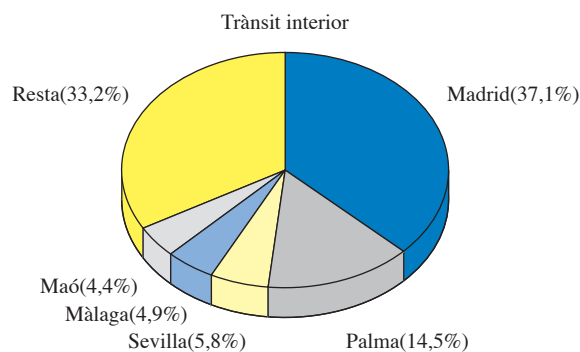
Font: Aeroport de Barcelona.

De cara als resultats de final d'any, s'imposa la incògnita de si es veuran afectats per l'augment de les tarifes aèries derivat de l'encariment del preu del petroli i també per la forta depreciació de l'euro enfront del dòlar. La desacceleració del creixement econòmic i més concretament de la demanda interna de consum també pot contribuir a moderar el ritme expansiu del nombre de viatgers per l'aeroport tant per motius professionals com per oci.

Evolució del trànsit internacional de passatgers per grans zones geogràfiques (1994-1999)

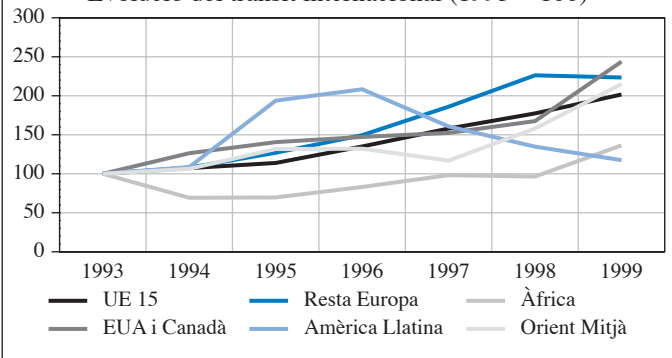
Passatgers de l'aeroport de Barcelona per ciutat d'origen o de destinació

El dinamisme del trànsit internacional explica que, amb l'excepció d'Amèrica Llatina i alguns països europeus no comunitaris, la resta de grans àrees geogràfiques presenti variacions positives en el nombre de viatgers que han passat per l'aeroport de Barcelona.

Pel que fa a les àrees d'origen i destinació dels passatgers de vols internacionals, les darreres dades disponibles, corresponents al 1999, revelen que el pes dels països comunitaris no para de créixer. Actualment, vuit de cada deu passatgers de vols internacionals que utilitzen l'aeroport de Barcelona es dirigeixen o provenen de la resta de països de la Unió Europea.

Evolució del trànsit internacional (1993 = 100)

Aeroport de Barcelona. Distribució del trànsit internacional de passatgers						(nombre de viatgers i distribució %)				
	1992	%	1996	%	1997	%	1998	%	1999	%
Alemanya	556.873	13,8	873.502	15,5	936.141	14,3	1.001.439	13,7	1.114.102	13,5
Àustria	58.003	1,4	86.948	1,5	87.847	1,3	109.299	1,5	103.522	1,3
Bèlgica	159.315	3,9	323.802	5,7	330.211	5,1	461.610	6,3	581.472	7,0
Dinamarca	84.725	2,1	51.635	0,9	102.416	1,6	89.135	1,2	113.229	1,4
Finlàndia	570	0,0	50.216	0,9	72.431	1,1	78.191	1,1	71.336	0,9
França	562.624	13,9	661.661	11,7	794.233	12,2	928.965	12,7	1.011.039	12,2
Grècia	100.522	2,5	97.898	1,7	86.554	1,3	95.311	1,3	87.706	1,1
Holanda	214.681	5,3	357.998	6,4	423.269	6,5	504.470	6,9	566.400	6,9
Irlanda	43.531	1,1	57.083	1,0	69.049	1,1	79.958	1,1	88.903	1,1
Itàlia	545.622	13,5	823.826	14,6	1.007.205	15,4	1.033.685	14,1	1.117.844	13,5
Luxemburg	20.680	0,5	17.220	0,3	16.396	0,3	15.553	0,2	16.506	0,2
Portugal	97.626	2,4	190.134	3,4	235.456	3,6	288.494	3,9	296.040	3,6
Regne Unit	686.663	17,0	825.109	14,6	1.007.887	15,4	1.110.136	15,1	1.403.323	17,0
Suècia	25.862	0,6	28.991	0,5	34.332	0,5	46.025	0,6	68.205	0,8
Total UE	3.157.297	78,0	4.446.023	78,9	5.203.427	79,7	5.842.271	79,7	6.639.627	80,4
Hongria	11.144	0,3	21.592	0,4	26.789	0,4	30.880	0,4	32.624	0,4
Malta	n.d.	—	14.288	0,3	5.886	0,1	6.275	0,1	10.751	0,1
Noruega	740	0,0	20.761	0,4	8.776	0,1	31.657	0,4	18.051	0,2
República Txeca	14.822	0,4	51.117	0,9	54.298	0,8	63.960	0,9	59.027	0,7
Rússia	17.961	0,4	112.882	2,0	218.433	3,3	256.553	3,5	193.513	2,3
Suïssa	258.192	6,4	270.170	4,8	336.006	5,1	396.442	5,4	502.212	6,1
Turquia	66.612	1,6	55.689	1,0	66.467	1,0	78.922	1,1	45.026	0,5
Resta Europa	17.738	0,4	77.573	1,4	59.879	0,9	79.619	1,1	71.467	0,9
Total Europa	3.544.506	87,6	5.070.095	90,0	5.979.961	91,6	6.786.579	92,6	7.572.298	91,7
Algèria	39.186	1,0	24.797	0,4	25.349	0,4	23.930	0,3	32.337	0,4
Egipte	93.778	2,3	39.415	0,7	53.088	0,8	40.138	0,5	84.562	1,0
Marroc	28.937	0,7	23.032	0,4	26.542	0,4	29.455	0,4	38.044	0,5
Tunísia	48.385	1,2	52.685	0,9	58.224	0,9	65.543	0,9	70.609	0,9
Resta Àfrica	3.178	0,1	469	0,0	2.775	0,0	3.933	0,1	4.915	0,1
Total Àfrica	213.464	5,3	140.398	2,5	165.978	2,5	162.999	2,2	230.467	2,8
EUA i Canadà	156.551	3,9	160.303	2,8	165.918	2,5	182.400	2,5	265.405	3,2
Brasil	27.350	0,7	51.828	0,9	54.640	0,8	51.304	0,7	34.163	0,4
Costa Rica	n.d.	—	17.837	0,3	16.615	0,3	1.843	0,0	1.811	0,0
Cuba	8.472	0,2	58.920	1,0	34.590	0,5	22.095	0,3	26.405	0,3
Mèxic	21.155	0,5	3.437	0,1	1.691	0,0	6.575	0,1	5.330	0,1
República Dominicana	13.144	0,3	9.991	0,2	2.822	0,0	1.328	0,0	3.574	0,0
Resta Amèrica Llatina	345	0,0	28.277	0,5	21.025	0,3	27.035	0,4	24.760	0,3
Total Amèrica Llatina	70.466	1,7	170.290	3,0	131.383	2,0	110.180	1,5	96.043	1,2
Israel	28.285	0,7	53.689	1,0	49.191	0,8	66.025	0,9	90.376	1,1
Resta Orient Mitjà	4.285	0,1	2.615	0,0	572	0,0	1.278	0,0	1.157	0,0
Total Orient Mitjà	32.570	0,8	56.304	1,0	49.763	0,8	67.303	0,9	91.533	1,1
Altres	29.632	0,7	38.662	0,7	38.288	0,6	24.341	0,3	420	0,0
Total Internacional	4.047.189	100,-	5.636.052	100,-	6.531.291	100,-	7.333.802	100,-	8.256.166	100,-

El Regne Unit es consolida com el principal emissor-receptor de passatgers dels vols internacionals que han passat per Barcelona durant el 1999 i l'únic dels grans països comunitaris que ha aconseguit augmentar el seu pes relatiu, situat ja en el 17 per cent del trànsit internacional. Per contra, els fluxos de passatgers de la resta d'Europa han registrat variacions notablement disperses que van des d'un fort retrocés de Rússia i Turquia a un increment molt notable de Suïssa.

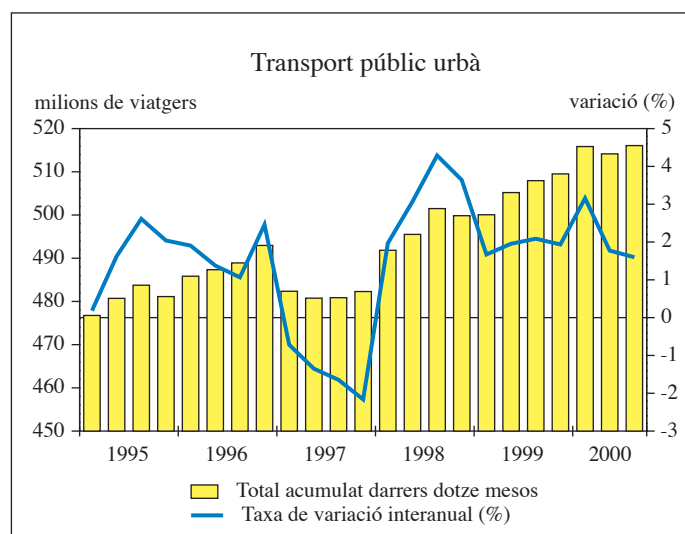
Tanmateix, els majors creixements en termes relatius s'han produït en les línies que uneixen Barcelona amb els països d'Amèrica del Nord i també amb els de l'Àfrica mediterrània, especialment Egipte. En aquest cas però, encara no s'han recuperat els volums absoluts de començament dels noranta. Per contra, el creixement relativament moderat però constant del nombre d'usuaris de les línies que uneixen Barcelona amb diverses ciutats d'Estat Units s'ha accentuat notablement aquest darrer any, en part gràcies a l'augment del turisme de creuers.

Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana

Transport públic metropolità (milers de viatgers)			
Període	Ferrovial	Autobús	Total
1997	391.400	300.250	691.650
1998	422.100	291.810	713.910
1r.tr.	106.800	74.250	181.050
2n.tr.	105.700	74.330	180.030
3r.tr.	93.000	61.100	154.100
4t.tr.	116.600	82.130	198.730
1999	433.800	292.670	726.470
1r.tr.	108.400	73.650	182.050
2n.tr.	113.000	76.110	189.110
3r.tr.	94.700	61.700	156.400
4t.tr.	117.700	81.210	198.910
2000			
1r.tr.	113.860	77.400	191.260
2n.tr.	115.870	74.730	190.600

Font: Autoritat del Transport Metropolità.

Variació (%)	2n.tr.2000/ 2n.tr.1999	1r.sem.2000/ 1r.sem.1999	1999/1998
Ferrovial	2,5	3,8	2,8
Autobús	-1,8	1,6	0,3
Total	0,8	2,9	1,8

Transport públic urbà (milers de viatgers)				
Període	Xarxa Metro	Xarxa Autobusos	FGC	Total
1988	264.350	214.583	18.159	497.092
1989	263.863	201.892	19.102	484.857
1990	279.563	202.533	19.838	501.934
1991	280.638	199.559	19.844	500.041
1992	271.413	200.106	19.907	491.426
1993	264.241	196.923	18.219	479.383
1994	253.142	201.047	17.312	471.501
1995	261.910	201.961	17.251	481.122
1996	268.061	206.902	17.992	492.955
1997	258.347	205.923	18.022	482.292
1998	280.324	198.564	20.955	499.843
1r.tr.	73.135	51.520	5.456	130.111
2n.tr.	71.831	51.602	5.327	128.760
3r.tr.	60.509	40.865	3.919	105.293
4t.tr.	74.849	54.577	6.253	135.679
1999	285.943	200.311	23.263	509.517
1r.tr.	72.621	51.027	6.107	129.755
2n.tr.	77.176	52.530	6.139	135.845
3r.tr.	59.649	42.548	4.480	106.677
4t.tr.	76.497	54.206	6.537	137.240
2000				
1r.tr.	75.817	53.514	6.754	136.085
2n.tr.	76.774	50.914	6.464	134.152
3r.tr.	61.323	42.542	4.729	108.594

Font: Transports de Barcelona i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
Nota: FCG: servei urbà de Barcelona.

Variació (%)	3r.tr.2000/ 3r.tr.1999	1r.sem.2000/ 1r.sem.1999	1999/1998
Metro	2,8	1,9	2,0
Autobús	0,0	0,8	0,9
FGC	5,6	7,9	11,0
Total Urbà	1,8	1,7	1,9

El nombre d'usuaris del transport públic a l'àmbit metropolità manté una trajectòria moderadament expansiva.

Les dades del segon trimestre han compensat el fort i atípic creixement del primer trimestre, imputable a l'augment del nombre de dies laborables com a conseqüència del desplaçament de la Setmana Santa i dels 29 dies del mes de febrer. Així, l'augment interanual de gairebé el tres per cent del nombre de viatgers del transport públic col·lectiu de la regió metropolitana durant el primer semestre d'enguany és, en termes homogenis, lleument superior al registrat l'any 1999. Un increment que defineix una trajectòria moderadament alcista del conjunt del sistema, a remolc en alguns casos, de la millora i ampliació de l'oferta.

Nombre de viatgers a les línies de rodalia de RENFE i als FGC

(milers)

Període	RENFE					FGC			Total
	C-1	C-2	C-3	C-4	Total	Línia Llobregat-Anoia	Metro Vallès	Total	
1989	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	7.904	16.054	23.958	n.d.
1989	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	7.904	16.054	23.958	n.d.
1990	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	7	17.059	17.066	n.d.
1991	19.713	23.345	3.360	17.554	63.972	8.864	17.363	26.227	90.199
1992	22.512	25.164	4.015	20.871	72.562	9.123	17.354	26.477	99.039
1993	22.671	24.938	3.841	18.973	70.423	8.410	16.764	25.174	95.597
1994	21.994	25.848	3.964	23.208	75.014	8.236	16.947	25.183	100.197
1995	24.110	26.725	4.161	24.869	79.865	8.418	16.933	25.351	105.216
1996	24.739	26.220	4.247	26.877	82.083	8.661	18.287	26.948	109.031
1997	24.036	27.521	4.985	28.941	85.483	9.044	19.777	28.821	114.304
1998	24.113	29.012	5.588	29.804	88.517	11.073	20.679	31.752	120.269
1r.tr.	5.722	7.074	1.343	7.390	21.529	2.718	5.005	7.723	29.252
2n.tr.	6.207	7.485	1.426	7.519	22.637	2.764	4.494	7.258	29.895
3r.tr.	5.955	6.831	1.351	6.894	21.031	2.421	4.583	7.004	28.035
4t.tr.	6.229	7.622	1.468	8.001	23.320	3.170	6.597	9.767	33.087
1999	24.333	29.770	5.716	30.309	90.128	12.597	21.100	33.697	123.825
1r.tr.	5.805	7.173	1.355	7.232	21.565	3.106	4.964	8.070	29.635
2n.tr.	6.334	7.893	1.521	7.969	23.717	3.267	4.796	8.063	31.780
3r.tr.	5.898	7.037	1.371	7.206	21.512	2.808	4.877	7.685	29.197
4t.tr.	6.296	7.667	1.469	7.902	23.334	3.417	6.463	9.880	33.214
2000									
1r.tr.	6.018	7.304	1.393	7.606	22.321	3.495	5.364	8.859	31.180
2n.tr.	6.531	7.861	1.518	8.137	24.047	3.452	4.770	8.221	32.268
3r.tr.	6.229	7.417	1.449	7.570	22.665	2.984	4.962	7.946	30.611

RENFE. C1: Maçanet-Mataró-Barcelona-Aeroport/l'Hospitalet; C2: Sant Vicenç-Vilanova-Barcelona-Granollers-Maçanet; C3: Vic-Barcelona-l'Hospitalet; C4: Manresa-Terrassa-Barcelona-Vilafranca-Sant Vicenç. FGC. Línia Llobregat-Anoia: Barcelona-Igualada/Manresa; Metro Vallès: Barcelona-Terrassa/Sabadell.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per RENFE i pels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	3r.tr.2000/ 3r.tr.1999	1r.sem.2000/ 1r.sem.1999	1999/1998
RENFE	5,4	2,4	1,8
C1	5,6	3,4	0,9
C2	5,4	0,7	2,6
C3	5,7	1,2	2,3
C4	5,1	3,6	1,7
FGC	3,4	5,9	6,1
Llobregat-Anoia	6,3	9,0	13,8
Metro Vallès	1,7	3,8	2,0
Total Rodalia	4,8	3,3	3,0

Sent optimista, és possible pensar que l'augment sostingut del preu dels combustibles ha afavorit una major demanda de transport públic.

Deixant de banda les limitacions al creixement derivades de la impossibilitat d'augmentar l'oferta de places/km en hores punta a determinats serveis i línies, és possible que al ventall de factors que darrerament expliquen aquest increment sostingut del nombre d'usuaris al conjunt del transport públic col·lectiu –augment del nombre d'ocupats, del nombre de visitants, de la mobilitat per a oci i compres i de la consolidació de noves àrees residencials a l'entorn metropolità– s'hi hagi d'afegir, especialment en les línies interurbanes, l'augment del preu dels combustibles.

Com ja és habitual, les dinàmiques són lleument diferents entre servei urbà i interurbà, bàsicament línies ferroviàries de rodalia. Una diferència que les dades del tercer trimestre posen novament de relleu. Així, mentre el conjunt del transport públic urbà ha registrat un augment semblant al del primer semestre –però que en termes absoluts representa 1,9 milions més d'usuaris en tres mesos– el nombre de viatgers que han utilitzat les línies ferroviàries de rodalia ha crescut 1,4 milions, gairebé un cinc per cent en relació amb el mateix període de 1999.

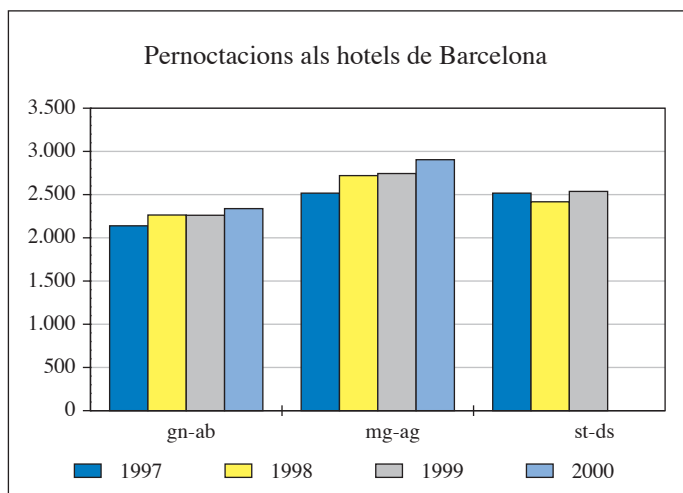
Activitat turística

Visitants i pernoctacions als hotels de Barcelona			
Període	Pernoctacions	Visitants	Estada mitjana*
1990	3.795.522	1.732.902	2,2
1991	4.089.510	1.727.610	2,4
1992	4.333.420	1.874.734	2,3
1993	4.256.524	2.455.249	1,7
1994	4.704.681	2.663.887	1,8
1995	5.674.580	3.089.974	1,8
1996	6.341.380	3.061.994	2,1
1997	6.965.391	2.823.391	2,5
1998	7.400.337	2.969.490	2,5
gn-fb	973.874	322.580	3,0
mç-ab	1.290.158	522.945	2,5
mg-jn	1.294.718	571.316	2,2
jl-ag	1.424.809	621.102	2,3
st-oc	1.364.666	501.515	2,7
nv-ds	1.052.112	430.032	2,4
1999	7.542.115	3.123.476	2,4
gn-fb	940.105	466.946	2,0
mç-ab	1.321.111	505.100	2,6
mg-jn	1.344.897	581.566	2,3
jl-ag	1.399.223	490.476	2,9
st-oc	1.429.368	581.807	2,3
nv-ds	1.107.411	497.581	2,3
2000			
gn-fb	973.957	442.378	2,3
mç-ab	1.364.135	571.528	2,3
mg-jn	1.443.587	563.688	2,6
jl-ag	1.460.065	593.396	2,9

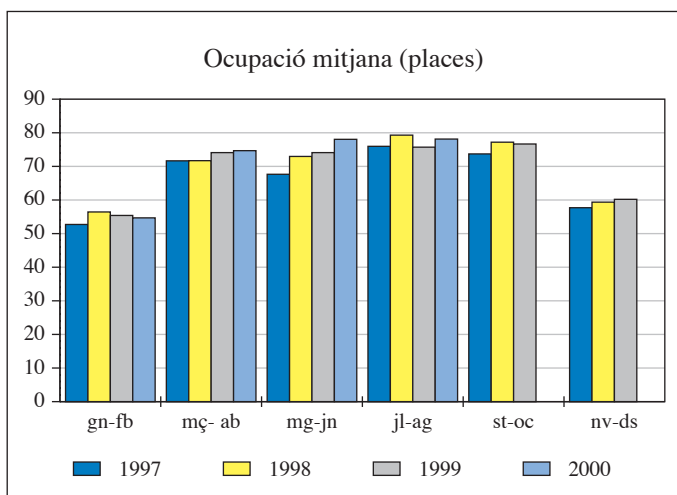
* Dades expressades en nits.

Font: Tots els quadres i gràfics d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de l'enquesta d'activitat turística de Turisme de Barcelona.

Variació (%)	Pernoctacions	Visitants
4t.bim.2000/4t.bim.1999	4,3	21,0
gn-ag 2000/gn-ag 1999	4,7	6,2
1999/1998	1,9	5,2
1998/1997	6,2	5,2

Activitat hotelera segons categoria				
Categoria	Nivell d'ocupació (%)		Nombre de pernoctacions	Nombre de visitants
	En places	En habitacions		
(maig-juny 2000)				
H 5*	81,0	95,1	149.583	57.239
H 4*	71,6	92,9	631.475	270.319
H 3*	85,2	93,3	443.635	162.429
H 2*	83,1	90,9	145.692	43.395
H 1*	80,2	89,2	73.202	30.306
Total	78,1	92,8	1.443.587	563.688
(juliol-agost 2000)				
H 5*	64,2	83,4	120.449	52.271
H 4*	73,7	81,7	661.315	294.365
H 3*	83,9	90,0	444.416	164.641
H 2*	88,1	90,3	155.282	58.329
H 1*	84,7	87,7	78.603	23.790
Total	78,1	85,3	1.460.065	593.396

Durant l'estiu s'ha tornat a accelerar el ritme expansiu dels indicadors d'activitat turística, assolint-se gairebé 1,5 milions de pernoctacions hoteleres en el bimestre juliol-agost.

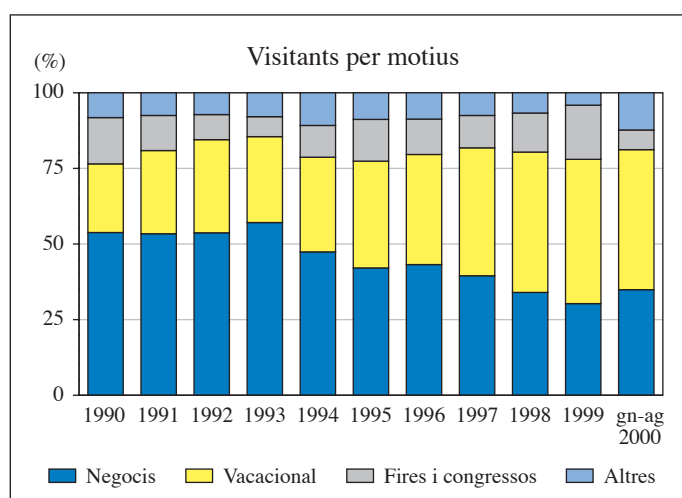
La tendència expansiva que mostren els diversos indicadors d'activitat turística i hotelera a la ciutat al llarg de l'any contrasten amb l'esmoreïment del ritme de creixement que es registrà al llarg del 1999, quan la taxa de creixement de les pernoctacions fou la més baixa dels darrers sis anys. Les dades dels quatre primers bimestres d'enguany confirmen la bona salut del sector, amb creixements dels acumulats anuals del 4,7 per cent en el cas de les pernoctacions i del 6,2 per cent en el nombre de visitants. No són uns augments espectaculars, però són suficients per tornar a derivar en un nou màxim absolut de pernoctacions. Un fet especialment important si es considera el creixement acumulat al llarg d'una dècada en la que pràcticament s'han doblat en termes absoluts tant el nombre de visitants com les pernoctacions hoteleres que han generat aquests visitants.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants

	jl-ag 99	st-oc 99	nv-ds 99	gn-fb 00	mç-ab 00	mg-jn 00	jl-ag 00	1998	1999
Sexe (%)									
Homes	65,1	59,5	65,9	66,9	57,3	57,2	51,7	64,1	59,9
Dones	34,9	40,5	34,1	33,1	42,7	42,8	48,3	35,9	40,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Edat (%)									
Menys de 18 anys	0,4	1,1	1,1	1,6	2,3	1,9	2,5	0,7	0,6
18-24	5,7	4,2	4,6	7,4	8,0	5,2	15,1	6,1	6,2
25-34	20,8	19,5	25,6	20,2	26,1	23,8	31,3	19,2	20,3
35-49	46,2	48,7	38,8	40,8	37,4	39,2	28,2	54,8	50,1
50-64	24,9	17,7	26,7	26,7	23,5	23,3	17,4	17,6	18,7
65 i més	2,0	8,8	3,2	3,4	2,6	6,6	5,5	1,6	4,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Nacionalitat (%)									
Espanyola	30,0	28,7	44,1	39,4	30,8	26,6	21,8	37,8	41,1
Madrid	9,5	12,4	10,5	8,7	8,2	0,4	8,2	15,0	12,6
País Basc	1,2	0,6	1,9	3,2	2,0	1,1	2,0	1,6	1,8
Andalusia	4,3	3,1	2,4	5,6	4,3	3,2	2,4	4,0	4,5
País Valencià	4,6	4,0	8,6	6,0	3,4	1,9	2,5	4,6	5,7
Altres	10,4	8,6	20,7	15,9	12,9	11,0	6,7	12,6	16,5
Estrangera	70,0	71,3	55,9	60,6	69,2	73,4	78,2	62,2	58,9
Francesa	11,3	6,1	3,9	4,8	4,7	5,7	7,7	11,1	7,6
Britànica	8,7	11,5	9,9	10,6	12,6	10,1	11,5	8,3	13,3
Italiana	7,5	7,0	7,8	9,0	6,6	3,2	7,0	9,0	9,2
Alemanya	4,7	3,8	3,3	5,8	6,1	4,8	5,1	6,7	3,1
Nord-americana	11,6	12,2	6,4	8,4	10,3	17,4	21,0	8,1	7,9
Japonesa	1,6	1,5	0,4	1,5	1,1	2,3	1,8	2,7	0,7
Altres	24,6	29,2	24,2	20,5	27,8	29,9	24,1	16,3	17,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Professió de l'enquestat (%)									
Professional liberal	21,6	5,3	4,2	5,7	14,3	22,2	8,2	8,3	10,5
Alt directiu	10,1	14,4	9,9	8,6	10,7	16,9	11,9	12,2	15,0
Quadres intermedis	11,2	8,0	6,3	7,0	13,9	13,5	15,4	23,2	5,2
Empleat	12,0	18,2	11,7	12,4	20,8	20,5	32,7	20,3	21,1
Tècnic superior	7,3	10,0	8,9	10,8	10,3	4,3	0,7	4,2	9,1
Estudiant	6,1	6,1	4,9	7,6	7,7	5,3	16,4	6,1	6,6
Mestressa de casa	9,5	2,5	6,1	3,7	4,6	4,1	4,3	7,8	6,9
Altres	22,2	35,5	48,0	44,2	17,7	13,2	10,4	17,9	25,6
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-

Aquest revifament del ritme expansiu demostra que, ara per ara, són més les limitacions de l'oferta que les fluctuacions de la demanda les que impedeixen ritmes de creixement més sostinguts. Efectivament, els màxims absoluts que es repeteixen en aquestes sèries de visitants i pernoctacions des de fa molts mesos es produeixen en un escenari d'extraordinària solidesa de la demanda. Una solidesa que es concreta en la situació de la ciutat en una posició capdavantera entre les ciutats europees preferides per fer turisme de cap de setmana, turisme cultural o per fer negocis, i en un marc que frega amb freqüència la plena ocupació.

L'ampliació de la capacitat de l'oferta hotelera que s'està registrant des de l'any passat no ha significat, ara per ara, una menor pressió sobre les taxes d'ocupació, que es continuen mostrant sovint en nivells de plena ocupació. Tant durant la primavera com durant l'estiu, l'ocupació mitjana ha superat el 85 per cent en termes d'habitacions, però és especialment destacable el bimestre maig-juny, quan l'ocupació mitjana ha tornat a assolir un nou rècord històric, amb un 92,8 per cent de les habitacions ocupades.

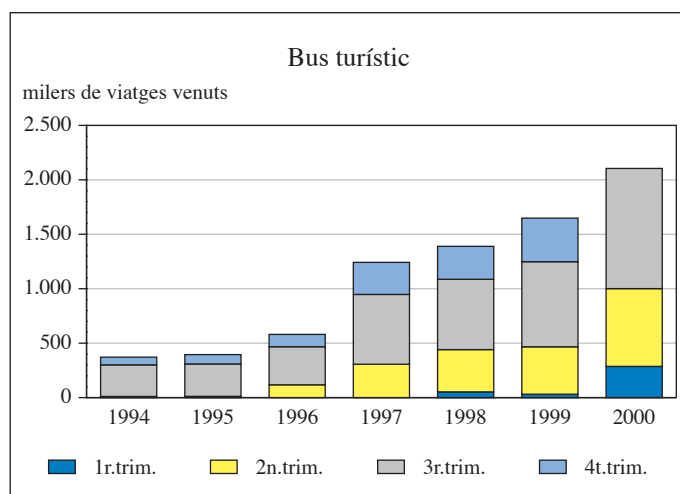
Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homògena de visitants (continuació)

	jl-ag 99	st-oc 99	nv-ds 99	gn-fb 00	mç-ab 00	mg-jn 00	jl-ag 00	1998	1999
Motiu de la visita (%)									
Comercial/Negocis/Professionals)	28,6	27,8	45,3	46,6	36,6	32,0	27,4	35,0	30,3
Turisme	57,7	49,1	37,0	35,8	45,0	44,5	57,0	46,5	47,7
Fires	1,6	8,9	5,4	2,0	4,4	0,5	2,5	3,7	7,5
Congressos	10,5	11,9	6,7	3,9	4,5	7,2	1,0	8,6	10,4
Etapa viatge	0,0	1,4	0,7	0,5	1,4	2,2	0,3	5,3	1,5
Motius familiars i acompanyants	0,0	0,0	0,3	0,0	1,0	0,0	0,0	0,6	0,3
Altres	1,6	0,9	4,6	11,2	7,1	13,6	11,8	0,3	2,3
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Repetitivitat de la visita (%)									
No cap vegada	29,2	38,0	31,2	34,7	41,6	45,3	50,1	39,2	41,5
Una vegada o més	70,8	62,0	68,8	65,3	58,4	54,7	49,9	60,8	58,5
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Mitjà de transport utilitzat (%)									
Avió	74,6	76,0	70,2	65,5	67,8	76,9	66,3	71,1	63,9
Cotxe	13,7	12,0	17,6	16,9	16,4	8,1	16,1	17,2	21,4
Autocar/Autobús	1,0	3,6	1,9	4,2	4,6	3,6	3,1	3,0	5,3
Tren	11,1	10,5	9,6	10,3	10,6	8,6	10,8	8,2	8,1
Altres	0,4	2,1	0,7	3,1	0,6	2,8	3,7	0,5	1,3
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-

La distribució de les pernoctacions i dels visitants per categories hoteleres presenta un perfil molt semblant a l'habitual. La major part dels visitants realitzen les seves estades als hotels de tres i quatre estrelles. Aquests establiments són els més abundants, concentren tres de cada quatre places hoteleres existents, i capten una proporció semblant del conjunt total de pernoctacions.

Es consolida lentament la recuperació dels visitants per motius professionals i de negoci.

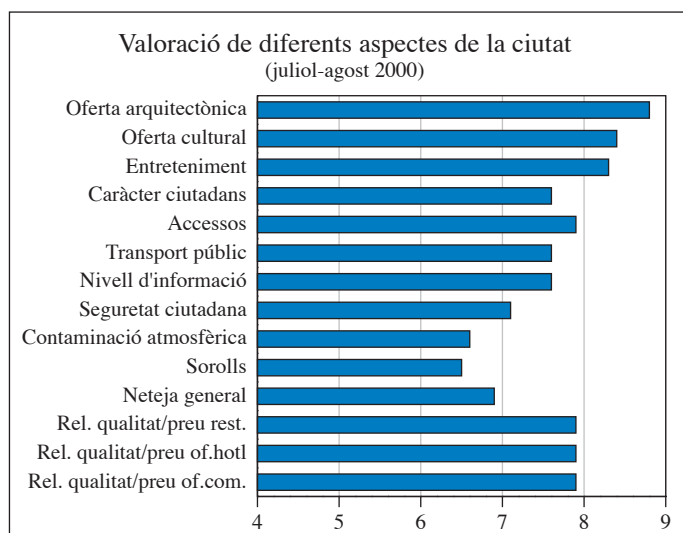
Després de la pèrdua de pes relatiu del grup de visitants per motius professionals que s'ha registrat al llarg dels noranta per l'auge del turisme, les dades dels primers mesos d'enguany revelen una recuperació tant en termes relatius com absoluts. El revifament d'aquest segment de visitants –que havia estat el més important en termes quantitius fins l'any 1997–, es produeix a costa dels visitants de fires i congressos, un col·lectiu que provoca col·lapses d'oferta en dates molt concretes i que sovint es veu abocat a buscar allotjament en poblacions situades a l'entorn de Barcelona.

En qualsevol cas, el dels turistes continua sent el grup més nombrós: en l'acumulat anual, pràcticament una de cada dues persones que s'allotgen en un hotel ho és, mentre que en les dades de l'estiu, aquesta proporció s'eleva fins al 57 per cent del total. A banda de que en els períodes estivals quan la presència de turistes és massiva la proporció de dones augmenta molt i s'acosta a la meitat, també s'observa com augmenta la presència relativa d'empleats i estudiants. Enguany també ha augmentat el nombre de famílies que vénen en cotxe i després organitzen de forma autònoma la seva estada, utilitzant sovint el transport públic col·lectiu i, en especial, el bus turístic.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants (continuació)

	jl-ag 99	st-oc 99	nv-ds 99	gn-fb 00	mç-ab 00	mg-jn 00	jl-ag 00	1998	1999
Durada de l'estada mitjana a la ciutat									
Dies	3,7	3,4	3,1	3,2	3,4	3,5	3,4	3,3	3,1
Nits	2,8	2,5	2,2	2,2	2,4	2,6	2,5	2,5	2,4
Acompanyat per (%)									
Sol	38,3	28,2	26,6	31,3	19,7	15,3	23,1	23,8	28,0
Amic/companys	26,1	29,0	31,4	28,9	37,7	36,0	35,2	33,7	26,3
Amb la família	30,7	33,0	32,1	29,2	31,4	35,6	41,3	38,4	40,7
Amb fills	8,2	4,4	6,1	10,7	11,7	4,7	9,2	9,0	5,3
Sense fills	22,5	28,6	26,0	18,5	19,7	30,9	32,1	29,4	35,4
Grup organitzat	1,4	10,0	3,8	10,6	11,2	13,1	0,4	3,3	3,1
Altres	3,5	0,2	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,9
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	138,4	100,-
Distribució de la despesa extrahotelera (%)									
Menjar/beguda	60,0	45,0	61,0	61,0	57,0	55,0	48,0	55,0	58,0
Compres	11,0	25,0	17,0	15,0	16,0	14,0	16,0	11,0	19,0
Entreteniment	9,0	11,0	7,0	9,0	14,0	15,0	19,0	10,0	10,0
Transport intern	17,0	16,0	13,0	11,0	9,0	11,0	17,0	19,0	11,0
Altres	3,0	3,0	2,0	4,0	4,0	5,0	0,0	5,0	2,0
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Valoració dels enquestats sobre els següents punts (Mitjana sobre la base d'una valoració de l'1 al 10)									
Oferta arquitectònica	8,5	8,3	8,4	8,2	8,2	8,4	8,8	8,9	8,0
Oferta cultural	8,4	8,0	8,1	8,1	8,1	8,1	8,4	8,6	7,9
Entreteniment	8,0	7,9	8,0	7,9	7,9	7,9	8,3	8,2	7,7
Caràcter/amabilitat dels ciutadans	6,8	8,0	8,0	7,8	7,8	7,5	7,6	7,4	7,4
Accessos	7,1	8,1	7,8	7,9	7,9	7,7	7,9	7,4	7,4
Transport públic	7,3	7,9	7,6	8,0	8,0	7,7	7,6	7,6	7,3
Nivell d'informació	7,2	7,7	7,4	7,4	7,4	7,0	7,6	7,6	7,3
Seguretat ciutadana	6,6	6,9	6,2	7,3	7,3	7,0	7,1	7,3	6,7
Contaminació atmosfèrica	5,6	5,9	5,7	6,4	6,4	6,2	6,6	5,9	6,0
Sorolls	5,7	6,0	5,7	6,3	6,3	6,0	6,5	6,1	6,1
Neteja general de la ciutat	6,1	6,6	6,7	6,6	6,6	6,3	6,9	6,2	6,4
Relació qualitat/preu oferta restauració	7,6	7,2	7,6	7,7	7,7	7,7	7,9	7,8	7,4
Relació qualitat/preu oferta hotelera	7,6	7,1	7,1	7,2	7,2	7,3	7,9	7,8	7,2
Relació qualitat/preu oferta comercial	7,1	7,2	7,7	8,0	8,0	8,0	7,9	7,6	7,3

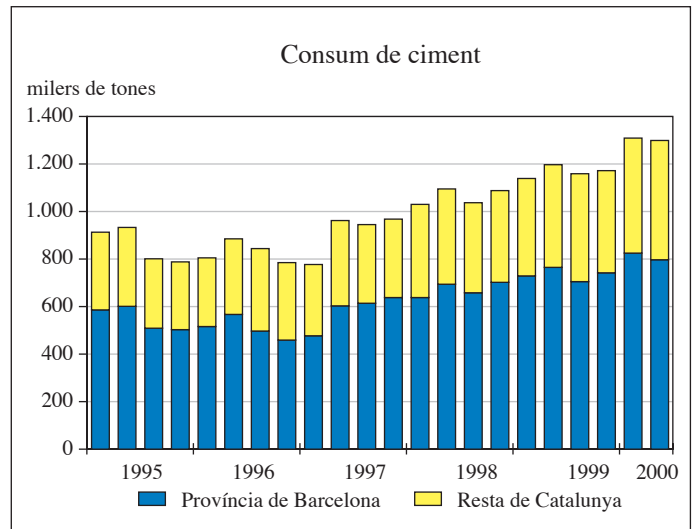
Per acabar, només resta comentar una nova millora dels aspectes que ja tradicionalment actuen com a factors d'atracció dels visitants, i que, a posteriori, també es converteixen en elements que fomenten una repetició de la visita o animen una primera estada d'amics i familiars. En particular, els visitants durant l'estiu han valorat molt positivament l'oferta arquitectònica, cultural i d'entreteniment i la relació qualitat/preu d'aquesta oferta més la comercial. També és interessant observar la bona puntuació que obtenen aspectes tradicionalment negatius, com la contaminació atmosfèrica o els sorolls.

V. Construcció i mercat immobiliari

Consum aparent de ciment				
	Província de Barcelona		Catalunya	
	Tones	/Cat (%)	Tones	/Esp (%)
1990	2.613.640	68,9	3.793.304	13,3
1991	2.532.335	69,3	3.652.683	12,7
1992	2.502.844	66,8	3.745.209	14,4
1993	2.145.106	68,2	3.143.324	13,8
1994	2.171.980	67,8	3.202.300	13,3
1995	2.198.691	64,0	3.434.545	13,5
1996	2.039.171	61,7	3.306.759	13,4
1997	2.331.280	63,9	3.650.359	13,6
1998	2.691.974	63,4	4.249.189	13,7
1r.tr.	638.317	62,0	1.029.957	15,0
2n.tr.	693.982	63,4	1.094.873	14,0
3r.tr.	657.989	63,5	1.036.751	12,4
4t.tr.	701.686	64,5	1.087.608	13,6
1999	2.940.580	63,0	4.666.549	13,5
1r.tr.	729.223	64,0	1.138.935	13,9
2n.tr.	765.091	63,9	1.197.254	13,4
3r.tr.	704.758	60,8	1.158.937	13,1
4t.tr.	741.508	63,3	1.171.423	14,0
2000				
1r.tr.	825.353	63,0	1.309.757	14,0
2n.tr.	796.856	61,4	1.298.440	13,5

Nota: Les dades dels darrers dotze mesos són provisionals.

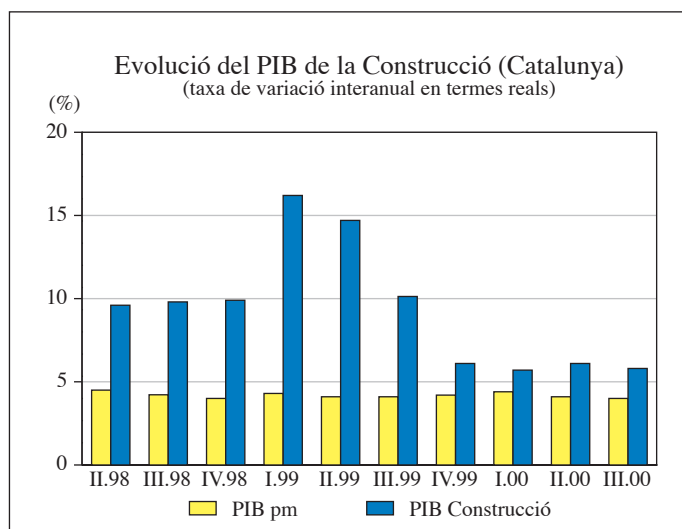
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per Oficemen.

La construcció manté un ritme de creixement elevat, però els símptomes de desacceleració comencen a fer-se evidents.

Després de la intensa activitat desplegada pel sector al llarg dels darrers anys i especialment durant el 1999, la major part d'indicadors avançats del sector comencen a acusar indicis d'esmoreïment del creixement, per bé que aquesta branca d'activitat encara creix per sobre de la mitjana de l'economia. Es preveu que la reducció del creixement sigui gradual i que enguany aquest se situï al voltant del sis per cent.

Variació (%)	prov. Barcelona	Catalunya
2n.tr. 2000/2n.tr. 1999	4,2	8,5
1r.sem. 2000/1r.sem. 1999	8,6	11,6
1999/1998	9,2	9,8
1998/1997	15,5	16,4

De cara a les previsions de tancament de l'any, l'evolució de les dues grans branques –la licitació oficial i la construcció–, es presenta condicionada, en el primer cas, per les restriccions pressupostàries habituals, i, en el segon, per l'evolució de la demanda residencial. Les dades de licitació oficial a Catalunya –disponibles fins al maig–, són positives en el segment de l'edificació però negatives en el de l'obra civil, amb un balanç global inferior al corresponent al mateix període de l'any anterior. Per una altra banda, després de tota una dècada d'intens creixement en la que s'han batut rècords de producció a gairebé tots els àmbits, la construcció residencial comença a acusar una certa retracció de la demanda, motivada bàsicament per l'empitjorament de les condicions d'accés a l'habitatge en propietat, i, en concret, per l'augment dels preus de venda i dels tipus hipotecaris.

Construcció d'habitatges

Construcció d'habitatges										
Període	Barcelona		Resta RMB		Regió Metropolitana		Resta Catalunya		Catalunya	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
1988	3.480	3.302	21.756	13.221	25.236	16.523	35.632	19.214	60.868	35.737
1989	4.720	3.218	22.532	17.373	27.252	20.591	36.398	25.010	63.650	45.601
1990	2.724	2.431	14.841	15.988	17.565	18.419	19.797	24.105	37.362	42.524
1991	2.157	2.503	14.725	14.403	16.882	16.906	16.468	20.488	33.350	37.394
1992	2.819	4.103	15.217	12.189	18.036	16.292	16.265	14.688	34.301	30.980
1993	2.336	2.708	18.953	15.114	21.289	17.822	14.678	15.857	35.967	33.679
1994	2.756	2.130	22.876	16.720	25.632	18.850	16.810	13.964	42.442	32.814
1995	3.109	2.641	22.161	19.299	25.270	21.940	17.926	14.607	43.196	36.547
1996	4.088	2.540	25.580	22.316	29.668	24.856	17.179	14.956	46.847	39.812
1997	5.314	3.740	32.445	21.817	37.759	25.557	20.542	14.933	58.301	40.490
1998	6.458	3.918	36.280	25.711	42.738	29.629	29.038	17.820	71.776	47.449
1r. tr.	1.181	686	9.185	5.530	10.366	6.216	5.994	3.892	16.360	10.108
2n.tr.	1.490	1.190	8.569	7.046	10.059	8.236	7.541	4.551	17.600	12.787
3r.tr.	2.263	827	10.233	5.887	12.496	6.714	8.387	4.143	20.883	10.857
4t.tr.	1.524	1.215	8.293	7.248	9.817	8.463	7.116	5.234	16.933	13.697
1999	6.558	5.214	33.717	33.102	40.275	38.316	37.993	23.258	78.268	61.574
1r. tr.	2.054	1.154	8.614	5.913	10.668	7.067	9.636	3.901	20.304	10.968
2n.tr.	1.616	2.093	9.494	10.898	11.110	12.991	11.458	6.821	22.568	19.812
3r.tr.	1.428	736	7.427	6.040	8.855	6.776	7.801	6.278	16.656	13.054
4t.tr.	1.460	1.231	8.182	10.251	9.642	11.482	9.098	6.258	18.740	17.740
2000										
1r. tr.	1.362	2.421	9.570	9.703	10.932	12.124	10.431	7.269	21.363	19.393
2n.tr.	1.196	2.574	9.788	13.200	10.984	15.774	11.388	8.666	22.372	24.440
3r.tr.	983	941	5.189	4.570	6.172	5.511	7.355	6.675	13.527	12.186

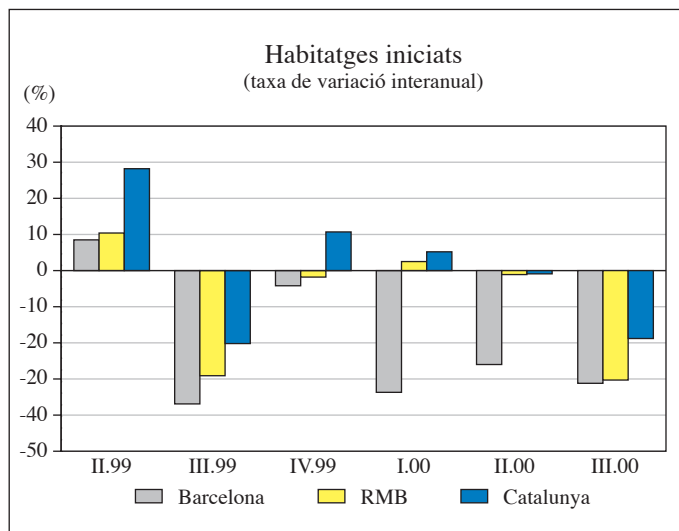
Notes: fins a 1994 les dades inclouen reformes i ampliacions. No es comptabilitzen els habitatges públics en la seva totalitat.

Font: Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels Col·legis d'Aparelladors de Catalunya. Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona		Resta RMB	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
3r.tr.2000/3r.tr.1999	-31,2	27,9	-30,1	-24,3
1r.sem.2000/1r.sem.1999	-30,3	53,8	6,9	36,2
1999/1998	1,5	33,1	-7,1	28,7
1998/1997	21,5	4,8	11,8	17,8

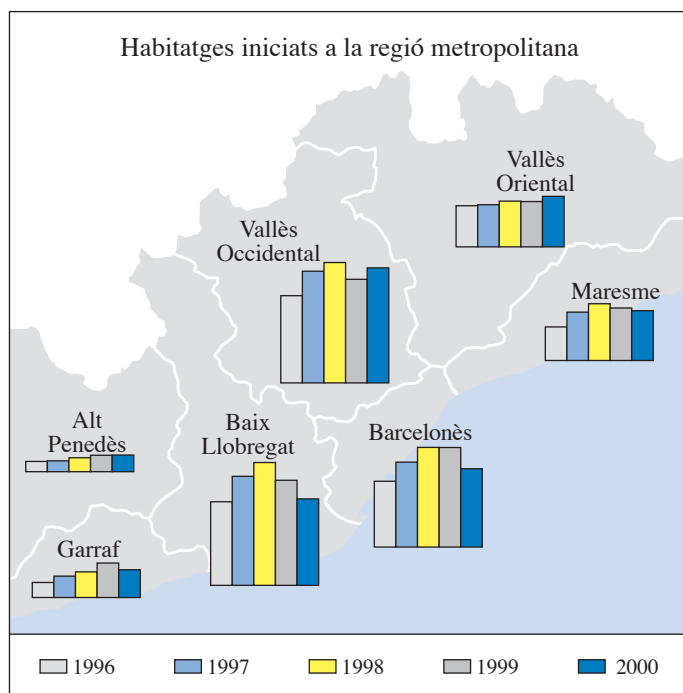
Les xifres d'habitatges iniciats del tercer trimestre semblen certificar el final del període de fort creixement del sostre residencial iniciat a mitjan dels noranta.

El transcurs de l'any ha anat confirmant progressivament el que molts analistes ja advertien fa temps: els volums de la nova producció residencial havien assolit uns nivells tan elevats durant el trienni 1997-1999 que era difícil mantenir-los gaire temps més, especialment quan les condicions d'accessibilitat a un habitatge en propietat han començat a empitjorar. Per això, a ningú pot sorprendre que les xifres d'habitatges iniciats dels primers nou mesos de 2000 siguin inferiors –tant a Barcelona com a la RMB i també al conjunt de Catalunya– a les de 1999, un any que, juntament amb el 1998 passaran a la història com el bienni en el que es van assolir els volums de construcció residencial més elevats del darrer quart de segle.

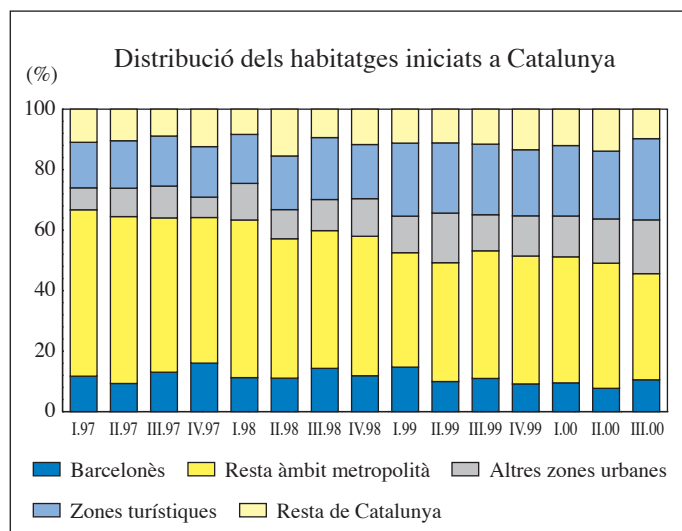
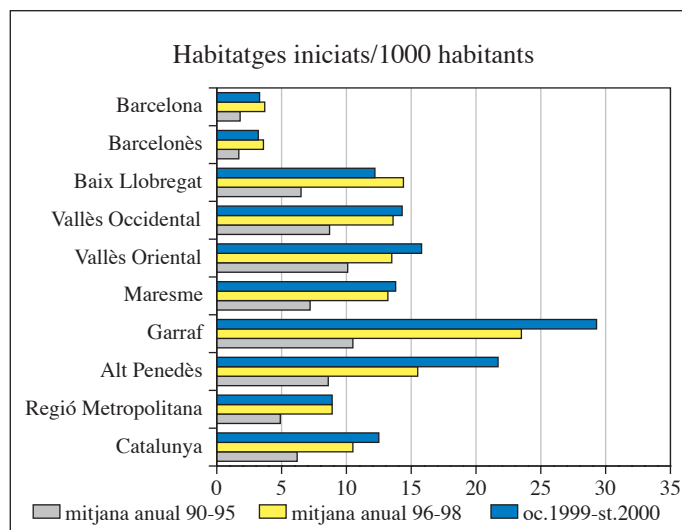
Deixant de banda la impressió tan negativa que transmet el gràfic adjunt, el cert és que les xifres d'habitatges iniciats durant els primers mesos de 2000 –especialment el primer semestre– no només no són particularment baixes, sinó que es troben entre les més elevades de la dècada. Només presenten signe negatiu si es comparen amb les de l'any anterior i, en alguns casos, també amb les de 1998. Una evolució negativa que s'aguditza i generalitza durant el tercer trimestre.

Habitatges iniciats a les comarques de la RMB			
	1998	1999	3r.tr.2000
Alt Penedès	1.228	1.447	239
Baix Llobregat	10.827	9.262	1.166
Barcelonès	8.783	8.775	1.425
Garraf	2.258	3.040	405
Maresme	5.005	4.626	382
Vallès Occidental	10.610	9.130	1.548
Vallès Oriental	4.027	3.995	1.007

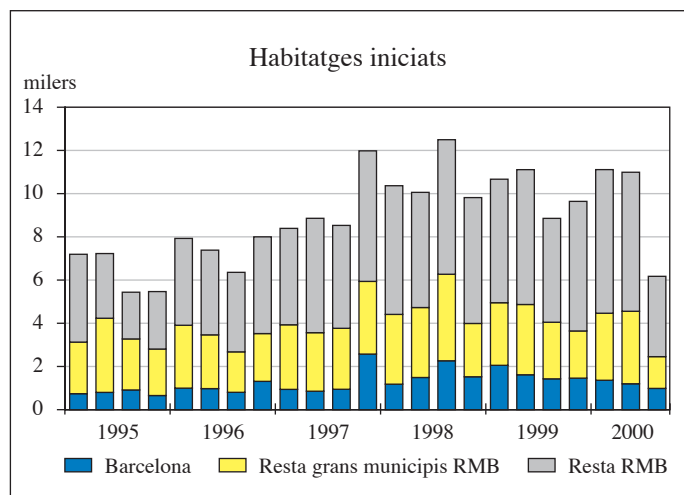
El retrocés que reflecteixen les dades d'habitatges iniciats a tot Catalunya durant el tercer trimestre s'ha de relativitzar per l'elevat nivell d'activitat en què es mou el sector.

Analitzats en detall aquests resultats, crida l'atenció el fort descens que s'observa entre els habitatges iniciats a Barcelona. Potser és el cas més il·lustratiu dels efectes de l'acumulació de projectes –en aquest cas durant el 1998 i 1999–, per ser fàcilment identificables amb la renovació urbana que s'està duent a terme a diverses zones de la ciutat com ara Sant Martí –els blocs de l'obertura de la Diagonal i del Front Marítim del Poblenou entre d'altres– i a diferents indrets de Sant Andreu. Aquesta acumulació, que també s'ha produït a d'altres municipis o zones de Catalunya amb dinàmiques, condicions del parc i mancances molt diferents, s'ha estès per la fortalesa d'una demanda que s'ha volgut afanyar a aprofitar unes condicions financeres i de preus de venda que només podien empitjorar, com efectivament s'ha constatat a mesura que l'any avançava.

Però per contextualitzar els resultats més recents no és suficient veure els esdeveniments dels darrers dos anys i explicar els elevats nivells de producció com una resposta dels promotors –avançant projectes– a una demanda elevada que, tard o d'hora, s'havia de desinflar. Al nostre parer, cal remuntar-se molt més enrera per entendre perquè els volums de producció actuals –en termes d'habitatges iniciats– més que doblen els existents l'any 1990.

Així, malgrat els diversos alts i baixos que s'han registrat al llarg de la dècada tant en la sèrie d'iniciats com d'acabats, hom pot qualificar els noranta com un decenni clarament expansiu, amb dues fases ben diferenciades. Durant la primera meitat de la dècada –amb uns nivells d'activitat en la construcció residencial comparativament baixos– l'oferta d'habitatge nou es limitava a cobrir una part del dèficit acumulat de primera residència derivat de l'extraordinari increment dels preus de venda registrat durant la segona meitat dels vuitanta que va acabar per provocar una forta retracció de la demanda.

Durant els anys centrals de la dècada, gràcies a polítiques públiques actives com ara els successius plans de l'habitatge, a un tractament fiscal favorable a la compra d'habitatge, a l'estancament dels preus i a la progressiva millora de les condicions de finançament, la demanda va anar passant de la seva condició potencial a efectiva. En especial, va ser una etapa de construcció d'habitatges destinats bàsicament a residència habitual, amb una especial incidència a les poblacions mitjanes i grans de l'entorn de Barcelona.

Posteriorment, l'accentuació a la baixa dels tipus d'interès, la persistència d'unes condicions fiscals molt favorables i l'absència, en un primer moment, de tensions alcistes remarcables en els preus de venda van acabar d'animar la demanda. Una demanda que, a més, va copsar ràpidament els avantatges d'adquirir un habitatge enfront d'altres opcions, ja fos com a bé d'ús –enfront del lloguer–, o com una inversió, atès que les modalitats d'estalvi més tradicionals gaudien cada cop d'una pitjor remuneració.

Aquesta bona disposició de la demanda envers l'adquisició d'habitatge és al darrer dels extraordinaris volums de producció assolits durant la segona meitat de la dècada. Els promotors es van posar a construir –com feia molt de temps no es recordava– habitatges destinats a primera residència a les zones més urbanes, però també segona residència a les zones turístiques.

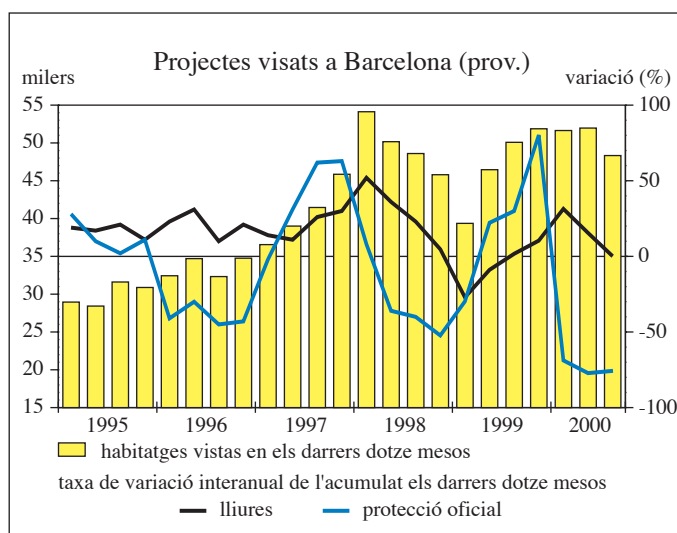
Projectes d'habitatges visats pel Col·legi d'Arquitectes (Província de Barcelona)

Any	1r.trim	2n.trim	3r.trim	4t.trim	Total
1989	7.835	11.753	6.280	7.074	32.942
1990	6.104	5.482	5.059	3.844	20.489
1991	5.521	5.558	4.728	5.763	21.570
1992	5.652	6.150	5.936	4.130	21.868
1993	4.959	6.826	4.803	6.142	22.730
1994	6.337	7.329	6.970	7.108	27.744
1995	7.547	6.801	10.154	6.382	30.884
1996	9.099	9.066	7.780	8.813	34.758
1997	10.894	11.518	10.238	13.205	45.855
1998	19.164	7.558	8.671	10.404	45.797
1999	12.731	14.656	12.290	12.195	51.872
2000	12.500	14.984	8.654		

Font: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Total	Lliures	Protecció oficial
3r.tr.2000/3r.tr.1999	-29,6	-27,1	-71,2
1r.sem.2000/1rsem.1999	0,4	6,8	-77,2
1999/1988	13,3	10,4	80,2
1998/1997	-0,1	4,7	-52,3

A Barcelona, per exemple, el rastreig de les llicències d'obres mostra com s'ha construït tant a solars llargament abandonats com a d'altres susceptibles d'experimentar un canvi d'ús. I això amb independència de la dimensió d'aquests solars i de si estaven integrats en zones urbanes molt consolidades o que estaven reordenació urbanística.

Habitatges iniciats als municipis de més de 50.000 habitants de la RMB

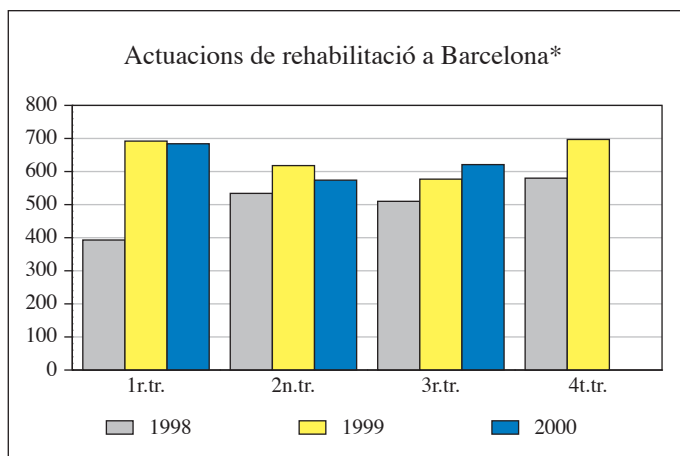
	3r.tr.2000	1999	Variació (%) ¹
Barcelona	983	6.558	-24,5
l'Hospitalet de Llobregat	59	676	-37,4
Badalona	332	1.139	-18,9
Sabadell	246	1.637	-1,3
Terrassa	181	2.391	1,7
Santa Coloma de Gramenet	39	223	33,5
Mataró	43	1.001	-18,4
Cornellà de Llobregat	14	339	28,0
Sant Boi de Llobregat	44	681	-42,4
el Prat de Llobregat	83	276	-10,3
Rubí	252	990	13,7
Viladecans	62	727	-53,4
Granollers	36	395	18,6
Cerdanyola del Vallès	80	479	-7,7
Total municipis>50.000	2.454	17.512	-15,4
Total RMB	6.172	40.275	-6,7
Total Catalunya	13.527	78.268	-0,6

1. Variació interanual dels darrers dotze mesos.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge.

En definitiva, si durant els primers noranta la producció residencial va servir per pal·liar el dèficit acumulat, la dels darrers noranta ha de servir per accelerar la modernització del parc i cobrir necessitats futures. Almenys això és el que es pot deduir de la comparació dels valors de la construcció residencial en els darrers anys –més de 6.000 anuals a Barcelona, més de 50.000 a les zones urbanes i més de 70.000 a Catalunya–, amb les necessitats estimades d'habitatge de la població existent. Una població que, amb les dades oficials a la mà, es mostra força estancada en els darrers anys.

A un altre nivell, també convé detenir-se a analitzar què ha suposat pel sector de la construcció el fet que s'hagin doblat els valors de la construcció residencial al llarg de la dècada. En essència, hom pot parlar d'un canvi en l'estructura de la producció de l'oferta, amb un augment del pes relatiu de la construcció residencial a costa de l'obra pública i de l'edificació no residencial i una notable dinamització del segment de la rehabilitació.

* Sol·licituds de subvenció presentades a la campanya "Barcelona posa't guapa".

Font: Institut Municipal del Païssatge Urbà i la Qualitat de Vida

Les circumstàncies que han afavorit aquest canvi es poden sintetitzar de forma esquemàtica: major rendiment econòmic de la construcció residencial; restriccions pressupostàries institucionals per poder assumir els compromisos d'integració en la UE que han frenat la inversió en infraestructures; i augment de la sensibilitat envers el manteniment del parc d'habitatges que ha afavorit el creixement del subsector de la rehabilitació.

En relació amb aquest darrer punt, i a més de les dades de superfície sotmesa a reforma i ampliació que habitualment oferim a l'apartat de llicències d'obres, hem incorporat un nou gràfic que mostra l'evolució del nombre d'actuacions de rehabilitació d'edificis a Barcelona, en concret, de les acollides a la campanya "Barcelona posa't guapa". Unes 2.500 actuacions anuals en els darrers dos anys, molt concentrades a l'Eixample, com posen de relleu les dades de la monografia.

Sostre previst a les llicències d'obres aprovades (m²)									
	Sostre nou							Reforma i Ampliació	Total¹
	Residencial	Aparcament	L.comercials	Oficines	Equip.i hotels	Indús.i altres	Total nou		
1990	451.787	629.003	241.413	267.339	301.827	111.789	2.003.158	202.625	2.205.783
1991	252.847	435.874	122.016	202.940	127.512	55.567	1.196.756	147.425	1.344.181
1992	192.105	278.695	110.557	86.292	82.541	50.917	801.107	194.087	995.194
1993	286.341	507.874	119.905	105.890	106.016	57.222	1.183.248	375.741	1.558.989
1994	230.622	355.673	70.140	14.975	58.245	30.403	760.058	243.554	1.003.612
1995	337.926	430.047	193.079	11.795	56.219	37.633	1.066.699	304.241	1.370.940
1996	298.914	202.588	86.594	19.358	39.660	16.612	663.726	325.598	1.080.468
1997	555.174	437.184	230.673	22.627	56.765	108.859	1.411.282	325.985	1.737.267
1998	579.302	281.106	102.442	16.277	91.198	73.465	1.143.790	422.608	1.566.398
1999	629.971	337.405	114.534	19.021	89.231	171.061	1.361.223	414.364	1.775.587
1r.tr.	109.005	119.264	21.724	861	39.571	38.182	328.607	80.567	409.174
2n.tr.	161.634	76.933	34.446	2.390	18.326	8.517	302.246	107.155	409.401
3r.tr.	100.340	39.711	18.051	434	25.184	49.824	233.544	96.504	330.048
4t.tr.	258.992	101.497	40.313	15.336	6.150	74.538	496.826	130.138	626.964
2000	176.377	91.855	36.772	9.895	5.257	17.589	337.745	123.944	461.689
1r.tr.	114.028	70.085	29.865	1.173	27.786	60.111	303.048	95.087	398.135
3r.tr.	78.884	46.841	14.052	6.982	21.781	35.399	203.939	101.896	305.835

1. A partir de 1996 canvia la classificació per usos i en els diferents epígrafs es comptabilitzen els usos assignats per plantes. El total recull la resta d'usos i per això pot ser superior al sostre nou més el de reforma i ampliació.

Les dades dels darrers dotze mesos de tots els quadres d'aquest apartat són provisionals.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Direcció d'Actuació Urbanística.

Habitatges i places d'aparcament				
	Habitatges			Places d'aparcament
	Nous	Amp. i reforma	Total	
1992	1.815	98	1.913	11.499
1993	2.761	689	3.450	19.609
1994	2.483	349	2.832	14.202
1995	3.978	927	4.905	15.642
1996	3.348	1.053	4.401	6.521
1997	5.795	874	6.669	15.199
1998	6.112	1.297	7.409	10.336
1999	6.663	944	7.607	11.682
1r.tr.	1.061	165	1.226	3.558
2n.tr.	1.712	215	1.927	2.586
3r.tr.	1.268	299	1.567	2.098
4t.tr.	2.622	265	2.887	3.440
2000	1.815	150	1.965	2.934
1r.tr.	1.121	157	1.278	2.925
3r.tr.	990	249	1.239	2.015

Mentre que el sostre nou mostra un estancament en relació amb un any enrer, el perfil expansiu de les obres de reforma es concreta tant en l'augment del nombre de llicències com del total de superfície afectada.

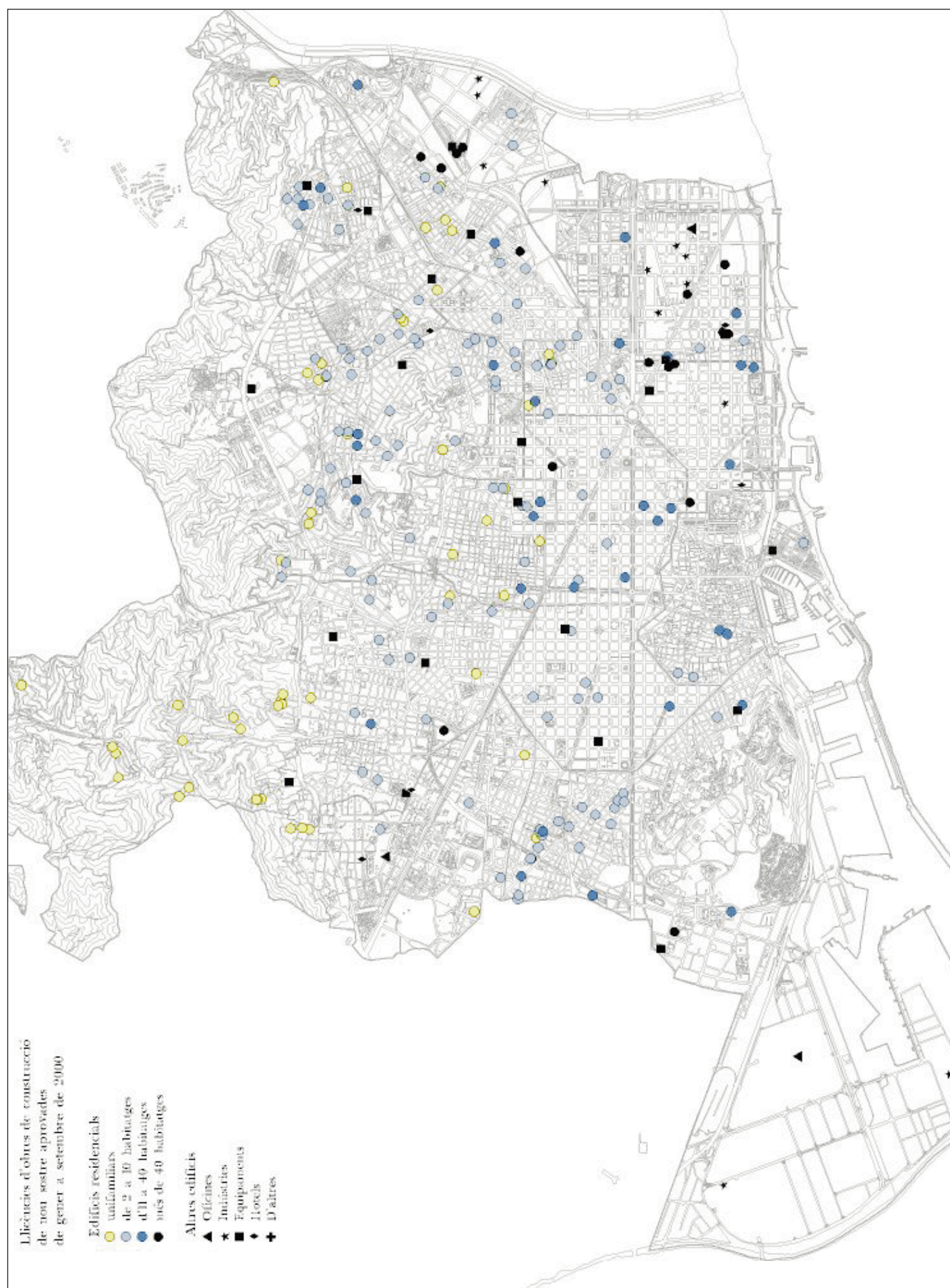
Amb un nivell d'activitat global semblant al d'un any enrer, les dades de llicències d'obres concedides durant els primers nou mesos de l'any presenten com a tret més rellevant l'impuls del sostre de reforma i ampliació; un impuls que, si bé s'ha esmorteït en relació amb el registrat durant el primer trimestre de l'any, revela la creixent importància d'aquesta categoria dins del conjunt de l'obra que s'executa a la ciutat.

Efectivament, amb un augment interanual en el període gener-setembre d'enguany que supera el 13 per cent, ja representa més d'una quarta part del conjunt d'obra prevista a la ciutat.

Es manté el predomini absolut de les promocions residencials en el sostre de nova planta gràcies a les grans operacions en curs d'execució situades a Sant Andreu i Sant Martí.

Pel que fa al sostre de nova planta i com és habitual en els darrers anys, les promocions residencials són les protagonistes absolutes. I no només perquè el sostre residencial ja representa més del 40 per cent del total, sinó també perquè si se sumen els m² de sostre d'aparcaments i el comercial associat sumen gairebé dos terços del total de superfície prevista. Un cop més, destaquen per la seva grandària els nous edificis residencials pertanyents als projectes urbanístics que s'estan desenvolupant al Front Marítim, al Poblenou i a Sant Andreu.

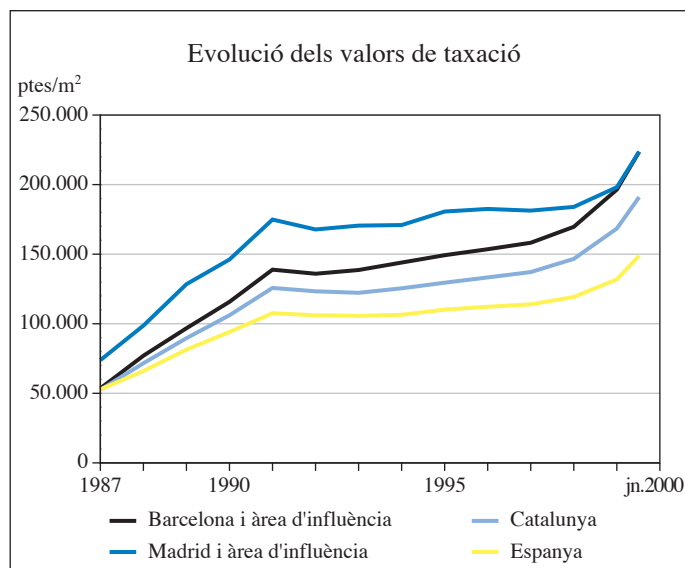
Convé destacar, dins del segment d'obra nova, el revifament que s'observa en el sostre destinat a oficines després de molts anys d'atonía. Un canvi que té el seu origen en l'escassetat de l'oferta d'aquest tipus de sostre en un moment d'intensa activitat econòmica i en el creixent atractiu de la ciutat com a seu d'activitat empresarials, especialment en un segment de ràpid desenvolupament com el de les noves tecnologies.

Valors de taxació al mercat immobiliari residencial

Evolució dels valors de taxació (ptes/m²)				
	Habitatge nou		Habitatge de 2a mà	
	Barcelona i àrea d'influència	Madrid i àrea d'influència	Barcelona i àrea d'influència	Madrid i àrea d'influència
1987	72.947	104.947	50.540	72.594
1988	99.220	134.725	72.685	97.794
1989	124.458	156.387	93.563	126.720
1990	150.420	202.748	112.834	142.987
1991	178.787	221.424	134.346	167.865
1992	151.334	184.150	130.388	164.207
1993	156.864	185.562	135.475	167.052
1994	164.167	192.794	141.721	168.917
1995	168.116	195.808	144.889	175.515
1996	171.101	195.076	148.638	178.998
1997	180.149	197.900	153.909	178.080
1998	200.512	207.253	164.949	181.047
1999	229.533	220.829	189.932	195.331
1r.tr.	214.729	214.928	178.998	188.085
2n.tr.	226.373	220.046	186.104	192.218
3r.tr.	231.411	220.594	191.819	197.693
4t.tr.	245.620	227.747	202.805	203.329
2000				
1r.tr.	256.765	235.045	208.817	211.256
2n.tr.	261.063	255.136	218.426	218.967

Font: Ministerio de Fomento

L'evolució en el segment de segona mà mostra una trajectòria més homogènia entre els dos àmbits sense senyals de desacceleració en el ritme de creixement dels preus. Un comportament fins a cert punt previsible atès el caràcter d'oferta substitutiva que juga l'oferta de segona mà a mesura que la de nova construcció es redueix o el diferencial de preus entre ambdues es dispara.

Els preus de venda dels habitatges nous a Barcelona han continuat creixent durant el segon semestre, tot i que a un ritme sensiblement inferior al d'un any enrere.

Si bé en el moment de tancar aquesta edició només disposavem de dades parcials i encara provisionals de com han evolucionat els preus de venda al mercat immobiliari residencial de nova planta durant el segon semestre, es confirma que l'oferta disponible s'ha reduït sensiblement. Per contra, la mitjana dels preus de venda dels habitatges nous en oferta s'ha mantingut clarament a l'alça fins a les 360.000 pts./m², segons dades de Tecnigràma. Una mitjana de preus que representa un creixement interanual del 13 per cent, nou punts menys que un any enrere.

Variació (%)	Barcelona i àrea d'influència	Madrid i àrea d'influència
Habitatge nou		
2n.tr.2000 / 2n.tr.1999	15,3	15,9
1r.sem.2000/1r.sem.1999	17,4	12,7
1999/1998	14,5	6,6
Habitatge de 2a mà		
2n.tr.2000 / 2n.tr.1999	17,4	13,9
1r.sem.2000/1r.sem.1999	17,0	13,1
1999/1998	15,1	7,9

L'evolució dels valors de taxació del mercat residencial de l'àrea de Barcelona durant el primer semestre de 2000 no recullen encara el canvi de situació i d'expectatives en el que es mou el sector immobiliari en funció del canvi d'orientació dels tipus d'interès. Potser el fet que l'augment del segon trimestre hagi estat inferior al del primer en més de quatre punts relatius es pot interpretar com un primer senyal d'aquest canvi de tendència. Uns símptomes de canvi que a l'àrea de Madrid encara no es detecten atès que el cicle dels preus –vista l'evolució dels darrers tres anys– sembla més retrasat que no pas a Barcelona.

VI. Ocupació, oferta d'activitat econòmica i rendes salarials

Estimació de la població activa i ocupada									
Període	Població Activa							Residents ocupats	
	Barcelona			Regió Metropolitana			Catalunya	Barcelona	RMB
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Total	Total
31 des. 92	703.983	408.313	295.670	1.745.789	1.078.796	666.993	2.492.300	634.492	1.540.611
31 des. 93	695.445	392.369	303.076	1.832.178	1.100.148	732.030	2.573.700	609.109	1.572.425
31 des. 94	686.907	393.837	293.070	1.850.809	1.103.738	747.071	2.617.400	599.989	1.603.232
31 des. 95	678.369	376.385	301.984	1.871.244	1.104.763	766.481	2.663.500	602.301	1.650.361
31 des. 96	679.737	377.372	302.365	1.896.387	1.119.434	776.953	2.696.600	613.112	1.693.393
31 des. 97	676.063	369.574	306.489	1.881.223	1.110.390	770.833	2.691.000	617.199	1.703.854
31 març. 98	673.642	368.899	304.743	1.871.082	1.094.860	776.222	2.680.900	615.506	1.699.979
30 juny 98	674.104	376.560	297.544	1.873.001	1.093.528	779.473	2.701.200	620.231	1.717.626
30 set. 98	677.031	377.012	300.019	1.885.151	1.102.534	782.617	2.729.700	624.342	1.731.758
31 des. 98	672.146	370.998	301.148	1.864.870	1.090.018	774.852	2.692.300	622.206	1.719.079
31 març. 99	671.838	375.181	296.657	1.863.592	1.085.086	778.506	2.686.400	622.735	1.722.359
30 juny 99	665.640	368.921	296.719	1.849.700	1.081.424	768.276	2.670.000	619.895	1.719.170
30 set. 99	665.766	367.669	298.097	1.848.140	1.084.051	764.089	2.691.200	620.639	1.718.995
31 des. 99	668.520	363.675	304.845	1.856.450	1.073.253	783.197	2.686.700	624.349	1.729.280
31 març 00	670.110	370.210	299.900	1.861.200	1.072.560	788.640	2.689.900	626.345	1.735.605
30 juny 00	671.400	372.950	298.450	1.861.860	1.067.140	794.720	2.704.100	629.638	1.743.080
30 set. 00	672.780	372.070	300.710	1.867.520	1.069.560	797.960	2.738.600	630.690	1.746.400

Nota: Les dades dels últims quatre trimestres són provisionals.
Font: Estimació pròpia a partir de les dades censals, de l'Enquesta de Població Activa per a Barcelona i província, i de les dades d'atur registrat.

Variació	30 set. 2000/ 30 set. 1999	31 des. 1999/ 31 des.1998	31 des. 1998/ 31 des.1997
Barcelona			
Total actius	1,1	-0,5	0,2
Homes	1,6	-2,0	-0,5
Dones	0,4	1,2	1,1
RMB			
Total actius	1,0	-0,5	0,4
Homes	-0,1	-1,5	-0,6
Dones	4,4	1,1	1,7

De la diversitat de dades estadístiques que emanen del mercat laboral comencen a sorgir els primers signes de trajectòries divergents. El més positiu és que el nombre d'ocupats ha continuat augmentant.

Pel que s'ha vist durant els mesos centrals de l'any, el 2000 pot marcar el punt d'inflexió en la trajectòria expansiva que ha registrat el mercat laboral durant la segona meitat dels noranta. La població activa segons l'EPA, tot i que presenta petits guanys relatius, es mostra incapaç de superar els màxims assolits fa tot just un parell d'anys. Un fet del que sembla deduir-se que l'EPA no recull, o ho fa de manera molt tangencial, els nous col·lectius de població potencialment activa com ara els derivats de l'augment del nombre d'immigrants. En aquesta situació d'estancament de la població activa oficial, l'increment constant del nombre d'ocupats s'ha traduït en un augment important de les taxes d'ocupació i en un ràpid descens de les xifres d'atur fins a cotes desconegudes d'ençà que existeixen dades registrals. Uns mínims que, alhora, ajuden a explicar la sensible desacceleració que durant la segona meitat de l'any afecta la trajectòria descendent de l'atur.

Taxes d'activitat i d'ocupació (Barcelona)			
Període	Total	Homes	Dones
Taxa d'activitat			
1996 (padró)	66,7	77,7	56,3
1r.tr.1998	69,1	79,3	60,0
2n.tr.1998	69,4	81,1	58,8
3r.tr.1998	69,9	81,7	59,3
4t.tr.1998	68,5	79,7	58,5
1r.tr.1999	67,1	78,7	56,6
2n.tr.1999	67,0	77,6	57,3
3r.tr.1999	66,4	76,9	56,8
4t.tr.1999	68,7	78,1	60,1
1r.tr.2000	67,9	77,4	59,1
2n.tr.2000	68,2	78,4	58,7
3r.tr.2000	69,1	79,1	59,8
Taxa d'ocupació			
1996 (padró)	52,9	64,3	42,2
1r.tr.1998	57,7	70,1	46,5
2n.tr.1998	58,5	72,1	46,1
3r.tr.1998	58,0	72,1	45,4
4t.tr.1998	57,7	70,7	46,1
1r.tr.1999	57,8	70,6	46,3
2n.tr.1999	58,6	71,0	47,3
3r.tr.1999	58,6	69,8	48,4
4t.tr.1999	59,5	70,2	49,7
1r.tr.2000	59,8	69,5	50,7
2n.tr.2000	60,7	70,6	51,6
3r.tr.2000	61,8	71,3	52,9

Nota: Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.
Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.

Evolució de l'atur registrat a Barcelona i a la Regió Metropolitana

Període	Total	Masculí	Femení	<25 anys	45 i més	Indústria	Construcció	Serveis	S.o.a.
Barcelona									
31 des. 1992	69.491	32.795	36.696	14.029	19.055	23.785	4.461	37.193	3.956
31 des. 1993	86.336	44.246	42.090	18.432	23.765	28.785	5.567	46.312	5.529
31 des. 1994	86.918	45.129	41.789	16.806	27.639	28.922	5.183	45.611	7.016
31 des. 1995	76.068	38.808	37.260	11.121	27.890	23.658	4.535	40.906	6.793
31 des. 1996	66.625	33.273	33.352	9.255	26.114	18.554	3.946	36.435	7.511
31 des. 1997	58.864	28.026	30.838	7.584	23.037	14.196	3.259	34.114	7.105
31 març 1998	58.136	27.210	30.926	7.104	22.928	13.520	3.113	34.526	6.788
30 juny 1998	53.873	24.609	29.264	5.892	22.170	12.677	2.822	31.834	6.352
30 set. 1998	52.689	23.798	28.891	5.928	21.749	12.439	2.805	31.157	6.085
31 des. 1998	49.940	22.837	27.103	5.113	21.292	11.859	2.590	29.793	5.501
31 març 1999	49.103	22.136	26.967	4.899	21.048	11.343	2.451	29.576	5.520
30 juny 1999	45.745	20.483	25.262	3.991	20.393	10.636	2.393	27.533	4.956
30 set. 1999	45.127	20.108	25.019	4.011	20.124	10.390	2.401	27.208	4.891
31 des. 1999	44.171	19.944	24.227	3.488	20.542	10.032	2.330	27.103	4.503
31 març 2000	43.765	19.633	24.132	3.621	20.280	9.568	2.252	27.254	4.520
30 juny 2000	41.782	18.201	23.581	3.191	19.770	8.925	2.162	26.338	4.211
30 set. 2000	42.097	18.104	23.993	3.301	19.510	8.770	2.255	26.917	4.001
Regió Metropolitana									
31 des. 1992	205.248	94.980	110.268	55.186	43.936	87.125	19.395	84.296	13.813
31 des. 1993	259.753	132.910	126.843	73.260	61.738	105.867	24.933	108.209	19.869
31 des. 1994	247.577	125.478	122.099	61.345	63.764	96.656	21.921	104.999	23.032
31 des. 1995	220.883	109.646	111.237	44.857	66.167	80.441	19.440	97.275	22.807
31 des. 1996	202.994	99.511	103.483	38.954	66.000	67.857	17.991	92.253	24.018
31 des. 1997	177.369	82.619	94.750	30.720	59.740	54.737	14.641	86.387	20.641
31 març 1998	171.103	77.107	93.996	28.061	58.771	51.690	13.251	86.014	19.395
30 juny 1998	155.375	68.222	87.153	22.519	56.574	47.626	11.716	77.710	17.599
30 set. 1998	153.393	67.016	86.377	23.070	55.617	47.015	11.681	77.039	16.956
31 des. 1998	145.791	64.634	81.157	20.294	54.506	45.563	10.684	74.018	14.735
31 març 1999	140.715	60.758	79.957	18.601	53.385	43.283	9.781	72.695	14.281
30 juny 1999	130.530	55.374	75.156	15.509	51.672	39.904	9.271	67.536	13.145
30 set. 1999	129.145	54.929	74.216	15.537	51.026	39.042	9.601	67.420	12.419
31 des. 1999	127.162	54.890	72.272	13.256	52.126	38.184	9.425	67.401	11.512
31 març 2000	125.595	53.138	72.457	14.402	51.348	36.146	8.975	68.303	11.569
30 juny 2000	118.780	48.573	70.207	12.538	49.727	34.121	8.411	64.761	10.998
30 set. 2000	121.118	49.646	71.472	13.321	49.367	34.320	9.207	66.641	10.463
Catalunya									
31 des. 1999	174.175	72.233	101.942	20.705	69.895	50.889	13.375	93.950	14.583
30 set. 2000	161.162	64.048	97.114	18.492	65.163	46.184	12.749	87.612	13.483

Font: Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

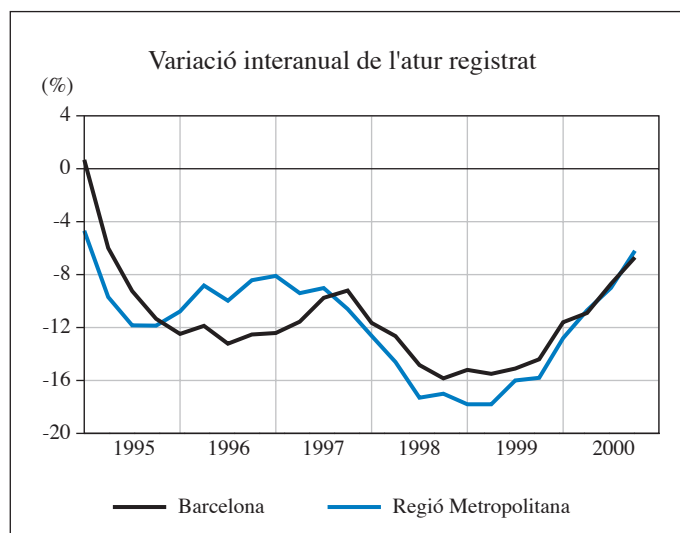
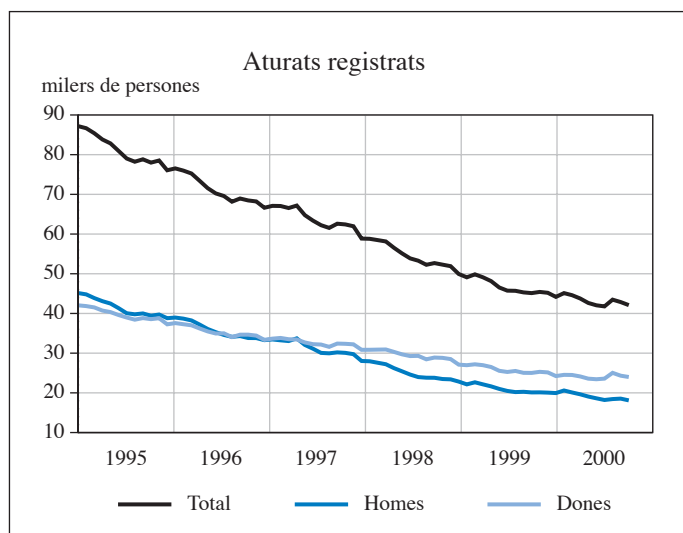
Variació (%)	Barcelona		RMB	
	set. 2000/ set. 1999	des. 1999/ des. 1998	set 2000/ set 1999	des. 1999/ des. 1998
Total	-6,7	-11,6	-6,2	-12,8
Masculí	-10,0	-12,7	-9,6	-15,1
Femení	-4,1	-10,6	-3,7	-10,9
<25 anys	-17,7	-31,8	-14,3	-34,7
45 i més	-3,1	-3,5	-3,3	-4,4
Agr., ram. i pesca	-35,0	3,0	-26,5	-19,1
Indústria	-15,6	-15,4	-12,1	-16,2
Construcció	-6,1	-10,0	-4,1	-11,8
Serveis	-1,1	-9,0	-1,2	-8,9
S.o.a.	-18,2	-18,1	-15,8	-21,9

Si malgrat tot hom dona crèdit a l'evolució i a les xifres de població activa estimada per l'EPA –recordem que la suma del total d'afiliats a la Seguretat Social més l'atur registrat supera en un 15 per cent el total d'ocupats i aturats estimats per l'EPA a nivell metropolità– les possibilitats de creixement de l'ocupació són cada cop més limitades. Malgrat que les taxes d'activitat, especialment les femenines, continuen sent relativament baixes, els incentius a la contractació i el dinamisme del mercat laboral ja no semblen suficients per capgirar la situació i reduir definitivament el diferencial de gairebé vint punts que existeix entre les taxes d'activitat masculina i femenina. Només la pervivència d'àmplies borses de treball submergit o no regulat, bàsicament en activitats terciàries, pot explicar el manteniment indefinit d'aquesta situació.

Taxes d'atur registrat

Període	Barcelona			RMB			Catalunya			Espanya
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
31 des. 1991	9,3	6,6	13,3	11,1	7,0	17,8	11,0	6,8	17,1	15,6
31 des. 1992	9,9	8,0	12,4	11,8	8,8	16,5	11,2	8,2	15,9	15,4
31 des. 1993	12,4	11,3	13,9	14,2	12,1	17,3	13,8	11,6	17,2	17,6
31 des. 1994	12,7	11,5	14,3	13,4	11,4	16,3	12,6	10,4	15,9	16,5
31 des. 1995	11,3	10,3	12,3	11,8	9,9	14,5	11,1	9,1	14,1	15,1
31 des. 1996	9,8	8,8	11,0	10,7	8,9	13,3	10,2	8,3	13,1	13,8
31 des. 1997	8,7	7,6	10,1	9,4	7,4	12,3	8,9	6,9	12,0	12,8
31 març 1998	8,6	7,4	10,1	9,1	7,0	12,1	8,6	6,4	11,7	12,6
30 juny 1998	8,0	6,5	9,8	8,3	6,2	11,2	7,5	5,5	10,4	11,5
30 set. 1998	7,8	6,3	9,6	8,1	6,1	11,0	7,4	5,3	10,2	10,9
31 des. 1998	7,4	6,2	9,0	7,8	5,9	10,5	7,4	5,4	10,1	11,0
31 març 1999	7,3	5,9	9,1	7,6	5,6	10,3	7,0	5,0	9,9	10,8
30 juny 1999	6,9	5,6	8,5	7,1	5,1	9,8	6,4	4,5	9,2	9,9
30 set. 1999	6,8	5,5	8,4	7,0	5,1	9,7	6,3	4,4	9,0	9,5
31 des. 1999	6,6	5,5	7,9	6,8	5,1	9,2	6,5	4,7	9,0	9,7
31 març 2000	6,5	5,3	8,0	6,7	5,0	9,2	6,3	4,5	8,9	9,7
30 juny 2000	6,2	4,9	7,9	6,4	4,6	8,8	5,8	4,0	8,3	8,9
30 set. 2000	6,3	4,9	8,0	6,5	4,6	9,0	5,9	4,1	8,3	8,9

Font: Elaboració pròpia amb dades de les OTG, INEM i EPA.

El procés de reducció de l'atur registrat s'ha moderat de manera tan acusada durant l'estiu que fins i tot s'ha interromput la successió de mínims que mes a mes assolía aquesta variable a tots els àmbits.

Si en el número anterior de la publicació i amb les dades dels primers quatre mesos de l'any ja s'apreciava un notable al·lentiment del ritme de descens del nombre d'aturats, l'evolució del mercat laboral durant el tercer trimestre d'enguany ha confirmat els símptomes d'esgotament d'aquest procés i possiblement d'aquest model de creixement dels nivells d'ocupació. Només cal constatar que en els darrers dotze mesos les xifres d'atur s'han reduït en poc més de tres mil persones a Barcelona i uns vuit mil al conjunt metropolità, volums sensiblement inferiors als d'un any enrere, quan l'atur es va reduir en aproximadament 7.500 i 24.000 efectius respectivament.

Aquesta dificultat creixent perquè les xifres d'atur registrat continuïn minvant contrasta més que mai amb la trajectòria clarament expansiva que durant aquest estiu ha mantingut encara l'afiliació al Règim General de la Seguretat Social. Per intentar explicar aquest notable i constant augment de l'afiliació d'actius sense que les xifres d'atur ho reflecteixen en tota la seva intensitat s'ha de recórrer com a mínim a tres fonts generadores de noves afiliacions que total o parcialment no passen per les oficines d'ocupació: la mà d'obra que s'incorpora al mercat laboral per primera vegada o després d'una absència llarga, la regularització d'ocupació submergida, i la pluriocupació.

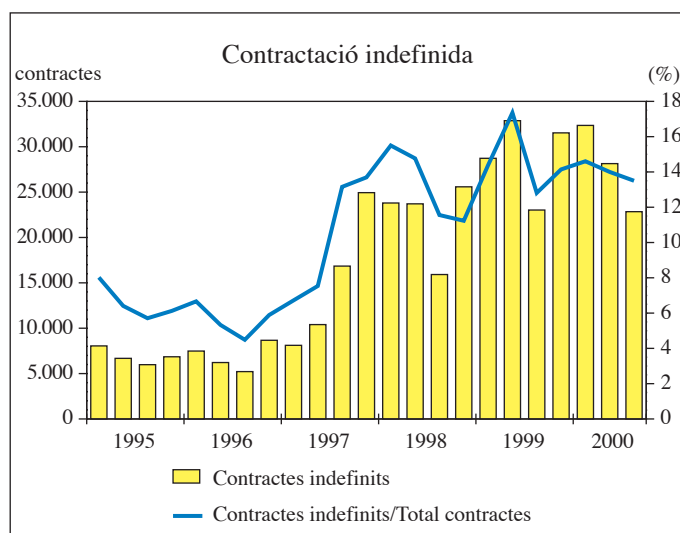
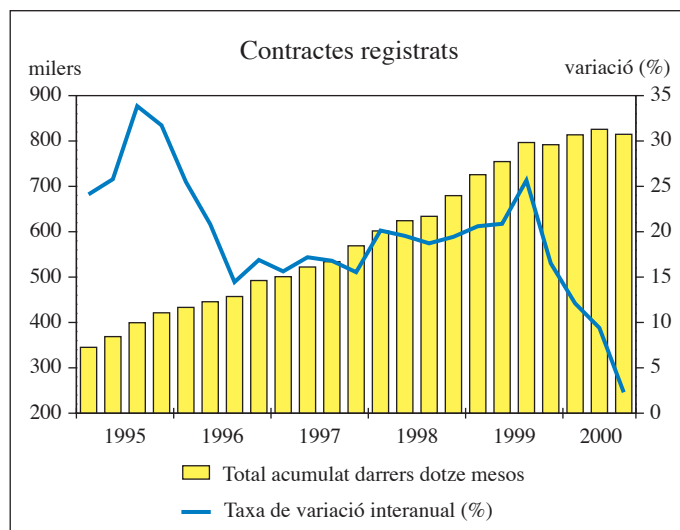
Distribució dels contractes registrats			
Període	Total	Temporals	Indefinitos
1991	379.209	—	—
1992	368.500	—	—
1993	268.898	—	—
1994	319.814	299.179	20.635
1995	421.277	393.713	27.564
1996	492.431	464.842	27.589
1997	568.954	508.653	60.301
1998	679.546	590.539	89.007
1r.tr.	153.555	129.755	23.800
2n.tr.	160.535	136.828	23.707
3r.tr.	137.718	121.801	15.917
4t.tr.	227.738	202.155	25.583
1999	791.822	675.673	116.149
1r.tr.	199.731	171.006	28.725
2n.tr.	189.411	156.540	32.871
3r.tr.	179.737	156.712	23.025
4t.tr.	222.943	191.415	31.528
2000			
1r.tr.	221.494	189.144	32.350
2n.tr.	201.568	173.427	28.141
3r.tr.	168.735	145.891	22.844

Font: Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació	3r.tr.2000/ 3r.tr.1999	1r.sem.2000/ 1r.sem.1999	1999/1998
Total contractes	-6,1	8,7	16,5
Temporals	-6,9	10,7	14,4
Indefinitos	-0,8	-1,8	30,5

El perfil de l'aturat es correspon cada cop més amb el d'una dona de mitjana edat amb experiència en el sector terciari.

Tot i que 42.000 aturats inscrits a les oficines d'atur de Barcelona i especialment els 121.000 del conjunt de la regió metropolitana representen un potencial teòricament notable de creixement dels volums d'ocupació, la realitat posa de manifest que amb taxes d'atur a l'entorn del sis per cent –i per sota del cinc en el cas del col·lectiu masculí– les dificultats per continuar reduint les xifres d'atur a un ritme apreciable són cada cop més importants. Especialment en una situació de creixent envelliment dels actius desocupats i en un moment en què les expectatives econòmiques a curt i mitjà termini s'han enrarit notablement per l'encariment del preu del petroli i el repunt inflacionista.

Pràcticament sense excepció, les taxes d'atur de final de l'estiu han repuntat per sobre dels mínims assolits a mitjan d'any.

Una simple ullada a l'evolució recent dels diferents segments de l'atur tant a Barcelona com a l'entorn metropolità posa de manifest que en els darrers mesos la reducció del nombre d'actius registrats com aturats ja no ha estat tan general com en anys anteriors sinó que s'ha concentrat en uns col·lectius molt concrets. D'una banda, el ritme de descens de l'atur masculí ha continuat sent molt més accentuat que el femení; de l'altra, l'absorció de mà d'obra experimentada o anteriorment ocupada en activitats industrials juntament amb la que demanda una primera ocupació ha compensat l'estancament que, a manera de novetat en els darrers anys, s'ha produït en l'atur d'origen terciari.

Contractes segons tipologia i sexe (3r.tr.2000)			
Contractes	Total	Homes	Dones
Indefinitos	22.844	12.458	10.386
— a temps parcial	4.225	1.816	2.409
— ordinaris	7.331	4.501	2.830
— minusvàlids	167	104	63
— incentivats	7.278	3.958	3.320
— convertits en indef.	3.843	2.079	1.764
Temporals	145.891	70.022	75.869
— pràctiques	1.717	774	943
— temps parcial	36.036	12.588	23.448
— bonificats	58	30	28
— minusvàlids	261	160	101
— obra o servei	41.941	26.273	15.668
— eventuais	43.329	22.926	20.403
— interinitat	18.698	5.344	13.354
— formació	603	379	224
— resta	3.248	1.548	1.700

Contractes temporals segons durada (mesos)					
Període	<1	1-6	6-18	>18	Indeterm.
1998	181.707	185.769	18.842	575	203.646
1r.tr.	36.766	40.273	4.013	188	48.515
2n.tr.	42.403	44.458	3.258	136	46.573
3r.tr.	39.929	40.149	4.025	103	37.595
4t.tr.	62.609	60.889	7.546	148	70.963
1999	181.463	212.914	22.130	641	258.525
1r.tr.	51.078	50.802	4.758	184	64.184
2n.tr.	41.655	49.551	3.922	134	61.278
3r.tr.	41.303	51.050	5.587	164	58.608
4t.tr.	47.427	61.511	7.863	159	74.455
2000					
1r.tr.	38.905	56.405	6.167	181	87.486
2n.tr.	41.394	56.783	4.704	95	70.451
3r.tr.	37.066	50.645	4.925	160	53.095

Variació (%)	Homes		Dones	
	Indefinitos	Temporals	Indefinitos	Temporals
3r.tr.2000/3r.tr.1999	0,9	-7,1	-2,8	-6,7
1r.sem.2000/1r.sem.1999	-2,7	7,8	-0,7	13,7
1999/1998	22,6	12,1	41,2	16,7

Després d'un primer semestre notablement expansiu, la contractació laboral comença a mostrar signes d'esgotament.

L'acabament de molts contractes laborals de temporada –associats bàsicament a activitats terciàries– no ha estat compensat enguany per un augment de la contractació a més llarg termini. A banda de l'evolució de les expectatives econòmiques, aquest retrocés del nombre de contractes temporals signats durant el tercer trimestre respon en part als efectes de l'augment acumulat durant el trienni anterior de la contractació indefinida. La situació a final d'estiu permet avançar que la contractació laboral d'enguany s'haurà concentrat notablement en el primer semestre, ja que a mesura que passen els mesos i es desinflen les expectatives de creixement, una part d'aquests contractes temporals no es renoven. Així, seguint la línia del que ha succeït a tot el país, el nombre dels que s'han signat a Barcelona durant el tercer trimestre ha estat sensiblement inferior al d'un any enrere.

El fet que el retrocés de la contractació laboral hagi estat especialment intens en el segment dels contractes temporals indeterminats i dels de duració inferior al mes, permet que es mantingui per quart trimestre consecutiu el pes dels contractes indefinits sobre el total a l'entorn del 14 per cent. Un percentatge insuficient per reduir significativament els índexs de temporalitat del mercat de treball català.

La contractació temporal i especialment els contractes a temps parcial i els eventuais continuen sent les principals portes d'accés de les dones al mercat de treball.

Una anàlisi més detallada dels contractes signats durant els mesos d'estiu reflecteix novament la situació ja típica de que el col·lectiu femení, amb una taxa d'ocupació sensiblement inferior a la dels homes, acapara més de la meitat dels contractes signats. Una aparent contradicció que en tot cas s'explica per una clara preeminència de les dones com a demandants d'ocupació i especialment perquè pateixen una major taxa de precarietat laboral que els homes. Mentre aquests són els beneficiaris de més del 54 per cent dels contractes indefinits signats a Barcelona durant els primers nou mesos, el col·lectiu de les dones només ha accedit al restant 46 per cent dels indefinits. Una situació que s'inverteix quan es tracta dels contractes temporals.

Per acabar, constatar que segons les xifres de contractació dels darrers quatre anys, els llocs de treball generats a Barcelona s'han beneficiat d'un nivell d'estabilitat lleument superior als de la resta del territori. Si es mesura la ràtio d'estabilitat segons el pes relatiu dels contractes indefinits sobre el total, la diferència favorable a Barcelona s'ha mantingut sense gaires canvis entre 1,5 i 2 punts relatius. Un diferencial esquifit a simple vista però notablement significatiu donat que es tracta de percentatges que es mouen entre el deu i el quinze per cent.

Treballadors afiliats a la Seguretat Social

Període	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
31 des. 1991	767.767	1.362.510	1.804.920				930.000	1.730.720	2.354.200
31 des. 1992	735.427	1.318.814	1.753.094			423.000	901.000	1.717.270	2.341.300
31 des. 1993	680.265	1.223.867	1.631.986			422.700	839.000	1.633.640	2.234.300
31 des. 1994	659.431	1.232.726	1.660.670			433.800	833.100	1.589.770	2.195.000
31 des. 1995	663.865	1.263.463	1.705.443			442.280	827.500	1.626.660	2.252.000
31 des. 1996	674.151	1.300.405	1.756.657	113.356	296.760	448.400	836.000	1.658.930	2.295.200
31 des. 1997	706.616	1.375.197	1.857.480	112.956	298.540	449.000	864.000	1.729.200	2.394.130
31 març 1998	721.099	1.413.250	1.916.256	113.878	298.700	449.460	878.100	1.762.440	2.451.000
30 juny 1998	734.492	1.449.956	1.984.912	115.544	303.898	459.070	893.900	1.800.010	2.527.300
30 set. 1998	732.439	1.449.244	1.980.238	116.209	306.280	463.008	893.400	1.800.120	2.523.600
31 des. 1998	745.462	1.469.393	1.981.904	117.395	309.770	465.938	902.000	1.826.050	2.527.500
31 març 1999	751.652	1.488.329	2.020.932	117.647	311.361	468.967	911.300	1.845.730	2.569.100
30 juny 1999	769.568	1.531.496	2.098.329	117.897	312.645	473.288	925.700	1.886.200	2.650.600
30 set. 1999	774.230	1.539.375	2.097.625	117.461	312.002	473.449	926.000	1.894.190	2.650.100
31 des. 1999	780.195	1.560.326	2.116.196	114.784	314.113	472.666	927.500	1.911.040	2.674.400
31 març 2000	793.728	1.593.962	2.156.043	114.634	315.375	474.546	943.150	1.954.300	2.720.300
30 juny 2000	804.603	1.628.898	2.229.286	115.152	318.294	481.543	953.600	1.988.700	2.786.100

Notes: Les dades d'autònoms en cursiva són mitjanes anuals. Les del Total d'afiliats són estimacions pròpies.

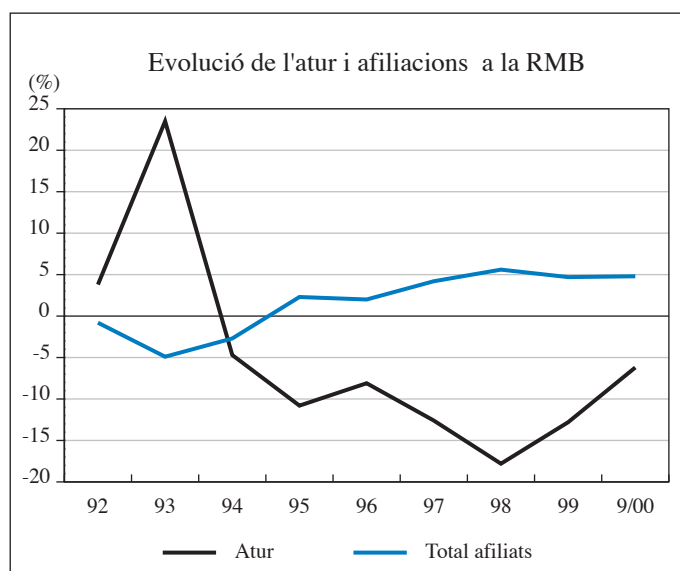
Font: (de totes les taules d'aquest apartat): Departament de Treball de la Generalitat i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	30 juny 2000/ 30 juny 1999	31 des. 1999/ 31 des. 1998	31 des. 1998/ 31 des. 1997
Afiliats R.G.			
— Barcelona	4,6	4,7	5,5
— RMB	6,4	6,2	6,8
— Catalunya	6,2	6,8	6,7
Autònoms			
— Barcelona	-2,3	-2,2	3,9
— RMB	1,8	1,4	3,8
— Catalunya	1,7	1,4	3,8

Les dades d'afiliació mostren que el primer semestre ha estat molt positiu quant a regularització i creació de nous llocs de treball.

Els nous màxims històrics que han assolit els registres de treballadors en actiu afiliats a la Seguretat Social a l'inici de l'estiu –últimes dades disponibles en el moment de tancar aquesta edició– reflecteixen el manteniment, per sisè any consecutiu, de la tendència expansiva dels nivells d'ocupació. Els gairebé dos milions d'afiliats que a mitjan del 2000 treballen a la regió metropolitana –gairebé la meitat ho fan o s'imputen a la ciutat central– superen àmpliament els màxims assolits a final de l'anterior cicle expansiu de l'economia catalana, a l'inici de la dècada dels noranta.

Novament, l'increment sostingut dels valors d'aquest registre supera l'augment d'ocupació que registren altres fonts i també la taxa de creixement real del PIB. S'espera però, que les dades de final d'estiu reflecteixin, com han començat a fer altres indicadors del mercat laboral, un cert alentiment del creixement de l'ocupació. És evident, d'altra banda, que ni l'economia catalana ni l'espanyola creixen any rere any perdent productivitat. La raó d'aquest diferencial de creixement nominal entre llocs de treball i producció generada s'ha de buscar, en primer lloc, en el procés de regularització d'ocupació submergida –que no és creació d'ocupació– i també en el pes creixent del treball a temps parcial. Sense oblidar les situacions de doble afiliació derivada de la pluriocupació, un fenomen en expansió.

La magnitud de l'augment del nombre d'ocupats que revelen les xifres d'actius afiliats contrasta amb la desacceleració de l'atur registrat.

Amb el recordatori de que l'evolució del nombre d'afiliats en actiu als diferents règims de la Seguretat Social només és una aproximació a l'augment real de l'ocupació en termes homogenis, sorprèn de manera positiva que l'augment d'afiliacions no es vegi afectat encara per la notable desacceleració que ha registrat tant el descens de l'atur com la contractació laboral. Tot sembla indicar però, que la trajectòria ascendent a l'entorn del 5,5 per cent que ha seguit el total d'afiliats a la regió metropolitana durant el primer semestre d'enguany no es mantindrà pas durant el segon semestre i l'augment a final d'any, tot i ser rellevant, previsiblement serà inferior al 4,7 per cent de 1999.

Distribució sectorial dels actius afiliats a la Seguretat Social

Sectors	Barcelona			Regió Metropolitana			(%) RMB/ Catalunya
	des.1998	des.1999	juny 2000	des.1998	des.1999	juny 2000	juny 2000
	Afiliats al Règim General						
Agricultura, ramaderia i pesca	311	1.166	1.262	1.416	2.368	2.554	31,5
Energia i aigua. Ind. Extractiva	7.504	7.838	7.499	9.264	10.238	9.499	58,9
Química, cautxú i plàstics	22.952	23.444	23.458	68.881	70.705	73.876	83,4
Ind. metall inclòs maquin. i equip	15.446	14.399	14.508	90.587	87.621	91.212	75,4
Mat. i equip tècnic, electr. i òptic	11.005	11.194	11.833	34.223	36.593	38.559	78,9
Material de transport	22.702	23.332	25.445	44.282	45.410	49.234	86,9
Paper, edició, arts gràf. i reprod.	18.266	18.196	18.341	39.250	40.023	41.372	79,2
Altra indústria manufacturera	28.357	28.501	28.498	120.928	127.842	131.272	60,9
Indústria	126.232	126.904	129.582	407.415	418.432	435.024	72,6
Construcció	37.450	41.837	44.848	98.543	114.204	124.241	62,3
Comerç i reparacions	121.166	131.115	128.008	258.978	283.077	289.794	73,8
Hoteleria	37.819	39.143	41.044	64.246	67.575	74.308	58,9
Transport i activitats annexes	36.597	34.397	38.430	62.770	63.257	69.480	76,9
Correus i telecomunicacions	13.282	12.619	14.336	14.731	15.237	17.002	83,0
Finances i assegurances	43.521	44.089	42.551	54.331	54.834	53.905	77,4
Serveis immobiliaris i de lloguer	11.295	12.649	13.345	18.619	21.756	22.875	74,4
Activ. informàtiques i d'investig.	14.075	14.793	16.554	17.846	20.384	22.428	92,7
Altres serveis a les empreses	113.339	121.439	131.790	155.268	168.464	185.882	82,1
Administració públ. i org. internac.	51.028	51.248	57.758	76.341	78.596	89.641	71,1
Ensenyament	38.787	40.403	38.157	65.518	68.413	64.710	78,7
Sanitat veterinària i serveis socials	51.907	54.634	51.411	94.275	97.681	89.374	74,4
Resta serveis socials i personals	47.965	53.720	55.493	77.744	85.911	87.540	77,1
Serveis	580.781	610.249	628.877	960.667	1.025.185	1.066.939	75,0
No classificats	688	39	34	1.352	137	140	44,6
Total assalariats	745.462	780.195	804.603	1.469.393	1.560.326	1.628.898	73,1
	Autònoms						
Agricultura, ramaderia i pesca	91	149	148	1.196	1.329	1.343	15,8
Indústria	12.525	12.751	12.564	43.039	42.096	42.017	67,9
Construcció	7.588	7.638	7.876	34.515	36.946	38.710	56,5
Serveis	97.117	93.931	94.266	230.839	232.980	235.494	68,9
No classificats	74	315	298	181	762	730	70,7
Total autònoms	117.395	114.784	115.152	309.770	314.113	318.294	66,1

Variació (%)	30 juny 2000/ 30 juny 1999	31 des. 1999/ 31 des.1998	31 des. 1998/ 31 des.1997
Barcelona			
Indústria	0,4	0,6	-1,3
Construcció	6,4	9,9	11,0
Serveis	4,0	3,9	6,4
RMB			
Indústria	2,6	2,2	2,5
Construcció	10,1	13,6	13,8
Serveis	6,2	5,6	7,0

Malgrat que el creixement del nombre d'ocupats a Barcelona ha estat més moderat que a la resta de l'entorn metropolità –un fet habitual i que respon al procés de descentralització i substitució d'activitats productives incompatibles amb un ús residencial de qualitat de la ciutat– el nombre d'assalariats afiliats al Règim General creixia un 4,6 per cent a mitjan d'any. Pràcticament el mateix ritme amb el que havia tancat el 1999.

Per branques d'activitat, el lideratge pel que fa a la generació de nous llocs de treball durant els darrers dotze mesos ha continuat repartit entre la Construcció –que ha registrat el major creixement en termes relatius– i els Serveis, que amb un increment superior a les 75.000 afiliacions al conjunt de la regió metropo-

litana ha concentrat el 75 per cent del total dels nous afiliats ocupats. Una polarització a l'entorn d'un segment de l'activitat econòmica que s'accentua notablement a la ciutat central, fins a absorbir nou de cada deu llocs de treball generats.

Una part creixent de la producció que finalment factura la indústria és realitzada per empreses de serveis.

Pot sorprendre l'escàs protagonisme de la indústria com a generadora directa d'ocupació precisament al llarg d'uns mesos en què la producció industrial, via exportacions i consum intern, ha estat una de les principals impulsores del creixement del PIB català. Una aparent paradoxa que s'explica per l'augment constant del nombre d'ocupats en el subsector dels serveis a les empreses. L'externalització, la subcontractació i la inversió en noves tecnologies contribueixen decisivament a l'augment dels nivells de productivitat aparent de la indústria catalana.

A nivell sectorial l'augment d'ocupació, llevat comptades excepcions, ha estat la tònica imperant durant el primer semestre tant a les activitats industrials com a les de serveis. La Fabricació d'automòbils i d'altre material de transport, juntament amb la Química, cautxú i plàstics, es revelen com les més expansives entre les industrials. Alhora, entre les activitats de serveis destaquen l'Hoteleria, els Transports, les Telecomunicacions i els Serveis a les empreses.

Enquesta de salaris a la indústria i serveis

Salaris mitjans (Guanys totals)				(Pts.)
	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
Guany mitjà mensual per treballador				
1997	n.d.	n.d.	219.800	215.189
1998	n.d.	n.d.	226.100	220.118
1r.tr.1999	236.442	233.688	216.772	211.920
2n.tr.1999	252.780	236.393	226.081	215.241
3r.tr.1999	256.661	236.279	228.562	226.597
4r.tr.1999	280.315	264.498	256.339	246.829
<i>Dones</i>	209.183	202.224	195.771	200.023
<i>Homes</i>	311.769	290.281	281.496	263.172
1r.tr.2000	247.150	230.632	222.351	216.270
2n.tr.2000	250.347	240.220	234.107	220.658
Guany mitjà per hora treballada				
1997	n.d.	n.d.	1.529	1.501
1998	n.d.	n.d.	1.576	1.543
1r.tr.1999	1.678	1.564	1.520	1.492
2n.tr.1999	1.777	1.647	1.578	1.519
3r.tr.1999	1.805	1.642	1.588	1.586
4r.tr.1999	1.977	1.844	1.788	1.733
<i>Dones</i>	1.533	1.466	1.419	1.429
<i>Homes</i>	2.163	1.997	1.931	1.837
1r.tr.2000	1.744	1.612	1.574	1.528
2n.tr.2000	1.760	1.677	1.634	1.552

Font (de totes les taules d'aquest apartat): Enquesta de Salaris a la Indústria i Serveis. INE. Les dades de Barcelona i província han estat facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Guany mitjà mensual			
	Barcelona	Província	Catalunya	Espanya
2n.tr.00/2n.tr.99	-1,0	1,6	3,6	2,5
1r.tr.00/1r.tr.99	4,5	-1,3	2,6	2,1
1999/1998	n.d.	n.d.	2,6	2,3

Iniciem en aquest número la difusió i anàlisi d'algunes de les dades de l'Enquesta de salaris a la indústria i als serveis que realitza l'INE. Una enquesta trimestral que té com a objectiu el seguiment continuat dels guanys salarials mitjans dels treballadors per compte aliena de la indústria, la construcció i de la majoria de serveis a la venda. Resten exclosos entre d'altres, els treballadors de les Administracions públiques, Ensenyament, Sanitat, Seguretat social i Servei domèstic, sens dubte una part important de l'ocupació terciària.

El que ens ha acabat d'animar a encetar aquesta via d'anàlisi ha estat el fet de poder disposar a partir d'ara, gràcies al treball i les gestions del Departament d'Estadística d'aquest Ajuntament, de les dades corresponents a Barcelona i província, obtingudes a partir d'una explotació especial de la mostra de centres de treball localitzats en aquests àmbits territorials. Atès però, que aquesta mostra no ha estat dissenyada per a ser representativa per aquests àmbits, s'ha de comptar amb una teòrica pèrdua de precisió dels resultats per a determinats col·lectius. Una altra particularitat és que l'explotació de les dades per sexe es realitza només el darrer trimestre de l'any.

El seguiment continuat de la mitjana dels guanys mensuals per treballador a diferents àmbits territorials serà d'utilitat per contrastar la magnitud dels corresponents diferencials de renda per càpita.

Amb la difusió periòdica d'aquestes dades a BARCELONA ECONOMIA es vol assolir un doble objectiu. D'una banda, completar la informació estadística del mercat laboral tradicionalment centrada en volums d'ocupació, atur i contractació. De l'altra, malgrat que aquestes dades no contemplen els guanys salarials d'aproximadament una tercera part dels ocupats, creiem que el seu comportament al llarg del temps, juntament amb la variació dels nivells d'ocupació, pot ser un bon indicador avançat de l'evolució de la Renda Familiar Disponible, tant en termes absoluts com comparativament entre els diferents àmbits territorials.

Abans d'iniciar l'anàlisi de les darreres dades disponibles cal especificar que els guanys mensuals són bruts –abans de retencions i pagaments socials a càrrec del treballador– i inclouen tant els pagaments ordinaris com els extraordinaris i els endarrerits. No s'inclouen les remuneracions fora de salari com ara dietes i indemnitzacions. Val a dir també, encara que de moment no presentem aquestes dades en detall, que l'enquesta agrupa el conjunt dels treballadors en dos grans grups –Empleats i Obrers– i ofereix també la mitjana de guanys mensuals i hores treballades per a cadascú d'aquests grups.

Resta dir que sota l'epígraf d'Empleats s'inclouen els treballadors que cotitzen a la Seguretat Social en els grups de l'1 al 7. Un ventall molt heterogeni tant pel que fa al tipus d'especialització com als nivells salarials, ja que inclou des d'executius, tècnics superiors i de grau mig fins a subalterns i auxiliars administratius. El col·lectiu dels Obrers està format pels treballadors que cotitzen pels grups del 8 a l'11 i són bàsicament especialistes i oficials de totes les categories, treballadors no qualificats i menors de divuit anys.

Segons l'enquesta, la retribució mitjana anual dels assalariats de Barcelona és aproximadament un deu per cent més elevada que la del conjunt de Catalunya.

D'entrada, i a l'espera de disposar d'una sèrie més àmplia que permeti un major coneixement del rerafons d'aquestes dades, es constata que la mitjana de les remuneracions salarials dels treballadors a Barcelona és superior a la de la resta de la província i també a la de la resta de Catalunya. Possiblement aquestes diferències s'accentuarien encara més si es considerés la totalitat de la mà d'obra. Aquest diferencial entre àmbits que presenta el guany mitjà per treballador s'ha d'imputar d'entrada al major pes que té a Barcelona el segment dels empleats sobre el total dels ocupats. Una característica derivada del pes creixent del terciari en l'estructura productiva de la ciutat.

Els resultats de l'enquesta mostren que les diferències de sous mitjans entre el col·lectiu d'empleats i el d'obers són quantitativament rellevants amb independència de l'àmbit territorial considerat. En termes de guany mitjà mensual pel conjunt de 1999, el total de la remuneració salarial mensual guanyada per un empleat en una empresa barcelonina supera en un 46 per cent la remuneració cobrada, de mitjana, per un obrer que treballi també a Barcelona. Aquesta sensible diferència, que es reproduïx pel conjunt de Catalunya mentre que es redueix lleument a la resta de la província, no està justificada per un major nombre d'hores treballades.

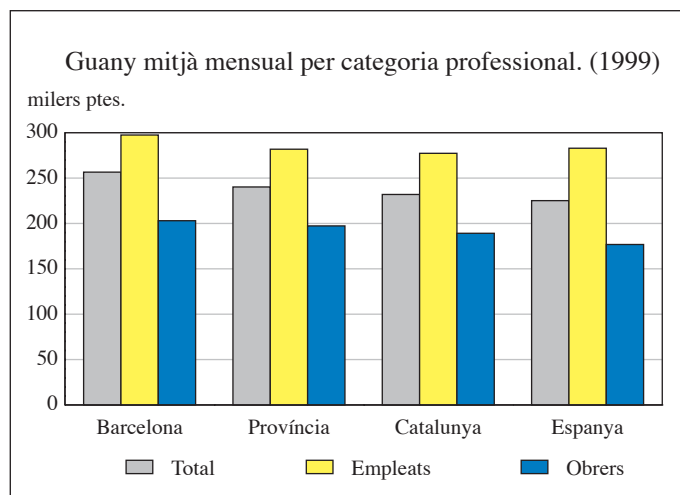
Guany mitjà mensual per sectors (Pts.)			
	Indústria	Construcció	Serveis
Barcelona			
1998	n.d.	n.d.	n.d.
1999	301.549	236.673	238.016
1r.tr.2000	282.357	220.097	237.015
2n.tr.2000	295.482	235.585	235.315
Província de Barcelona			
1998	n.d.	n.d.	n.d.
1999	260.992	218.141	225.295
1r.tr.2000	247.659	207.266	221.497
2n.tr.2000	261.921	233.793	224.535
Catalunya			
1998	251.478	193.334	209.837
1999	258.168	202.082	214.970
1r.tr.2000	245.929	194.452	210.442
2n.tr.2000	258.556	217.299	218.966
Espanya			
1998	239.001	186.497	215.045
1999	245.081	193.671	219.226
1r.tr.2000	234.172	183.339	214.347
2n.tr.2000	242.098	198.561	213.978

Per sectors, la remuneració mensual mitjana del total dels treballadors és sensiblement superior a la Indústria, mentre que la diferència de guanys mensuals entre els ocupats a la Construcció i els dels Serveis –favorable a aquests darrers– tendeix a escurçar-se com a conseqüència de la generalització d'una jornada laboral més àmplia que la que regeix, de mitjana, en els serveis. Una evolució congruent amb la situació de fort creixement que durant el 1999 ha viscut l'activitat al sector de la construcció i amb una gran escassetat de mà d'obra disponible.

La mitjana de sous més elevada correspon a la indústria, mentre que el sector de la construcció ha estat el més generós en l'augment de retribucions del darrer any.

No es pot cloure aquesta primera anàlisi sense mencionar les diferències retributives que l'enquesta de salaris palesa entre homes i dones. En properes edicions i a mesura que es vagi disposant de més informació es podrà aprofundir en les raons i l'evolució del *gap* salarial desfavorable pel col·lectiu femení. En funció de la informació disponible referida a Barcelona i província ens hem de limitar a constatar que, de mitjana, les dones assalariades reben unes retribucions mensuals inferiors en més d'un trenta per cent a les dels homes. Una diferència relativament menys acusada entre els empleats –retribucions mitjanes més elevades– que no pas entre els obrers.

En termes de guany mitjà per hora treballada, i atès que la jornada laboral mitja de les dones és sensiblement inferior a la dels homes tant a la construcció com als serveis, el sector amb un nivell de retribucions més equilibrat és, de bon tros, el de la construcció, especialment a l'entorn metropolità. Un àmbit territorial i un sector d'activitat en el que la diferència es mou al voltant del deu per cent, excepcionalment baixa si es té en compte que a la resta de sectors gairebé es pot duplicar o fins i tot triplicar com sembla passar a la indústria.

Constatar que existeix una diferència notable en la retribució mitjana entre homes i dones no permet ni exclou parlar directament de discriminació salarial per motius de sexe perquè ara per ara, el mercat laboral no presenta una distribució equilibrada de llocs de treball ni de feina entre homes i dones. El que posen de relleu aquestes dades és que perdura una situació d'asimetria en el món laboral, en el que la presència femenina és encara notablement inferior a la masculina i relativament més abundant en tasques no especialitzades.

Efectivament, aquestes dades semblen confirmar que les dones estan subrepresentades en les categories professionals i retributives més altes i també que fins ara el col·lectiu femení ha funcionat com a veritable coixí que esmorteix els canvis de conjuntura. Aquesta manca de continuïtat involuntària de la mà d'obra femenina en termes generals explica que la seva presència sigui majoritària en els llocs de treball menys qualificats i que en la seva retribució mensual el component lligat a l'estabilitat en el lloc de treball sigui normalment inferior al d'un company de feina masculí. A això cal afegir que les dades de base exclouen –com s'ha dit anteriorment– activitats importants on la presència de mà d'obra femenina és més abundant a tots els nivells jeràrquics –Administració Pública, Ensenyament, Sanitat, etc– i on les diferències salarials entre sexes són inexistents.

A nivell de conclusió, el que s'ha de retenir de moment és que el guany mitjà mensual dels darrers trimestres mostra un ritme de creixement més elevat a Catalunya que no pas a la resta d'Espanya, que en termes absoluts els salaris més elevats són els de Barcelona i que hi ha una estructura retributiva notablement desequilibrada a nivell sectorial i entre sexes.

Monografia

La rehabilitació d'edificis a l'Eixample

Susana Gaja

Gabinet Tècnic de Gerència
ProEixample, SA

1. Introducció: l'Eixample

Quan es parla de l'Eixample, a més de parlar d'un districte de Barcelona, s'està fent referència al centre de la ciutat metropolitana, i no només en el sentit geogràfic sinó molt especialment des del punt de vista de la seva potencialitat econòmica, cultural, com a nucli de negocis, punt d'atracció de turisme i espai de lleure i oci. Aquest territori, amb una població de 248.777 habitants i 7,45 km², concentra més del 25% de l'activitat empresarial de la ciutat, en la que els serveis i el comerç destaquen com a sectors més importants. A més d'una àmplia i variada oferta comercial, compta amb un gran nombre d'equipaments culturals, espais d'oci i llocs històrics que actuen com a factors d'atracció. A més, l'Eixample té una de les imatges urbanístiques més potents de la Barcelona contemporània i es caracteritza per la força i precisió del seu traçat quadriculat projectat per Cerdà.

La gran extensió de l'Eixample, que es va convertir durant moltes dècades en un lloc natural d'expansió de gran part del creixement urbà de la ciutat, ha contemplat importants processos de transformació al llarg del temps. Però és natural que en un centre que té més d'un segle de vida es manifestin símptomes de degradació, que poden comportar una pèrdua de pes des del punt de vista residencial.

En aquest sentit, els edificis van envellint i també la seva població. A l'Eixample a més de detectar aquests processos, entre els anys 1986 i 1996 s'acusa una disminució de la població del 14 %; també esdevé una font de preocupació l'excessiva terciarització que està assolint la part més cèntrica del Districte. Tots aquests fets, que feien preferible altres zones de la ciutat per a viure-hi, juntament amb una manca d'inversió, van fer que l'Ajuntament de Barcelona impulsés, l'any 1996, la creació de l'empresa municipal ProEixample SA, encarregada de dissenyar i implementar el Pla de Revitalització de l'Eixample. La rehabilitació d'habitatges, juntament amb actuacions urbanístiques – però que ara no centraran aquest escrit – són els pilars principals d'aquest pla per recuperar l'Eixample.

2. Preàmbul

Generalment, tot informe econòmic i d'anàlisi de conjuntura inclou dades sobre l'evolució del sector de la construcció, concretament el residencial, amb més o menys nivell de detall segons l'objectiu de la publicació. En canvi, pel que fa al subsector de la rehabilitació, tot i que els darrers anys hom pot trobar una menció reiterativa sobre la importància que està assolint aquesta activitat arreu de Catalunya, és força més difícil que aquesta informació es complementi amb dades i indicadors que informin periòdicament de l'evolució del subsector.

Una realitat en part justificada per la complexitat existent a l'hora de definir quines actuacions s'emmarquen dins la rehabilitació. En aquest sentit, cal anar molt en compte amb les variacions interanuals o les comparacions d'informacions de procedència diversa, ja que pot succeir que adoptin criteris diferents, induint així a divergències en els resultats. Un fet no desitjable que pot perjudicar la presa de decisions i les actuacions de diferents col·lectius.

Per la seva condició de veritable observatori del sector de la rehabilitació a l'Eixample, la participació de ProEixample en el procés de rehabilitació del districte –tant de forma directa com indirecta– facilita la recopilació de dades sobre l'activitat que es duu a terme. De l'anàlisi conjunt i evolutiu d'aquestes dades, que de forma aïllada no aporten informació significativa, se'n deriven comportaments i tendències. Informació que, complementada amb les darreres dades disponibles de projecció del sector de la construcció, pot esdevenir representativa i molt valuosa a l'hora de caracteritzar el subsector que engloba la rehabilitació i el manteniment del parc d'edificis.

3. La rehabilitació: marc de referència

A Europa, el subsector de la rehabilitació i el manteniment és el més important dins l'àmbit de la construcció, amb una participació del 36% del total de la producció sectorial. Diverses fonts apunten que aquest percentatge podria ser fins i tot superior si no fos per les deficiències estadístiques que caracteritzen les dades de rehabilitació d'edificis a la majoria de països. Aquesta posició de lideratge és resultat de que, ja fa anys, aquesta activitat es va considerar com la millor alternativa a la nova construcció i es va potenciar decididament amb mesures econòmiques, fiscals i legislatives. Segons diverses estimacions, per al proper bienni es mantindran unes taxes de creixement estables d'entre un 2 i un 3%¹.

Estructura del sector de la construcció, any 2000			
	Europa occidental	Espanya	Catalunya
Edificació residencial	24%	34%	34%
Enginyeria civil	20%	30%	13%
Rehabilitació-manteniment	36%	22%	30%
Edificació no residencial	20%	14%	23%

Font: Euroconstruct. Cambra Oficial de Constructistes d'Obres de Catalunya

En el context espanyol, la rehabilitació presenta un pes molt baix dins el sector si es compara amb els nivells europeus. Amb un pes relatiu del 20% sobre el total, es manté al darrera de l'edificació residencial de nova planta i de l'enginyeria civil. Aquest subsector va participar de l'important increment d'activitat que va viure el sector de la construcció durant el 1999, un any en el que en molts aspectes s'assoliren nivells record. Les previsions per enguany apunten a una moderació del creixement, si bé s'espera que el sector de la rehabilitació mantingui unes elevades taxes d'increment.

Catalunya, se situa entre mig de les dues situacions anteriors. S'estima un pes del subsector de la rehabilitació i el manteniment del 30%, lluny encara d'assolir magnituds similars a les europees tot i que la tendència es a equiparar-se. I no és atrevit dir que en aquest 30% de representació hi contribueix especialment la ciutat de Barcelona –l'Eixample i Ciutat Vella per ser més precisos. Això s'entén pel paper important que juga la ciutat dins l'estructura del sector de la construcció com a conseqüència de la magnitud del seu pes sobre el total.

4. La rehabilitació a l'Eixample

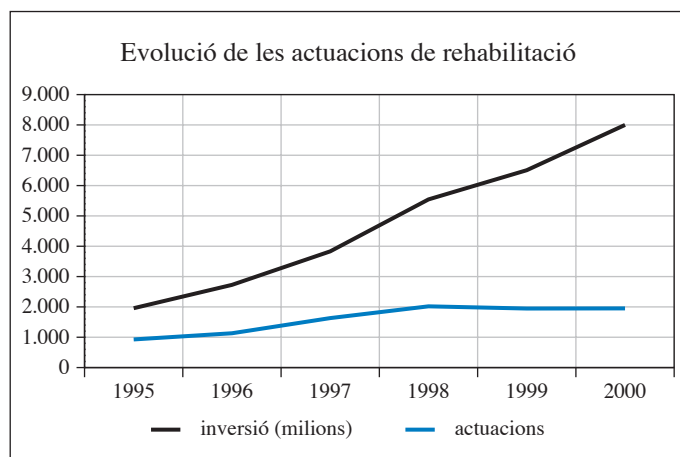
La forta vitalitat que viu actualment el subsector de la rehabilitació i el manteniment d'edificis a l'Eixample es tradueix en uns nivells d'inversió que no han deixat de créixer els darrers sis anys. Si durant el 1995 es van destinar al voltant de dos mil milions de pessetes a rehabilitar, la inversió privada corresponent a l'any 2000² s'ha quadruplicat, arribant als 8.000 milions de pessetes. Resultat prou significatiu com per atorgar al subsector de la rehabilitació i el manteniment una posició clau i destacable en el conjunt de la construcció.

Actuacions de rehabilitació a l'Eixample			
Període	Inversió (milions)	Actuacions	Import mitjà (milions)
1995	1.957	927	2,11
1996	2.726	1.131	2,41
1997	3.831	1.631	2,35
1998	5.544	2.019	2,75
1999	6.507	1.946	3,34
2000 (*)	8.000	1.950	4,40

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona.

(*) Estimació per a tot l'any 2000

A diferència del que succeeix amb el volum d'inversió, amb tendència clarament creixent, els tres darrers anys es ve observant una certa estabilització pel que fa al nombre d'actuacions, que es situa al voltant de les dues mil intervencions/any.

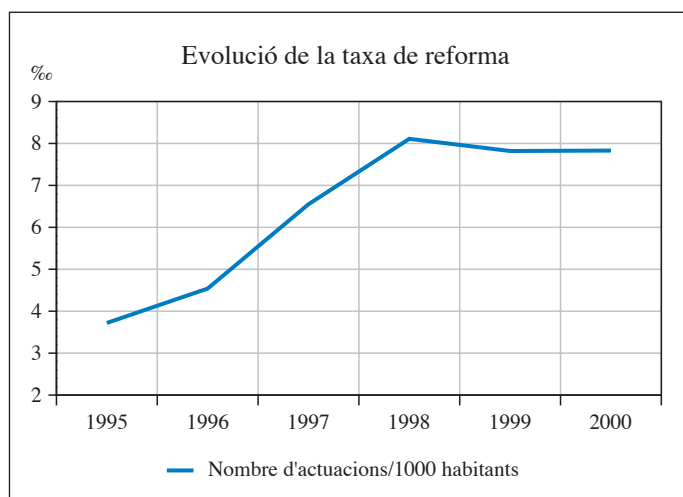

1. Font: Euroconstruct.

2. Es disposa de dades fins al 1 de setembre i s'ha fet una extrapolació de les mateixes per als tres darrers mesos de l'any 2000.

L'anàlisi combinat d'aquests dos fets confirma la trajectòria alcista que experimenta l'import mitjà invertit en cada intervenció de rehabilitació. L'any 2000, en cada actuació de rehabilitació que ha tingut lloc a l'Eixample, s'ha invertit una mitjana de gairebé quatre milions i mig. La realització d'obres de major envergadura i l'augment dels costos del sector justificarien en part aquest augment. Tot i que potser és agosarat afirmar-ho, sembla que comença a imposar-se la idea de que a la llarga resulta més rendible fer les obres amb qualitat, encara que no sigui l'opció més econòmica. Sens dubte, al darrer d'aquest canvi hi ha una important tasca de sensibilització dirigida a usuaris i propietaris i també una conjuntura econòmico-financera favorable.

En sintonia amb les dades anteriors, la taxa d'actuacions de rehabilitació per cada mil habitants va experimentar un creixement acusat entre els anys 1996 i 1998. A partir d'aquí apareix un cert signe de moderació, que tal i com ja s'ha vist, respon a l'estabilització del nombre d'actuacions. Tot i això, l'Eixample, juntament amb el districte de Ciutat Vella, són les zones de Barcelona on es registren les taxes més elevades.

Pel que fa al tipus d'actuació, predominen, al mateix temps que apleguen la major part de la inversió, les realitzades en façanes. Per qüestions estètiques i de seguretat dels vianants, aquesta part de l'edifici es considera com un dels elements constructius que requereixen major atenció. En aquest sentit, l'any 2000 s'han destinat prop de 2.800 milions de pessetes a la seva consolidació, en un total de 629 intervencions.

Distribució de la inversió per tipus d'actuació

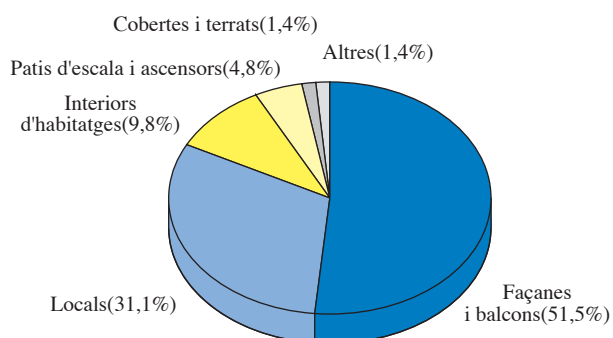
Tipus d'actuació	1999 % participació	2000 % participació
Façanes i balcons	56,9	51,5
Locals	23,9	31,1
Interiors d'habitatges	10,0	9,8
Patis d'escala i ascensors	4,4	4,8
Cobertes i terrats	1,6	1,4
Altres	3,2	1,4
Total	100,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona.

La segona actuació més important, tant pel que fa a l'import invertit com a la freqüència, són les reformes de locals. Així, si en anys anteriors aquest tipus d'obra tenia una presència moderada a l'Eixample, actualment es registra una clara tendència a l'alça gràcies al revifament del consum i a l'abaratiment del crèdit. L'any 2000 s'han invertit uns 1.800 milions de pessetes en la renovació del comerç i del sostre on es desenvolupa l'activitat econòmica del districte. Tot sembla indicar que l'exemple de la rehabilitació del sostre residencial juntament amb les nombroses actuacions de millora dels espais públics ha animat la inversió en rehabilitació dels locals de negocis.

La resta d'actuacions manté un pes força allunyat dels dos tipus assenyalats, i en cap cas representen proporcions superiors al 10% del volum total invertit en rehabilitació a l'Eixample. En aquest grup s'inclourien les obres en terrats i cobertes, patis i escales, ascensors i interiors d'habitatges. Per descomptat, en aquest darrer epígraf no estan incloses les petites obres de renovació o actualització d'interiors d'habitatge que no requereixen una llicència d'obres municipal.

Distribució de la inversió per tipus d'actuació, any 2000

És important assenyalar que les dades tractades anteriorment no contemplen les intervencions qualificades de rehabilitació integral d'edificis. Aquestes obres de gran envergadura, generalment mantenen intacta l'estructura del edifici, si bé també és freqüent que es conservi només la façana i es construeixi de nou tota la resta. Es per aquest motiu que tenen la consideració de construcció de nova planta i es comptabilitzen d'acord amb aquesta característica. A l'Eixample, i només considerant les que estaven a la venda durant el primer semestre de 2000, s'han localitzat cinc³ promocions d'aquest tipus.

Aquesta mateixa consideració s'atribueix a les intervencions que tenen com objectiu la reconversió d'edificis d'oficines en edificis residencials. A l'Eixample, en aquests moments, s'estan realitzant diverses actuacions amb aquesta finalitat, algunes d'elles en el mateix Passeig de Gràcia. Cal destacar que aquest fet suposa un canvi de tendència en relació amb el que s'havia produït al voltant del període 86-96, que es va caracteritzar per una gran proliferació d'oficines i despatxos en el centre de la ciutat. Tal i com ja s'ha esmentat anteriorment, aquest fet feia témer una excessiva terciarització del cor de l'Eixample amb la corresponent pèrdua de població resident, i va ser un dels factors que van donar lloc al pla de revitalització.

A banda de tot el que s'ha dit fins ara, l'abast de l'activitat de rehabilitació a l'Eixample queda reflectit en el mapa adjunt, on hi ha assenyalats tots els solars de l'Eixample als quals s'ha concedit una llicència per fer obres de rehabilitació, entre el mes de gener de 1998 i l'agost de 2000. La mapificació dels solars s'ha fet distingint diferents tipus d'actuació tot i que en els casos on s'han dut a terme varies intervencions, únicament s'ha pogut representar una d'elles. La prioritat que s'ha mantingut en aquests casos ha estat la d'assenyalar en primer lloc el grup de les façanes, donat que com ja s'ha vist, constitueixen un dels elements que requereixen més atenció, bàsicament per motius de seguretat. En segon lloc, les actuacions en patis d'escala i ascensors i en tercer, les actuacions en locals i, per últim, les obres dels interiors d'habitatges.

Tot i que a priori aquest mapa pot resultar una mica confús per la quantitat d'informació que conté, és una forma ajustada de visualitzar l'impacte de la rehabilitació en el districte.

Pel que fa a les actuacions en façanes, cobertes i terrats, en cap cas s'observa una concentració d'actuacions en zones específiques. El resultat és una distribució densa i força homogènia arreu del districte. Per tant, actualment, tot l'àmbit territorial de l'Eixample esdevé nucli central en l'anàlisi de l'impacte de l'esforç de rehabilitació dels edificis. Això contrasta amb la situació que es produïa anys enrera, on el mateix gràfic hagués mostrat una important concentració de punts en els carrers centrals de l'Eixample (entre Balmes i Passeig de Sant Joan, aproximadament) i una acusada dispersió en la resta. És evident, doncs, l'important avanç que s'ha registrat a les zones qualificades d'àrees de rehabilitació preferent i que corresponen als barris de la Sagrada Família, de Sant Antoni i de Fort Pienc.

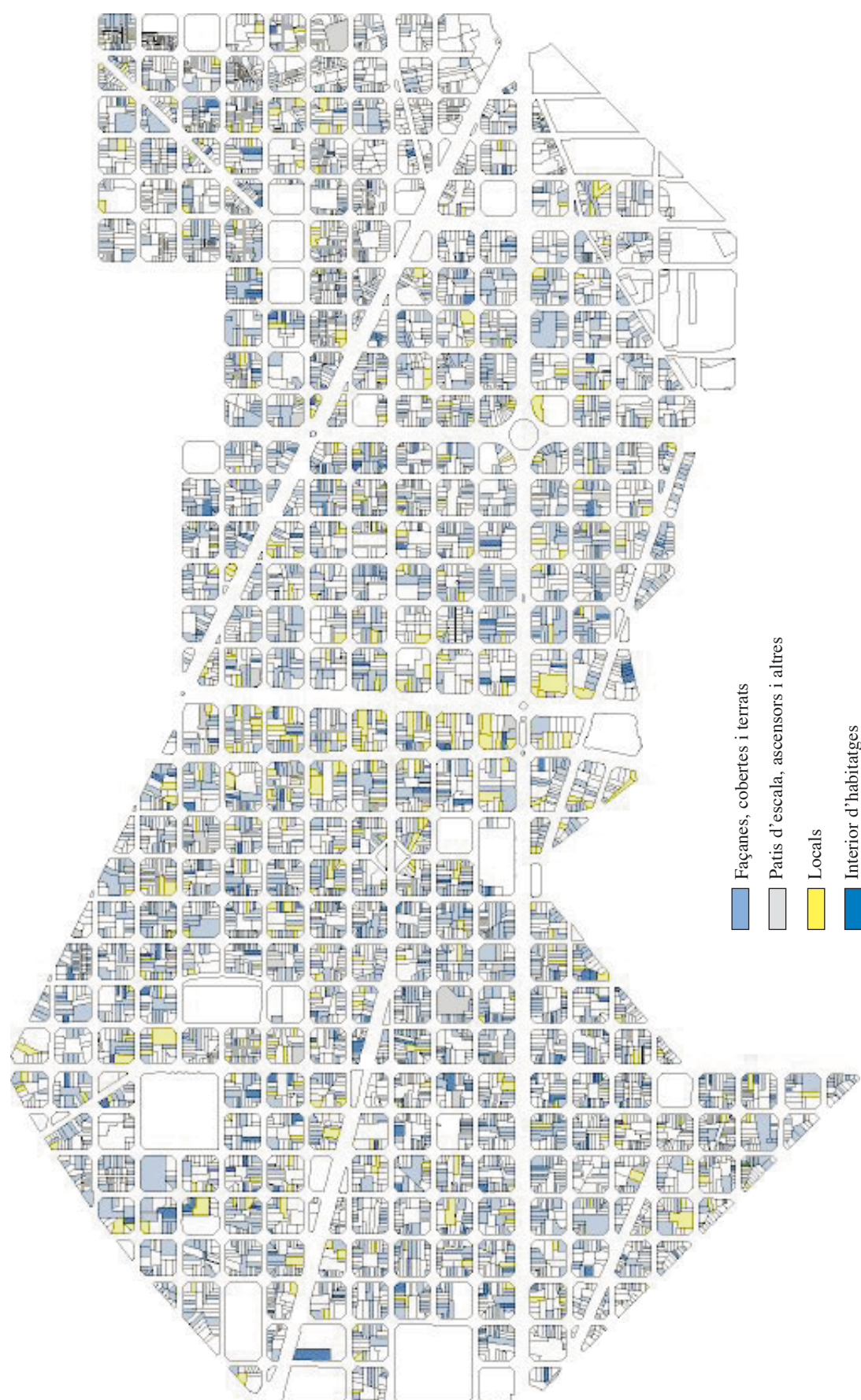
Pel que fa a les intervencions en locals, aquestes es concentren en la franja central de l'Eixample, a l'entorn del Passeig de Gràcia i de la Rambla de Catalunya. A la resta del districte, l'impacte és molt inferior.

El nombre d'obres en interiors de locals, en patis d'escala i ascensors són menys representatives i la dispersió per tot l'àmbit de l'Eixample és molt més elevada si es compara amb els tipus anteriors. En aquest sentit, caldrà estar pendent de l'evolució que segueixen els diferents tipus d'actuació i si es confirma la tendència apuntada anteriorment de creixement de les intervencions en locals.

Però després de veure el que s'està fent i el que es continua fent, el més important de tot és que aquestes operacions, orientades a frenar el deteriorament dels edificis, són quelcom més que inversions en rehabilitació. Al mateix temps aconsegueixen revaloritzar el centre de la ciutat, iniciant-ne tot un procés de revitalització i d'atracció de capacitat econòmica capaç d'autoalimentar-se. És a dir, que es converteixen en un pol d'atracció d'inversions públiques i privades, de millores en la urbanització, d'atracció de nous residents, de comerç, i d'activitat econòmica que no fan més que incorporar qualitat de vida al districte.

3. Font: Tecnigrama.

Solars amb llicències d'obres de rehabilitació aprovades durant 1998, 1999 i 2000 (fins agost) segons tipus d'actuació.

5. Conclusions

Un cop revisats els principals trets característics que el subsector de la rehabilitació i manteniment presenta a l'Eixample, es poden fer les següents consideracions:

1. Com a tipologia d'obra, la rehabilitació és la millor alternativa per assegurar nivells d'habitabilitat acceptables als nuclis urbans sense haver de recórrer a grans operacions urbanístiques, sovint de gran impacte.
2. La rehabilitació s'ha convertit en una activitat amb un indubtable pes específic dins el sector de la construcció que mou un volum creixent de recursos.

Hi ha diversos factors que, de forma conjunta, sostenen aquestes apreciacions:

- Els escassos solars que s'obtenen als teixits consolidats de l'Eixample fan de la rehabilitació una bona alternativa a la nova construcció. A més, es tracta d'una opció més sostenible que contribueix a la preservació del medi ambient.
- Es detecta un augment sostingut del nivell de sensibilitat pel manteniment del patrimoni immobiliari.
- La política de l'administració local està orientada a potenciar i fomentar la rehabilitació, creant oficines específiques i oferint la possibilitat d'accedir a ajuts i altres avantatges.
- Per raons bàsicament de seguretat s'estan aplicant normatives i controls més exigents.
- L'antiguitat del parc d'edificis de l'Eixample ha propiciat la intervenció administrativa, molt especialment en determinats barris (Sagrada Família, Sant Antoni i Fort Pienc).
- Ha augmentat la demanda de millora dels estàndards de qualitat de vida en el parc d'edificis construït. És a dir, hi ha majors exigències relacionades amb el grau de confortabilitat.

De cara al futur, en línies generals s'espera una estabilització del ritme de creixement del sector de construcció a curt termini. El segment de nova planta acusa un cert esgotament però en canvi, el sostre de reforma i rehabilitació viu un clima de bonança i continua creixent a bon ritme.

El comportament expansiu del sostre de reforma es mantindrà en el futur ateses les excel·lents perspectives que es deriven per una banda de la necessitat de manteniment, renovació i modernització del parc d'edificis, assumida cada cop més com un procés continu en el temps, i de l'altra, dels elevats preus del segment de nova planta vigents a l'Eixample.

A priori, hom pot deduir que en aquelles àrees on el preu de venda del sostre residencial augmenta o està situat per sobre de la mitjana de la ciutat –com és el cas de l'Eixample– la rehabilitació apareix com una alternativa socialment atractiva i econòmicament rendible.

En contraposició als dos punts anteriors, que auguren una bona perspectiva pel subsector, cal preveure un possible impacte negatiu sobre aquest tipus d'inversió, derivat del procés d'encariment del preu del diner iniciat durant la segona meitat de 1999. Aquest increment dels tipus d'interès pot desincentivar, momentàniament o no, algunes actuacions que no es considerin urgents des del punt de vista de la seguretat dels vianants.

Davant d'aquest fet i en una conjuntura expansiva del sector de la construcció, i especialment del subsector de la rehabilitació i modernització, cal apostar de manera clara i decidida per la consolidació i manteniment d'aquest esforç en la rehabilitació i modernització del patrimoni immobiliari, tal i com ja fa temps s'ha aconseguit a moltes ciutats europees.

Resumen / *Summary*

Síntesis de la coyuntura

Evolución de la economía de Barcelona y de la región metropolitana durante el tercer trimestre de 2000.

Durante la segunda mitad del año algunas de las noticias económicas que más espacio han ocupado en los medios de comunicación han girado en torno al aumento del precio del petróleo, al incremento de los tipos de interés, a la depreciación del euro y también al repunte de la inflación. De hecho, éstos, entre otros, son los temas que ayudan a explicar la desaceleración del crecimiento económico que la mayoría de los indicadores tradicionales dejan entrever tanto en Catalunya como en el resto de España. Una desaceleración poco significativa dado el ritmo al que se está creciendo pero suficiente para recortar aún más el diferencial de crecimiento que existe entre la economía española y catalana y la del conjunto de la Unión Europea.

Ninguno de estos hechos relevantes para la evolución a corto y medio plazo de la economía española y europea ha aparecido de golpe ni, vista su evolución, puede afirmarse que sus efectos sobre la actividad económica vayan a ser puntuales. Tampoco hay indicios que permitan pensar que lo que durante la segunda mitad de 2000 es una suave desaceleración del crecimiento, vaya a convertirse en los próximos meses en un cambio significativo de tendencia. De hecho, la mayoría de las previsiones para el 2001 estiman un crecimiento del PIB sólo unas pocas décimas menos que el de este año.

El enfriamiento de la economía que se observa en el ámbito de la región metropolitana y de Catalunya hay que enmarcarlo en el hecho que se produce en el cuarto año de crecimiento sostenido del PIB por encima del cuatro por ciento.

Después de un inicio de año en el que el crecimiento del PIB catalán ha llegado casi al 4,5 por ciento, la evolución de la mayoría de los indicadores económicos durante el segundo trimestre y especialmente a lo largo del verano parece anunciar el inicio de una corrección a la baja de esta trayectoria expansiva. Las estimaciones provisionales sobre la evolución del PIB durante los meses centrales del año reflejan sucesivos recortes hasta el cuatro por ciento del tercer trimestre. Una evolución ligeramente a la baja y siguiendo la trayectoria que se impone, de momento con menos intensidad, en el conjunto de España.

Dada la variedad de los factores que actualmente limitan el crecimiento económico, es difícil identificar los correspondientes impactos por sectores productivos o componentes del PIB. Sin embargo, es evidente que ni la demanda interna de consumo ni la de inversión pueden permanecer inalteradas ante el cambio de escenario que implica el notable incremento de los tipos de interés y del precio del petróleo. Es inevitable que la suma de estos dos factores tenga un impacto restrictivo sobre la capacidad de gasto y de endeudamiento de la población. Un impacto aplicable también a aquellas empresas pequeñas que no pueden repercutir directamente y de manera automática estos incrementos de costes a los precios de venta.

Economic outlook

Barcelona and metropolitan region economy during the third quarter of 2000

During the second half of the year, the news on the economy that has occupied most space in the media has centred around the increase in the price of petrol, the increase in interest rates, the devaluation of the euro and the rise in inflation. In fact, these, among others, are the issues that help to explain the deceleration in the increase in economic activity which the majority of the traditional indicators predict for both Catalonia and the rest of Spain. A deceleration of little standing given the rate at which it is growing, but sufficient to reduce further the growth differential that exists between the Spanish and Catalan economies and that of the European Union as a whole.

None of these factors, which are important for the short and medium-term development of the Spanish and European economies, have appeared suddenly nor, having seen their development, can it be affirmed that their effects on the economy will be limited. There are also no signs to suggest that the soft deceleration in the growth rate during the second half of 2000 is going to represent a significant change in the economic trend in the coming months. In fact, the majority of the forecasts for 2001 estimate a growth in the GDP which is only a few tenths below that for this year.

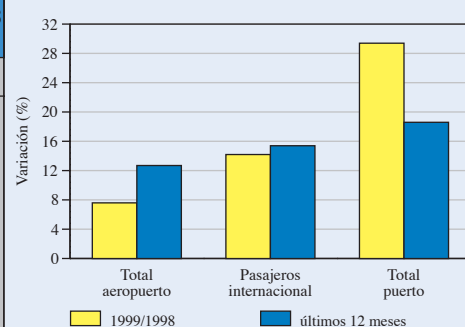
The slowing down of the economy, seen in the metropolitan area and in Catalonia, should be put into context as an event that arises following four years of growth in the GDP which has been kept above four percent.

After a start to the year in which the growth of the GDP of Catalonia reached almost 4.5 percent, the evolution of the majority of the economic indicators during the second quarter and especially during the summer, appears to announce the beginning of a downward correction of this trend. The provisional estimates on the development of the GDP during the central months of the year reflect successive reductions down to four percent in the third quarter. A slightly downward movement which is in line with the prevailing trend, at the moment with less intensity, in Spain as a whole.

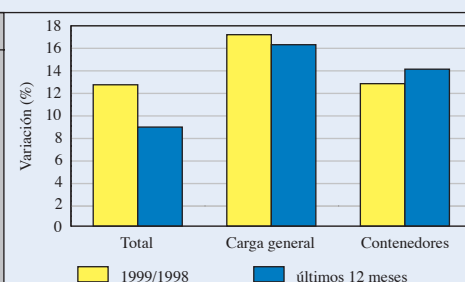
Given the diversity of the factors that currently limit the growth in economic activity, it is difficult to identify its corresponding impact by productive sector or components of the GDP. However, it is evident that both internal consumer demand and investment demand cannot remain unaltered in view of the change in the circumstances which the notable increases in interest rates and petrol prices imply. It is inevitable that the sum of these two factors will have a restrictive impact on the spending capacity and borrowing power of the population. An impact which also applies to those small companies which cannot pass on these increases in costs directly and automatically to their sales prices.

Transportes / *Transport*

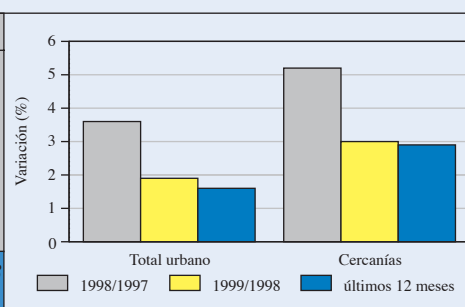
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1999/98 (%)
Tránsito de pasajeros / <i>Passenger traffic</i>						
Aeropuerto <i>Airport</i>						
—Total (miles) <i>Total (thousands)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	5.734	13,9	19.282	12,7	7,6
—Interior (miles) <i>Domestic (thousands)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	2.683	11,5	9.904	10,8	4,3
—Internacional (miles) <i>International (thousands)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	2.959	16,2	9.060	15,4	14,2
Puerto. Total (miles) <i>Port. Total (thousands)</i>	II.-ag.00 <i>II.-ag.00</i>	513	19,3	1.516	18,6	29,4

Puerto. Tráfico de mercancías / Port. Freight traffic						
— Total (miles Tm) <i>Total (thousands of tons)</i>	II.-ag.00 <i>II.-ag.00</i>	4.887	5,5	29.161	8,9	12,7
Salidas (miles Tm) <i>Outflow (thousands of tons)</i>	II.-ag.00 <i>II.-ag.00</i>	2.052	19,9	10.531	11,8	7,8
Entradas (miles Tm) <i>Inflow (thousands of tons)</i>	II.-ag.00 <i>II.-ag.00</i>	2.835	-3,2	18.630	7,3	15,6
— Carga general (miles Tm) <i>General freight (thousands of tons)</i>	II.-ag.00 <i>II.-ag.00</i>	3.097	22,7	16.820	16,3	17,2
— Contenedores (miles Teus) <i>Containers (thousands of TEUs)</i>	II.-ag.00 <i>II.-ag.00</i>	249	20,9	1.328	14,1	12,8

Transporte público de pasajeros / <i>Passenger Public Transport</i>						
Servicio urbano (miles) <i>Urban service (thousands)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	108.594	1,8	516.070	1,6	1,9
— Red Metro y FGC (miles) <i>Underground (Metro and FGC) (thousands)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	66.052	3,0	314.894	2,5	2,0
— Autobús (miles) <i>Bus (thousands)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	42.542	0,0	201.176	0,2	0,9
Servicio ferroviario de cercanías (miles) <i>Railway suburban service (thousands)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	30.611	4,8	127.273	2,9	3,0
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		1999/98 (%)

La presión de la demanda interna y el encarecimiento de los derivados del petróleo han influido decisivamente en el crecimiento del IPC por segundo año consecutivo.

Si a estos dos factores se les suma una inflación que supera ampliamente las previsiones oficiales y que ha provocado pérdidas importantes de capacidad adquisitiva a amplios colectivos, no es raro que vaya creciendo entre la población la percepción de que la situación económica del país y la suya en particular ha empeorado y que las expectativas a corto plazo no anuncian cambios significativos. En otras palabras, que ahora somos más pobres que un año atrás.

Dejando de lado las valoraciones de tipo general, los datos objetivos reflejan que la economía del área de Barcelona durante el tercer trimestre ha evolucionado de manera notablemente expansiva aunque con signos de leve enfriamiento. Empezando por la actividad industrial tanto el índice de producción industrial como el del clima industrial correspondientes al segundo trimestre registran unos valores algo superiores a los de un año atrás pero con tendencia a la baja. Por otro lado, los resultados de la encuesta de coyuntura industrial referidos a los meses de verano apuntan más al mantenimiento de los niveles de producción y ventas que no a continuar aumentándolos. En todo caso, la mayoría de las empresas industriales de la región metropolitana han reiniciado la actividad después de vacaciones con una cartera de pedidos más voluminosa que un año atrás.

The pressure of internal demand and the increase in the cost of petrol derivatives have affected, in a decisive way, the increase in the CPI for the second consecutive year.

If a rate of inflation, which widely exceeds the official forecasts and which has caused significant losses in the purchasing power for diverse groups, is added to these two factors, it is not strange to see the growing perception among the population that the economic situation of the country and their own in particular has worsened and that the short-term expectations do not hold any significant changes. In other words, that we are poorer now than a year ago.

Leaving general evaluations aside, the target data shows that the economy of the area of Barcelona during the third quarter has grown in a notable manner although it shows signs that it is slowing down slightly. Starting with industrial activity, both the industrial production index and the industrial climate for the second quarter register values that are higher than those of the previous year but with a downward trend. On the other hand, the results of the survey of industrial trends for the summer months point more to maintaining the production and sales levels rather than to continue increasing them. In any case, the majority of the industrial companies in the metropolitan area have resumed activity after the holidays with a bulkier order book than a year ago.

Turismo, consumo y precios / Tourism, consumption and prices

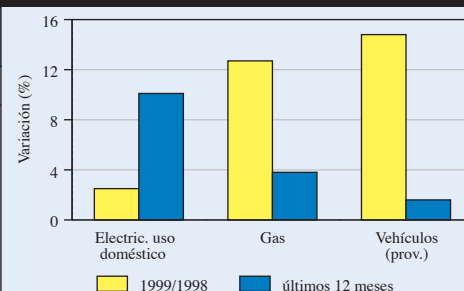
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1999/98 (%)
Consumo de energía y matriculación de vehículos / <i>Energy consumption and auto registrations</i>						
Electricidad de uso cial.-ind. (Gwh) <i>Electricity (commercial / industrial uses) (Gwh)</i>	III.00 3rd.Q	778	-7,9	3.035	-14,5	-14,3
Electricidad de uso doméstico (Gwh) <i>Electricity (domestic use) (Gwh)</i>	III.00 3rd.Q	356	10,0	1.520	10,1	2,5
Gas canalizado (millones termias) <i>Piped gas (millions of therms)</i>	III.00 3rd.Q	429	3,3	3.120	3,8	12,7
Matriculación de vehículos (prov.) <i>Auto registrations (province)</i>	III.00 3rd.Q	56.833	-7,4	265.621	1,6	14,8

Variación (%)

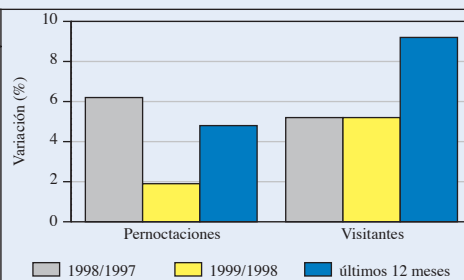
Categoría	1999/1998 (%)	últimos 12 meses (%)
Electric. uso doméstico	2,5	-14,3
Gas	12,7	3,8
Vehículos (prov.)	14,8	1,6

1999/1998

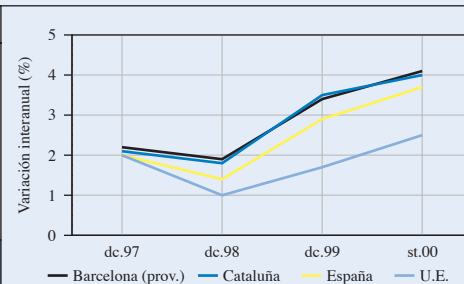
últimos 12 meses

Visitantes y pernoctaciones hoteleras / Visitors and hotel overnight stays						
Total pernoctaciones (miles) <i>Hotel overnight stays (thousands)</i>	jl.-ag.00 jl.-ag.00	1.460	4,3	7.779	4,8	1,9
Visitantes según motivo de la visita (miles) <i>Visitors by purpose (thousands)</i>	jl.-ag.00 jl.-ag.00	594	21,0	3.250	9,2	5,2
— Negocios (miles) <i>Business (thousands)</i>	jl.-ag.00 jl.-ag.00	163	15,9	1.146	37,1	-8,0
— Turismo (miles) <i>Tourism (thousands)</i>	jl.-ag.00 jl.-ag.00	338	19,5	1.474	-3,5	10,1
— Ferias, congresos y otros (miles) <i>Fairs, conventions and others (thousands)</i>	jl.-ag.00 jl.-ag.00	93	34,8	630	3,1	31,9

I.P.C. (Variación acumulada e interanual) / C.P.I. (consumer prices index)(annual variation)						
Barcelona (prov.) (%) <i>Barcelona (province) (%)</i>	III.00 3rd.Q	1,3	—	4,1	3,4	
Cataluña (%) <i>Catalonia (%)</i>	III.00 3rd.Q	1,3	—	4,0	3,5	
España (%) <i>Spain (%)</i>	III.00 3rd.Q	1,3	—	3,7	2,9	
U.E. (armonizado) (%) <i>E.U. (harmonized) (%)</i>	III.00 3rd.Q	0,7	—	2,5	1,7	

La reducción de las importaciones –básicamente sólidos a granel– compensada parcialmente por el aumento de las exportaciones de carga general, modera el crecimiento de la actividad portuaria.

Si la tónica de la actividad industrial durante los meses de verano ha sido de contención del crecimiento, el tráfico portuario de mercancías durante estos mismos meses casi no lo ha notado. Aparte de la reducción del tráfico de sólidos a granel, el resto de grandes agregados ha mantenido una tendencia claramente expansiva durante los primeros ocho meses del año. La carga general, gracias al aumento que ha registrado durante julio y agosto, ha recuperado el ritmo perdido a principios de año y presenta, iniciada la recta final del año, un crecimiento anual del orden del 16 por ciento, en la línea de expansión de un año atrás.

Es en el tráfico internacional de carga general donde se empiezan a notar los distintos impactos derivados de la depreciación de la divisa europea y de los primeros síntomas de enfriamiento de la demanda interna. Así, las exportaciones fuera de la UE, aprovechando el aumento de competitividad vía tipo de cambio, mantienen una trayectoria más expansiva que las importaciones, perjudicadas igualmente por la relación euro-dólar y por la moderación del crecimiento de la demanda interna. En paralelo a la carga general, el tráfico de contenedores evoluciona según la trayectoria expansiva de los últimos años y consolida cada vez más el puerto de Barcelona como un centro de referencia para el comercio entre Europa y Oriente.

The reduction in imports –basically solids in bulk– partially compensated by the increase in exports of general cargo, limits the growth of port activity

If the key characteristic of the industrial activity during the summer months has been the slowing down of the rate of growth, this has hardly been apparent in the case of the traffic of merchandise through the ports during the same months. With the exception of solids in bulk, the traffic of other large aggregates has clearly increased during the first eight months of the year. General cargo, as a result of the increases recorded in July and August, has recovered the rate that was lost at the beginning of the year and, having initiated the final stage of the year, accounts for an annual growth rate of around 16 percent, in line with the growth of a year ago.

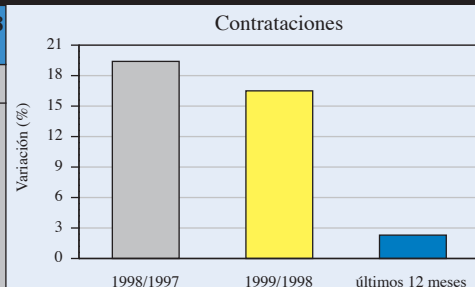
The different effects of the devaluation of the European currency and the first symptoms of the slowing down of internal demand are starting to be noticed in the international traffic of general cargo. Therefore, exports outside of the EU, taking advantage of the increase in competitiveness due to the exchange rate, show a greater rate of growth than imports, which are harmed equally by the euro-dollar exchange rate and by the reduction in the growth of internal demand. Parallel to the general cargo, container traffic is growing following the trend of recent years and further strengthens the position of Barcelona as an essential port for commerce between Europe and the East.

Mercado de trabajo / Labor Market

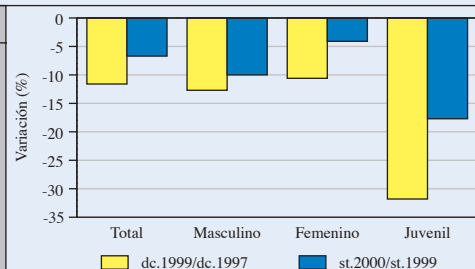
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1999/98 (%)
Ocupación / <i>Employment</i>						
Residentes activos <i>Active residents</i>	30 st.00 <i>st. 30</i>	672.780	1,1	—	—	-0,5
Residentes activos (RMB) <i>Active residents (metropolitan area)</i>	30 st.00 <i>st. 30</i>	1.867.520	1,0	—	—	-0,5
Contrataciones registradas <i>Registered employment contracts</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	168.735	-6,1	814.740	2,3	16,5
Contratos indefinidos <i>Indefinite time contracts</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	22.844	-0,8	114.863	4,2	30,5

Contrataciones

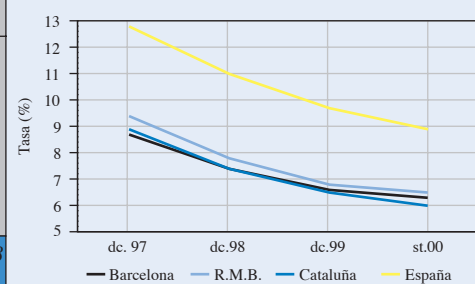
Período	Variación (%)
1998/1997	18,5
1999/1998	16,5
últimos 12 meses	2,3

Paro registrado / Registered unemployment						
Total paro registrado <i>Registered unemployment</i>	30 st.00 st.30	42.097	-6,7	—	—	-11,6
Paro masculino <i>Male unemployment</i>	30 st.00 st.30	18.104	-10,0	—	—	-12,7
Paro femenino <i>Female unemployment</i>	30 st.00 st.30	23.993	-4,1	—	—	-10,6
Paro juvenil (16-24 años) <i>Youth unemployment (aged 16-24)</i>	30 st.00 st.30	3.301	-17,7	—	—	-31,8
Total paro registrado (RMB) <i>Registered unemployment (metrop. area)</i>	30 st.00 st.30	121.118	-6,2	—	—	-12,8

Tasas de paro registrado / Registered unemployment rate						
Barcelona <i>Barcelona</i>	30 st.00 st.30	6,3	—	—	—	6,6
Región Metropolitana (RMB) <i>Metropolitan area</i>	30 st.00 st.30	6,5	—	—	—	6,8
Cataluña <i>Catalonia</i>	30 st.00 st.30	5,9	—	—	—	6,5
España <i>Spain</i>	30 st.00 st.30	8,9	—	—	—	9,7
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		1999/98 (%)

Los vuelos internacionales y el puente aéreo con Madrid protagonizan el fuerte crecimiento del tránsito aéreo de pasajeros. Un sector de actividad sin indicios de desaceleración del ritmo de crecimiento.

El número de pasajeros que ha utilizado el puerto y el aeropuerto durante los meses de verano ha registrado nuevos máximos absolutos y tasas de crecimiento interanuales de dos dígitos, superiores a los de 1999. Se han superado ya los nueve millones de pasajeros/año de vuelos internacionales y el total de veinte millones es una marca que se conseguirá en pocos meses. Estas magnitudes no se habrían alcanzado sin el aumento de capacidad operativa que ha registrado el aeropuerto y que ha permitido aumentar el número de vuelos, especialmente los internacionales.

Para explicar este fuerte impulso hay que recurrir a factores tradicionales como el aumento de visitantes tanto por negocios y actividades profesionales como por ocio, pero también al auge de los cruceros y al aumento de desplazamientos de larga distancia por motivos turísticos de residentes en Cataluña.

International flights and the Madrid shuttle service play the main role in the strong growth in passenger air transport. An activity sector without signs of deceleration in the growth rate.

The number of passengers who have used the port and airport during the summer months has reached new limits in absolute terms, and two-digit annual growth rates have been recorded, above those of 1999. The figure of nine million international passengers/year has already been surpassed and the total of twenty million is a mark which will be attained in a few months. These figures would not have been reached without the increase in the operating capacity of the airport which has allowed the number of flights, especially international flights, to increase.

In order to explain this strong impetus, one must turn to traditional factors such as the increase in visitors on business and professional activities as well as for leisure, but also to the boom in cruises and the increase in holidays to faraway destinations by Catalans.

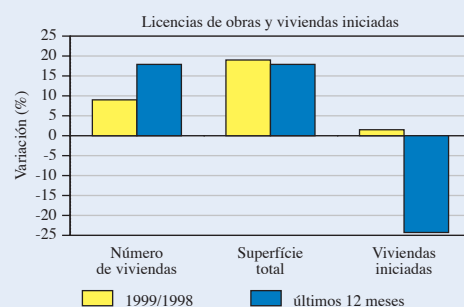
Construcción y mercado inmobiliario / Construction and real estate market

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1999/98 (%)
Construcción y licencias de obras / <i>Construction and building permits</i>						
Viviendas iniciadas <i>Started dwellings</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	983	-31,2	5.001	-24,5	1,5
Proyectos visados (prov.) <i>Approved projects (province)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	8.654	-29,6	48.333	-3,5	13,3
Obra nueva prevista en las licencias: <i>Planned new construction:</i>						
— Superficie total (m²) <i>Total area (sq. m.)</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	203.939	-12,7	1.341.558	17,9	19,0
— Número de viviendas <i>Number of dwellings</i>	III.00 <i>3rd.Q</i>	990	-21,9	6.548	17,9	9,0

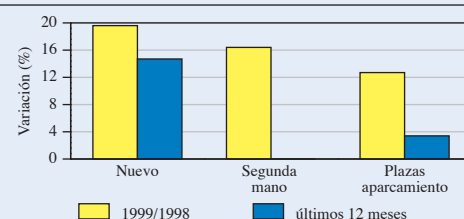
Licencias de obras y viviendas iniciadas

Categoría	1999/1998	últimos 12 meses
Número de viviendas	8,0	18,0
Superficie total	19,0	18,0
Viviendas iniciadas	1,5	-24,5

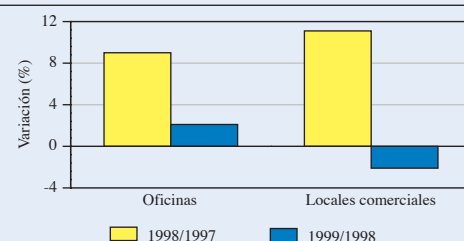
1999/1998 últimos 12 meses

Precios del mercado residencial / Housing prices						
Viviendas nuevas (pta./m²) <i>New housing (pta/sq.m.)</i>	2n.sem.00 1st.half	360.283	13,2	350.403	14,7	19,6
Segunda mano-oferta (pta./m²) <i>Second hand housing (pta/sq.m.)</i>	2n.sem.99 2nd.half	—	—	286.904	16,4	16,4
Precio de alquiler(pta/m²/mes) <i>Transaction price</i>	1r.sem.00 1st.half	1.036	12,5	—	—	11,9
Plazas de aparcamiento (miles pta.) <i>Parking lots (thousands of pta)</i>	1r.sem.00 1st.half	2.740	3,4	—	—	12,7

Precios de alquiler de locales de negocios / Business premises rental prices						
Locales de negocio (alquiler mensual): <i>Business premises (monthly rent):</i>						
— Oficinas (total ciudad) (pta./m²/mes) <i>Office (whole city) (pta/sq.m./month)</i>	2n.sem.99 2nd.half	1.096	6,4	1.108	4,2	4,2
— Locales comerciales (pta./m²/mes) <i>Commercial premises (pta/sq.m./month)</i>	2n.sem.99 2nd.half	1.280	22,5	1.225	9,4	9,4
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		1999/98 (%)

El sector turístico registra un crecimiento superior al del año pasado, tal como refleja la evolución de la actividad hotelera y la ocupación del bus turístico.

Entre las actividades económicas que se desarrollan en la ciudad, una de las que ha registrado un mayor crecimiento durante los primeros ocho meses del año es la hotelera. El aumento de más del nueve por ciento del número de visitantes ha permitido que se superen los 7,8 millones de pernoctaciones, confirmando el dinamismo de este sector de actividad. Un ritmo de crecimiento sensiblemente superior al de 1999 que no habría sido posible sin el proceso de ampliación de la oferta hotelera que se está llevando a cabo.

El transporte público colectivo ha continuado manteniendo la tendencia moderadamente expansiva del año pasado...

A medida que avanza el año, la elevada tasa de crecimiento del primer trimestre se va diluyendo y se impone una evolución parecida a la de 1999. De hecho, los factores de demanda que explican el aumento del dos por ciento del número de viajeros en las redes metropolitanas de metro, autobús y ferrocarril son los mismos que el año pasado. Así, un mayor volumen de personas trabajando, un mayor gasto en consumo y ocio, y una mayor afluencia de visitantes son factores que impulsan al alza los índices de movilidad, tanto en servicio público como en transporte privado. Por otra parte, el encarecimiento de los combustibles y el retroceso de las matriculaciones de vehículos puede compensar, en cuanto a viajes en transporte público, el menor crecimiento de la ocupación y la contención del gasto privado.

The tourism sector shows a growth rate which is higher than last year, highlighted by the increase in hotel activity and the tourist bus occupation level.

Among the economic activities that are carried out in the city, one of the sectors that has shown the highest growth during the first eight months of the year is the hotel sector. The increase of over nine percent in the number of visitors has allowed the number of overnight stays to surpass 7.8 million, confirming the growth of this sector. This growth rate, which is slightly higher than in 1999, would not have been possible without the program of extension of the range of hotels on offer that is being undertaken.

Public transport in general has maintained the moderate increase of the previous year...

As the year advances, the high growth rate registered during the first quarter is being diluted and a growth rate comparable to 1999 is becoming apparent. In fact, the demand factors which explain the two percent increase in the number of travellers on the metropolitan metro, bus and train networks are the same as last year. Therefore, a greater volume of working persons, greater consumer and leisure spending, and a greater inflow of visitors are factors that drive up the mobility indexes, in both public service and private transport. On the other hand, the rising cost of fuel and the decline in vehicle registrations can compensate, in terms of journeys by public transport, the effects of the deceleration in the employment growth rate and the slowing down of private spending.

... al tiempo que el aumento de los tipos de interés y el precio de los combustibles desincentiva la compra de nuevos vehículos.

Efectivamente, uno de los signos externos de la capacidad de gasto de las familias y habitual indicador de los índices de confianza de la población en la situación económica está inmerso en un notable cambio de tendencia después de tres años de crecimiento espectacular. La evolución del número de matriculaciones de nuevos vehículos en la provincia de Barcelona ha registrado un descenso del 7,4 por ciento durante el tercer trimestre, la primera variación interanual negativa en 17 trimestres. Todo parece indicar que esta tendencia se mantendrá en los próximos meses y las previsiones más recientes apuntan a que el total de matriculaciones de este año será levemente inferior al de 1999.

La política de aumento gradual de los tipos de interés que ha aplicado el BCE desde el verano de 1999 ha empezado a notarse también en el subsector de la edificación residencial. Al igual que en el caso de los vehículos, los signos negativos son el denominador común en las magnitudes básicas del tercer trimestre sin diferencias remarcables en los diferentes ámbitos territoriales analizados. En Barcelona, sin embargo, el subsector de la rehabilitación y las reformas escapa a la tónica descendente de la nueva construcción.

El aumento del número de proyectos que ya dispone de licencia de construcción en Barcelona relativiza la aparente pérdida de dinamismo que reflejan los datos de viviendas iniciadas.

Más allá de los resultados puntuales de un trimestre conviene centrar la atención en la trayectoria de fondo. Así, a pesar de que se confirma el descenso del número de viviendas iniciadas –básicamente porque el punto de partida y de comparación son dos años excepcionales–, las previsiones a medio plazo son relativamente positivas dada la evolución de las licencias de obras aprobadas en los últimos doce meses.

Después de un inicio de año notablemente alcista, los precios medios de venta del techo residencial comienzan a moderarse. Un cambio de tendencia forzado por la necesidad de ajustar una oferta relativamente amplia a una demanda efectiva que se ha ido reduciendo progresivamente a consecuencia del aumento de los tipos de interés, de la escasa revalorización o incluso depreciación de activos financieros y del empeoramiento de las expectativas económicas a medio plazo.

Además de al coste de financiación y a los precios de venta, la demanda de vivienda está directamente relacionada con la evolución del mercado laboral. Si se frena la creación de empleo y el crecimiento monetario de las rentas salariales medias se ve desbordado por el incremento de los precios de consumo, la demanda efectiva de viviendas también tenderá a reducirse.

... at the same time that the increases in interest rates and the price of fuel deter the purchase of new vehicles.

In fact, one of the external signs of the purchasing power of families and a customary indicator of the confidence placed by the population in the economic situation is experiencing a notable change in trend after three year of spectacular growth. The number of new cars registered in the province of Barcelona has shown a decline of 7.4 percent during the third quarter, the first negative movement in 17 quarters. All factors appear to indicate that this tendency will be maintained in the coming months and the most recent forecasts point to the total number of registrations for this year being slightly lower than in 1999.

The policy of increasing interest rates gradually which the Spanish Central Bank has applied since the summer of 1999 has started to be noticed in the residential construction subsector. Similarly to the case of the vehicles, the negative signs are the common denominator in the basic figures for the third quarter without significant differences between the various territorial areas analysed. In Barcelona, the restoration and renovations subsector escapes the downward tendency of the new construction sector.

The increase in the number of projects that have already been granted construction licences in Barcelona mitigates the apparent loss in the growth rate reflected in the information on housing projects started

It is appropriate to pay attention to the trend in depth rather than to look at the limited results of a quarter. Therefore, despite the confirmation that the number of housing projects started is in decline –basically because the starting point and reference point are two exceptional years–, the medium-term forecasts are relatively positive based on the development of the works licences approved in the past twelve months.

After a start to the year of notable rises, the average sales prices of residential property are starting to decrease. This change in the trend is driven by the need to adjust the difference between the supply, which is relatively ample, to the effective demand, which has been declining progressively due to the increase in interest rates, the low increases in value, including the depreciation of financial assets, and the worsening of the medium-term economic expectations.

In addition to the financing cost and the sales price, the demand for housing is directly related to the development of the job market. If the creation of jobs is restrained and the increase in retail prices exceeds the monetary growth in average salaries, the effective demand for housing also will tend to fall.

A la espera de datos definitivos del tercer trimestre, se puede adelantar que durante los meses de verano la creación de nuevos puestos de trabajo ha moderado la tendencia expansiva del primer semestre.

Según los datos disponibles, la creación de ocupación ha mantenido un ritmo de crecimiento apreciable durante el primer semestre. Una evolución que, según los datos del paro y de la contratación laboral del tercer trimestre, previsiblemente ha iniciado una etapa de crecimiento bastante más moderado. El paro registrado ha continuado reduciéndose, pero a un ritmo sensiblemente más bajo en todos los ámbitos y para todos los componentes. Así, el colectivo femenino, el más perjudicado por este freno en la creación de ocupación, ha acabado el verano con un descenso del cuatro por ciento, menos de la mitad del ritmo de final del 1999.

El paro masculino y el juvenil han registrado una mayor desaceleración en el entorno metropolitano que en Barcelona. Posiblemente, la razón haya que buscarla en el diferencial de crecimiento de la ocupación en la industria y la construcción entre la ciudad central y el entorno metropolitano. En este sentido, la atonía de los servicios, que presenta una reducción del paro testimonial en términos relativos en todos los ámbitos, se revela como el elemento determinante de la contención de la trayectoria descendente del número de desocupados.

Las tasas de paro –situadas entre el 5,9 y el 6,5 por ciento– se mantienen lógicamente en zona de mínimos en todos los ámbitos, y reflejan situaciones prácticamente de plena ocupación para determinados colectivos y especialidades. Pero hay que destacar que como consecuencia de la pérdida de dinamismo de la trayectoria descendente del paro y de la situación de estancamiento de la población activa –más concretamente de la que reflejan las cifras oficiales–, las tasas de paro han repuntado ligeramente con relación a la situación previa al verano, por primera vez en los últimos seis años.

El aumento acumulado de contratos indefinidos en trimestres anteriores y el retroceso de la contratación más precaria son algunos de los factores que explican el súbito cambio de tendencia de la contratación laboral.

El freno en el retroceso del paro y de los volúmenes de ocupación responde a la negativa evolución que ha mostrado la contratación laboral durante el verano. Una evolución imputable tanto a los primeros síntomas de enfriamiento del crecimiento económico como al fuerte aumento de la indefinida y también al progresivo retroceso de las modalidades más precarias de contratación temporal. En cuanto a los contratos indefinidos, a pesar del mayor grado de precariedad y de paro que afecta a las mujeres, el colectivo masculino continua siendo el más beneficiado en todas las modalidades excepto en los contratos a tiempo parcial.

En definitiva, a pesar de los síntomas de enfriamiento de la actividad económica que los datos más recientes permiten vislumbrar –bastante polarizados en los indicadores de consumo, en la construcción residencial y en algunos servicios–, nada indica que la actividad económica del área de Barcelona no continúe creciendo en los próximos trimestres a una tasa ligeramente superior a la de la Unión Europea.

Until definitive data on the third quarter is available, it can be estimated in advance that, during the summer months, the number of new job positions generated has slightly reduced the growth rate of the first quarter

According to the data available, the rate at which jobs were created increased appreciably during the first quarter. A development which, according to the unemployment figures and recruitment information for the third quarter, predictably, has started a rather more moderate phase of growth. The level of unemployment registered has continued to reduce, but at a slightly lower rate in all areas and for all components. Females, as a group, who are the most affected by this restraint on job creation, have ended the summer with a decrease of four percent, less than half of the rate at the end of 1999.

Male and youth unemployment have registered greater declines in the metropolitan area than in Barcelona. Possibly, the reason can be found in the growth differential between the city centre and the metropolitan area in the rate of employment in industry and construction. In this sense, the determining factor for the slowdown in the downward trend in the number of unemployed appears to be the weakness of the services, which characteristically account for reductions in the number of unemployed in relative terms in all areas.

The unemployment rates –situated between 5.9 and 6.5 percent– are maintained reasonably around the minimum levels in all areas, and reflect situations of practically full employment for certain groups and specialist areas. However, it should be highlighted that, as a consequence of the reduction in the rate of decline of unemployment and the situation of stagnation in the working population –more specifically than what the official figures reflect–, the unemployment rates have recovered slightly compared to the situation before the summer, for the first time in six years.

The accumulated increase in unlimited contracts in previous quarters and the decrease in more unstable recruitment methods are some of the factors that explain the sudden change in the trends on employment.

The restraints on the decrease in unemployment and job volumes arise from the reduction in recruitment levels during the summer. A development due to the first symptoms of the slowing down of the growth of the economy and to the strong increase in unlimited contracts, and also to the progressive decline in the more precarious methods of temporary employment. In terms of the unlimited contracts, despite the higher levels of instability and unemployment that affect mothers, males continue to benefit most in all methods of employment except for part-time contracts.

In conclusion, despite the symptoms of the economic activity slowing down which the most recent information allows a glimpse of –fairly polarised in the retail indicators, the construction of housing and in certain services–, there are no indications that the economic activity in the area of Barcelona will not continue to grow in the coming quarters at a rate slightly higher than that of the European Union.